J. R. R. Tolkien

Masallar

A L T I K I R K B E Ş

MASALLAR

J. R. R. TOLKIEN

BÜYÜK WOOTTON'LU DEMİRCİ

Bir zamanlar ne eski anılan ne de uzun bacakları olanlara uzak gelecek bir köy vardı. Ona Küçük Wootton'dan büyük olduğu için Büyük Wootton derlerdi, ormanın birkaç kilometre derinliklerindeydi. Çok büyük olmasa da o dönemde bolluk içindeydi ve her yerde olduğu gibi orada da türlü türlü insan yaşardı; iyisi, kötüsü, biraz iyisi biraz kötüsü.

Ülkede, çeşitli zanaatlarda çalışanlarının becerileriyle, ama en çok da aşçılığıyla tanınmış, kendi halinde bir köydü. Köy Kurulu'na ait kocaman bir Mutfak vardı ve Başaşçı önemli biriydi. Aşçı'nın Evi ve Mutfak, çevredeki en büyük ve en eski ve de en güzel bina olan Büyük Salon'da birleşirdi. Salon iyi cins taş ve meşe ağacından inşa edilmişti ve bir zamanlar olduğu gibi boyanıp süslenmese de iyi bakılmıştı. Köylüler toplantılarını, tartışmalarını, şenliklerini ve aile toplantılarını Salon'da yaparlardı. Bütün bunlara uygun yiyecek içecek hazırlamak zorunda olduğu için Aşçı da hep meşgul olurdu. Yıl içinde ardı arkası kesilmeyen festivallerde uygun olansa yiyeceğin bol ve lezzetli olmasıydı.

Kışın yapılan tek festival olduğu için herkesin iple çektiği bir festival vardı. Bu festival bir hafta sürerdi ve son gün günbatımında, çok kişinin davet edilmediği iyi Çocuklar Ziyafeti adında bir eğlence olurdu. Bu tür olayları organize edenler ne kadar dikkatli olmaya çalışsa da, işler hep böyle olageldiği için, çağrılmayı hak eden bazıları unutulur, hak etmeyen bazılarıysa yanlışlıkla çağrılırdı kuşkusuz. Her neyse, sadece yirmi dört yılda bir yapıldığı ve sadece yirmi dört çocuk davet edildiği için, herhangi bir çocuğun Yirmi dörtlü Ziyafet'e gelmesi daha çok doğum tarihi konusundaki şansına dayanıyordu. Bu durumda Başaşçı'dan elinden gelenin en iyisini yapması bekleniyordu ve başka bir sürü hoş şeye ek olarak geleneksel olarak Büyük Pasta'yı da o yapmalıydı. Bir Başaşçı çok ender olarak ikinci bir Büyük Pasta yapacak kadar görevde kaldığı için adı, pastanın mükemmelliğiyle (ya da başka haliyle) hatırlanırdı.

Ama öyle bir zaman geldi ki, görevdeki Başaşçı, böyle bir şeyle daha önce hiç karşılaşmayan herkesi şaşırtarak birdenbire tatile ihtiyacı olduğunu açıkladı ve gitti. Kimse nereye gittiğini öğrenemedi, ama birkaç ay sonra

geri döndüğünde biraz değişmiş görünüyordu. Eskiden başka insanların eğlendiğini görmekten hoşlanan, ama kendisi az konuşan, ciddi ve nazik bir adamdı. Şimdi ise daha neşeliydi; sık sık insanı çok güldürecek şeyler söyleyip yapıyor ve ziyafetlerde Başaşçılardan beklenmeyecek şekilde neşeli şarkılar söylüyordu. Ayrıca beraberinde bir çırak getirmişti ki, bu da köydeki herkesi hayrete düşürmüştü.

Şaşırtıcı olan Başaşçı'nın çırağının olması değildi. Bu olağandı. Aşçı uygun zamanda bir çırak seçer, ona öğretebilen her şeyi öğretir ve ikisinin de yaşı ilerledikçe çırak daha fazla önemli işi üstüne alırdı. Böylece Başaşçı emekli olduğunda ya da öldüğünde görevi üstlenip onun yerine Başaşçı olmak için hazır olurdu. Ama bu Aşçı daha önce hiç çırak seçmemişti. Sürekli olarak, "daha zaman var" ya da "kendime uygun birisini bulduğumda seçerim," demişti. Ama şimdi beraberinde kendi halinde, üstelik köyden olmayan bir çocuk getirmişti. Wootton'lu delikanlılardan daha çevik ve daha hızlı, tatlı dilli ve çok nazikti; ama bu iş için komik olacak kadar gençti, en fazla on dördünde gösteriyordu. Yine de kendi çırağını seçmek Başaşçı'nın kendi meselesiydi ve kimsenin buna karışmaya hakkı yoktu. Bu yüzden Çırak tek başına kalacak yer bulacak kadar büyüyene dek Aşçının Evi'nde kaldı. Çok geçmeden insanlar onu etrafta görmeye alıştılar ve birkaç arkadaş edindi. Arkadaşları ve Aşçı onu Alf diye çağırıyordu, ama kalan herkes için sadece Çırak'tı.

Bir sonraki sürprizse yalnızca üç sene sonra yaşandı. Başaşçı, bir bahar sabahı uzun beyaz şapkasını çıkardı, temiz önlüklerini katladı, beyaz ceketini astı ve yanına dişbudak ağacından yapılma sağlam bir bastonla, küçük bir çanta alarak yola koyuldu. Çırağa hoşça kal dedi. Etrafta başka kimse yoktu.

"Şimdilik hoşça kal, Alf" dedi. "Seni her zaman yaptığın gibi, yapabileceğinin en iyisini yapmak üzere bırakıyorum. Her şeyin yolunda gideceğini umuyorum. Eğer bir daha görüşürsek her şeyi duymak isterim. Onlara bir başka tatile çıktığımı, ama bu sefer geri dönmeyeceğimi söyle."

Çırak Mutfağa gelen insanlara bu mesajı ilettiğinde köyde bayağı bir patırtı koptu. " Böyle bir şey yapılır mı dediler?" "Hem de bir uyarı ya da veda olmaksızın! Biz Başaşçı olmadan ne yaparız? Yerine geçecek birini bırakmadı." Bütün bu tartışmalar boyunca kimse genç Çırağı Aşçı yapmayı

aklına getirmedi. Boyu biraz uzamıştı, ama yine de bir çocuğa benziyordu, üstelik sadece üç yıldır çalışıyordu.

Sonunda daha iyi birinin olmaması nedeniyle, az miktarda olmak koşuluyla yeterince iyi pişirebilen köyden birisini seçtiler. Daha gençken başının sıkışık olduğu zamanlarda Başaşçı'ya yardım etmiş, ama Başaşçı ona hiç ısınmamış ve çırağı yapmamıştı. Şimdi bir kansı ve çocukları olan, para konusunda tutumlu davranan güvenilir bir adamdı. "Hiç değilse, haber vermeden ayrılmaz," dediler, "üstelik kötü bir aşçı olması hiç aşçı olmamasından iyidir. Bir daha ki Büyük Pasta'ya yedi yıl var, o zamana dek bunu yapmayı becermesi lazım."

Nokes, adı buydu, olayların gidişatından çok memnundu. Her zaman Başaşçı olmayı arzulamıştı ve bunu başarabileceğinden hiç kuşku duymamıştı. Belli bir süre boyunca, Mutfak'ta yalnız kaldığı anlarda, uzun beyaz şapkayı giyip, cilalanmış bir tavada kendine bakmaya ve: "Nasılsınız Efendim. Bu şapka tam kafanıza oturmuş, sanki sizin için yapılmış. Umarım işleriniz yolunda gidiyordur," derdi.

Başlarda, Nokes elinden geleni yaptığı için işler yeterince yolunda gitti, üstelik ona yardım edecek bir de çırak vardı. Aslına bakılırsa Nokes bunu hiç kabul etmediyse de gizli gizli izleyerek çıraktan çok şey öğrendi. Ama zamanı gelipte Yirmi dörtlü Ziyafet yaklaşmaya başlayınca, Nokes'un da Büyük Pasta hakkında düşünmeye başlaması gerekti. Yedi yıllık deneyimle sıradan durumlar için şöyle böyle pastalar ve hamur işleri çıkarmayı becerse de, dört gözle beklendiğini ve katı eleştirmenlere beğendirmesi gerektiğini bildiği için Büyük Pasta onu çok düşündürüyordu. Hem sadece çocuklar değildi beğendirmesi gerekenler. Ziyafete yardıma gelenler için aynı malzeme ve fırınla bir tane de daha küçük bir pasta yapılması gerekiyordu. Ayrıca, Büyük Pasta'nın kendine has bir yeniliği ve şaşırtıcı bir yanı olması, bir önceki pastanın tekrarı olmaması gerekiyordu.

Nokes'un başlıca fikri pastanın çok tatlı ve malzemesinin zengin olmasıydı; ve şekerli kremayla tamamen kaplanmasına (ki Çırak bunda çok becerikliydi) karar vermişti. "

Bu onu güzel ve perilere layık yapacak," diye düşünüyordu. Çocukların zevkleri konusunda sahip olduğu birkaç fikirden ikisi periler ve tatlılardı. Büyüdükçe perileri o kadar düşünmemeye başlamıştı, ama hala tatlılara çok düşkündü. "Ah! Perilere layık olmalı. Bu bana bir fikir veriyor," dedi. Aklına pastanın tam ortasına, en üste, ucunda parlak bir yıldız olan bir asa tutan ve ayaklarının etrafında pembe kremayla Periler Kraliçesi yazan beyazlar içinde küçük bir bebek dikmek geldi.

Ama pastayı pişirmek için malzemeleri hazırlamaya başladığında Büyük Pasta'nın içine ne konulması gerektiği konusunda sadece belirsiz anılan olduğunu fark etti ve bu yüzden daha önceki aşçıların bıraktığı bazı eski tarif kitaplarına baktı. Bazen el yazılarını çözse de, içlerinde hiç duymadığı ya da unuttuğu ve hatırlayacak zamanının olmadığı birçok şeyden bahsedildiği için ona bulmaca gibi geldiler. Ama yine de kitapların anlattığı bir iki baharatı bulmayı deneyebileceğini düşündü. Kafasını kaşıdı ve sonuncu Aşçı'nın içinde özel pastalar için baharatlar ve başka şeyler sakladığı bir sürü bölümü olan eski kara kutu aklına geldi. İşi devraldığından beri kutuya bakmamıştı, ama biraz aradıktan sonra depodaki yüksek bir rafın üstünde buldu.

İndirip kapağın üzerinden tozu üfledi, ama kapağı açınca çok az baharatın kaldığını, üstelik de kuru ve küflü olduklarını gördü. Ama köşedeki bir bölümde, ancak bizim altı kuruşlarımız büyüklüğünde, sanki gümüşten yapılmış, ama kararmış gibi siyah görünen küçük bir yıldız buldu. "Garip," dedi ışığa tutarken.

"Hayır değil!" dedi arkasından bir ses, öyle ani söyledi ki Nokes yerinden zıpladı. Bu Çırak'ın sesiydi ve Usta'sıyla daha önce hiç bu tonda konuşmamıştı. Aslında kendisine bir şey söylememişse Nokes'la yok denecek kadar az konuşurdu. Nokes'un görüşüne göre bu, genç birisi için doğru ve uygundu, çünkü kremayı iyi yapsa da daha öğrenecek çok şeyi vardı.

"Ne demek istiyorsun, genç adam?" dedi pek de hoşnut olmayarak. "Eğer garip değilse nedir o zaman?"

"O perisel bir şey," dedi Çırak. "Periler Diyarı'ndan geliyor."

Bunun üzerine aşçı güldü. "Tamam, tamam," dedi. "Aşağı yukarı avnı anlama gelir; ne istersen onu söyle. Bir gün büyüyeceksin. Şimdi kuru üzümleri ezmeye başlayabilirsin. Eğer garip perisel bir tane bulursan bana söyle…"

"Yıldızı ne yapacaksınız, Usta?" dedi Çırak.

"Pastaya koyacağım, elbette," dedi Aşçı. "Tam da gereken şey, özellikle periselse," diye bıyık altından güldü. "Herhalde sen de, üstelik çok uzun zaman olmuş olmamalı, karışımlara böyle küçük süslerin, küçük madeni paraların ve daha bir sürü şeyin karıştırıldığı çocuk partilerine gitmişsindir. Her neyse bu köyde biz böyle yaparız: Çocukları eğlendirir. "

"Ama bu değersiz bir süs değil, Usta. Bu bir peri yıldızı," dedi Çırak.

"Bunu çoktan söyledin," diye dişlerini gıcırdattı Aşçı. "Tamam çocuklara söylerim. Bu onları güldürür."

"Güldüreceğini sanmıyorum, Usta," dedi Çırak. "Ama yapılması gereken bu, gayet doğru."

"Kimle konuştuğunu sanıyorsun?" dedi Nokes.

Bu arada Pasta, daha çok da Çırak tarafından olmak üzere, hazırlanmış ve krema kaplanmıştı.

"Kafanı perilere bu kadar taktığına göre Peri Kraliçesi'ni senin yapmana izin vereceğim," dedi Nokes.

"Ne güzel!" diye yanıtladı Çırak. "Çok meşgulseniz yaparım. Ama bu sizin fikrinizdi, benim değil."

"Burada fikirleri ben bulurum, sen değil," dedi Nokes.

Ziyafette Pasta, uzun bir masanın ortasında, yirmi dört kırmızı mumdan oluşan bir dairenin içinde duruyordu. Tepesi, üst kenarlarında kırağı tutmuş, parıl parıl küçük ağaçların büyüdüğü, küçük beyaz bir dağ gibi yükselmişti; zirvesindeyse tek ayağı üzerinde bir karkızı gibi dans edip, elinde ışıkta parıldayan mini mini buzdan bir asa tutan küçük beyaz bir figür vardı.

Çocuklar kocaman gözlerle Pasta'ya baktılar ve bir iki tanesi ellerini çırpıp, "Ne kadar güzel ve perilere yaraşır," diye çığlık attı. Bu Aşçı'yı zevkten dört köşe yaptı, ama Çırak' ın canı sıkkın gözüküyordu. İkisi de oradaydı: Başaşçı zamanı geldiğinde pastayı kesmek, Çırak da bıçağı bileyip ona uzatmak için.

En sonunda Aşçı bıçağı alıp masaya yaklaştı. "Size şunu söylemeliyim ki sevgili çocuklar," dedi "bu güzelim kremanın altında, yenecek birçok güzel şeyden yapılmış, ayrıca içine süsler, küçük paralar ve daha neler neler karıştırılmış bir pasta var ve bana söylenene göre kendi diliminde bir tane bulan şanslıdır. Pastada yirmi dört tane var ve eğer Periler Kraliçesi adil davranırsa her biriniz için birer tane olmalı. Ama o, her zaman adil olmayan, küçük şakacı bir yaratıktır. Bay Çırak'a sorun." Çırak dönüp çocukların yüzlerini incelemeye başladı.

"Ah! Az daha unutuyordum," dedi Aşçı. "Bu gece yirmi beş tane var. Bir tane de küçük gümüş yıldızımız var, Bay Çırak'ın dediğine göre özel, sihirli bir tane. O yüzden dikkatli olun. Eğer küçük ön dişlerinizden birini kırarsanız, sihirli yıldız onu iyileştirmez. Ama sanırım yine de onu bulmak özellikle şans getirici bir şey."

İyi bir pastaydı ve kimse gerekenden küçük olması dışında bir hata bulmamıştı. Tamamı kesildiğinde her çocuk için koca bir dilim çıktı, ama geriye hiçbir şey artmadı. Kimse tekrar bir dilim alamadı. Dilimler yavaş yavaş yok oldu ve her an bir süs ya da küçük para bulunuyordu. Pastanın üstünde elinde asa olan bir bebek olsa da olmasa da, şans hep böyle gittiği için kimi bir, kimi de iki tane buldu, çoğu da hiç bulamadı. Ama pastanın hepsi yenip bittiği halde sihirli yıldız ortaya çıkmamıştı.

"Tanrım beni koru," dedi Aşçı. "O zaman gümüşten yapılmış olmasına olanak yok; erimiş olmalı. Ya da Bay Çırak haklıydı ve gerçekten sihirliydi ve yok olup Periler Diyarı'na geri döndü. Pek hoş bir şaka değil." Budalaca bir sırıtmayla Çırak'a baktı; Çırak da karanlık gözlerle ona baktı ve hiç gülümsemedi.

Her şey bir yana, gümüş yıldız gerçekten perisel bir yıldızdı. Çırak bu tür konularda hata yapacak biri değildi. Olansa şuydu: Ziyafetteki çocuklardan biri diliminde gümüş bir para bulup onu yanındaki, kendi diliminde hiçbir şey bulamadığı için çok hayal kırıklığına uğramış görünen küçük Nell'e vermiş, bu arada fark etmeden yıldızı yutmuştu. Bazen o da yıldıza

gerçekten ne olduğunu merak ediyordu, ama yıldızın hissedilemeyecek bir yerde, ki aynen böyle olması gerekiyordu, yani kendinde kaldığını bilmezdi. Yıldız orada günü gelene dek uzun süre bekledi.

Ziyafet kışın ortasındaydı, ama şimdi hazirandı ve geceleri hava çok geç kararıyordu. Çocuk uyumak istemediği için şafaktan evvel kalktı: bu onun onuncu doğum günüydü. Pencereden dışarıya baktı, dünya sakin ve umutlu görünüyordu. Serin ve güzel kokulu hafif bir esinti uyanan ağaçları salladı. Sonra şafak söktü ve güneş dünyanın çevresinde yükselirken kuşların söylemeye başladığı şafak şarkılarını, ona doğru yaklaşırken yükselişini, üstünden hızla geçip evin etrafındaki alanı doldurarak bir müzik dalgası halinde Batıya yayılışını duydu.

Kendi kendine, "Bana Perileri hatırlatıyor," dediğini duydu; "Ama Periler Diyarı'ndaki insanlar da şarkı söyler." Sonra yüksek ve net bir sesle, ezbere biliyormuş gibi göründüğü garip kelimelerle şarkı söylemeye başladı; ve tam da o anda yıldız ağzından düştü ve açık duran eliyle yıldızı yakaladı. Yıldız şimdi parlak griydi ve güneşte parıldıyordu; titreyip sanki uzağa uçacakmış gibi biraz yükseldi. Hiç düşünmeden elini alnına yapıştırdı ve yıldız alnının oltasında kaldı ve yıllarca orada durdu.

Dikkatli gözlere görünmez olmasa da köyden çok az insan bunu fark etti; sonuçta yıldız onun yüzünün bir parçası oldu ve çoğunlukla hiç parlamadı. Işığın bir kısmı gözlerine ve yıldız gelir gelmez güzelleşmeye başlayan ve büyüdükçe daha da güzelleşen sesine geçti. İnsanlar bir "günaydın" dan başka bir şey olmasa da onun sesini duymayı seviyorlardı.

Ülkesinde, sadece kendi köyünde değil, etraftaki başka birçok köyde de işindeki ustalığıyla tanındı. Babası bir demirciydi, kendisi de onun zanaatını takip edip daha iyi hale getirdi. Babası hayattayken Demircioğlu diye çağrılıyordu, sonrasındaysa sadece Demirci. Artık Uzak Doğu'yla Batı ormanları arasındaki en iyi demirci olmuştu ve dükkânında demirden her şeyi yapabiliyordu. Tabii ki yaptıklarının çoğu, günlük gereksinmelere uygun sade ve işe yarar şeylerdi: Çiftlik aletleri, marangoz aletleri, mutfak aletleri ve tencereler ve tavalar, tezgâhlar, sürgüler ve menteşeler, tencere asılan çengeller, ocak ayaklan, nallar ve benzeri şeyler. Sağlam ve uzun ömürlü olurlardı, ama kendi türlerine uygun biçimleri, kullanım kolaylıkları ve görünüşteki güzellikleriyle kendilerine has bir zarafetleri olurdu.

Ama zamanı olduğunda bazı şeyleri zevk için yapardı ve demiri, bir yaprak serpintisi ve açan çiçekler kadar hafif ve ince görünen harika biçimlerde, ama demirin sert kuvvetini yok etmeden, hatta daha kuvvetli işleyebildiği için güzel olurlardı. Çok az insan onun yaptığı bahçe kapılarının ya da pencere kafeslerinin yanından hayran hayran bakmadan geçebilirdi; bir kere kapandıklarındaysa kimse içlerinden geçemezdi. Bu tür şeyleri yaparken şarkı söylerdi; ve Demirci şarkı söylemeye başladığında çevresindekiler işlerini bırakır ve onu dinlemeye dükkâna gelirlerdi.

Çoğu insanın onun hakkında tüm bildiği buydu. Aslında bu yeterliydi ve köydeki birçok insanın, hatta becerikli ve çalışkan olanların bile elinden ancak bu kadar gelmişti. Ama bilecek daha çok şey vardı. Nitekim Demirci, Periler Diyarı'nı iyice öğrenmişti ve bazı bölümlerini bir ölümlünün bilebileceği kadar iyi biliyordu; artık insanların çoğu Nokes'a benzediğinden bundan karısı ve çocukları dışında çok az kişiye bahsetti. Karısı, gümüş parayı verdiği Nell; kızı Nan ve oğlu Ned de Demircioğlu'ydu. Zaten zaman zaman akşamları yalnız çıktığı uzun yürüyüşlerden ya da bir yolculuktan döndüğünde bazen yıldızı alnında parlarken gördükleri için bu onlardan bir sır gibi saklanamazdı.

Ara sıra, kimi zaman yürüyerek, kimi zaman da at sırtında giderdi ve bunun genelde iş için olduğu düşünülürdü; ve bazen öyleydi, bazen de değildi. Her neyse, gezileri böyle konularda dikkatli davransa ve deyim yerindeyse namusuyla para kazansa da, iş için sipariş vermek ya da dökme demir, kömür ya da diğer malzemeleri almak için değildi Ama kaşının üstünde yıldız parladığı için hoş karşılandığı Periler Diyarı'nda kendine has işleri vardı ve böyle tehlikeli bir ülkede bir ölümlünün olabileceği kadar güvendeydi. Küçük Kötülükler yıldızdan sakınır, Büyük Kötülükler yaklaşamazdı.

Buna minnettardı, çünkü çok geçmeden olgunlaştı ve Periler Diyarı'nın mucizelerine tehlikeye girmeden yaklaşılmayacağım ve herhangi bir ölümlünün kullanamayacağı kadar büyük, etkili silahlar olmadan Kötülüklerin çoğuna karşı konulamayacağını anladı. Öğrenmeye ve keşfetmeye devam etti, savaşmaya değil; ve zamanla kendi dünyasında bir kralın fidyesi olacak denli güçlü, masallara layık silahlar yapabilecek olsa da Periler Diyarı'nda pek de bir değerleri olmayacağını biliyordu. Bu nedenle hiç kimse kılıç, mızrak ya da ok başı yaptığını ne duydu ne de gördü.

Periler Diyarı'nda önceleri çoğunlukla, korularda ve güzel vadilerin çayırlarında, insanlara göre daha küçük yerli halkın ve nazik yaratıkların arasında, geceleri garip yıldızların parladığı, şafaktaysa uzak dağların pırıldayan zirvelerinin yansıdığı berrak sularda sessizce dolaşıp durdu. Daha kısa gezilerini tek bir ağaca ya da çiçeğe bakarak geçirdi. Ama sonraları daha uzun yolculuklarında, kalbinin derinliklerinde bir yerlerde olduğunu bilse de, ne tamamen hatırladığı ne de dostlarına aktardığı, hem güzel hem dehşet verici şeyler görmüştü. Ama bazı şeyleri hiç unutmadı ve onlar belleğinde sık sık hatırladığı harikalar ve gizemler olarak kaldı.

Bir rehberi olmadan ilk kez uzaklara yürümeye başladığında ülkenin daha uzak sınırlarını bulacağını sanıyordu. Ama önünde yüksek dağlar yükseldi ve dağları saran uzun yollardan giderek en sonunda ıssız bir sahile vardı. Karlarla kaplı tepelere benzeyen mavi dalgaların, insanların hakkında hiçbir şey bilmediği Karanlık Sınırlar'daki çarpışmalardan dönen beyaz gemileri taşıyarak sessizce ışıksız uzun sahile yuvarlandığı Rüzgârsız Fırtına Denizi'nin yanında durdu. Karanın yakınlarında kazaya uğramış büyük bir gemi gördü ve sular ses çıkarmadan köpükler halinde geri çekildi. On bir denizci de korkunç görünümlü ve uzun boyluydu; kılıçları ve mızrakları pırıldıyordu ve gözlerinde delici ışıklar vardı. Birdenbire bir zafer şarkısıyla seslerini yükselttiler ve Demirci'in kalbi korkuyla titredi ve yüzüstü düştü ve onlar da üstünden geçip yankılanan tepelerin içlerine gittiler.

Denizle kuşatılmış bir ada diyarında olduğuna inandığından daha sonra o sahile hiç gitmedi ve krallığın kalbine ulaşma tutkusuyla gözünü dağlara dikti. Bu başıboş gezilerden birinde birden karşısına gri bir sis çıkmış ve o uzaklaşıp da kendini geniş bir alanda bulana dek uzunca bir süre şaşırıp doğru yoldan uzaklaşmıştı. Ta uzakta, büyük bir gölgeli tepe vardı ve Demirci, Kral Ağacı'nın kulelerin üstünde, gökyüzüne doğru kökü olan o gövdeden çıkarak yayıldığını ve öğle güneşi gibi ışık saçtığını ve yapraklarının, çiçeklerinin ve meyvelerinin sayısız olduğunu ve hiç birinin bir diğerine benzemediğini gördü.

Sık sık aradıysa da Ağaç' ı bir daha görmedi. Buna benzer bir başka gezide Dış Dağlar'a tırmanırken, çevresini saran ağaçlar bir esintiyle dalgalansa da dibinde, sakin ve kıpırtısız bir göl olan geniş bir vadiyle karşılaştı. Vadide ışık kırmızı bir günbatımı gibiydi, ama gölden yükseliyordu. Gölün üzerine sarkan alçak bir kayalıktan aşağı baktığında,

eğilip bükülen, kopup küçük parçalara ayrılan ve denize ulaşan ağaçlarla çevrili bir deredeki yabani otlar gibi dalgalanan alevden garip şekiller ve onların arasında gidip gelen ateşten yaratıkların bulunduğu sonsuz bir derinliği görebiliyormuş gibiydi. Merakla dolu olarak aşağı suyun yanına gidip ayağını sokmayı denedi, ama bu su değildi: Bu taştan daha sert, camdan daha düzdü. Üstüne çıktı ve şiddetle düştü; çınlayan bir uğultu gölü geçip karşı kıyılarında yankılandı.

Bir anda esinti devasa bir canavar gibi kükreyen azgın bir Rüzgâr'a dönüştü ve onu kavrayarak sahile fırlattı ve dökülen bir yaprak gibi düşüp, savrulurken yokuşlardan yukarı sürükledi. Kollarını genç bir huş ağacının gövdesine dolayıp sıkıca yapıştı ve Rüzgâr da onu çekip koparmaya çalışarak onları acımasızca zorladı, ama huş ağacı şiddetli esen rüzgârla yere eğilmiş ve dallarıyla Demirci'yi sarmıştı. Sonunda Rüzgâr geçip gittiğinde ayağa kalktı ve ağacın çırılçıplak olduğunu gördü. Tüm yaprakları koparılmış, dallarından yağmur gibi düşen yaşlarla ağlıyordu. Demirci, "Tanrı seni korusun Ey huş ağacı! Durumunu iyileştirmek ya da teşekkür etmek için ne yapabilirim?" diyerek elini ağacın beyaz kabuğunun üstüne koydu. Ağacın yanıtının elinden geçtiğini hissetti: "Hiçbir şey," dedi. "Uzaklara git. Rüzgâr senin peşinde. Sen buraya ait değilsin. Git ve asla dönme!"

Vadiden geri çıktığında huş ağacının göz yaşlarının yüzünden aşağıya süzüldüğünü hissetti ve tadı dudaklarında bir acılık bıraktı. Uzun yoluna koyulurken yüreğini üzüntü sardı ve uzun bir süre Periler Diyarı'na yeniden giremedi.

Ama bundan vazgeçemezdi ve döndüğünde ülkenin içlerine gitme arzusu hâlâ ağır basıyordu.

Sonunda Dış Dağlar' ın içinden geçen bir yol bulup yüksek, sarp ve yıldırıcı İç Dağlar'a gelene dek yürüdü. Neyseki sonunda tırmanarak çıkabileceği bir geçit buldu ve günler süren bir meydan okumanın sonunda dar bir yarıktan geçip aşağı, yeşilin, baharda bizimkilerden kat kat üstün olan Dış Periler Diyarı'nın çayırlarının yeşilinden bile yeşil olduğu, henüz adını bilmediği Evermorn Vadisi'ne baktı. Hava öyle berraktı ki, arada çok mesafe olsa ve kuşlar bir çitkuşundan büyük olmasa da, gözler vadinin öte tarafındaki ağaçlarda öten kuşların kırmızı dillerini seçebilir.

İç kısımda, dağların, köpürdeyen suların sesleriyle dolu uzun bayırları vardı ve Demirci de büyük bir keyifle koşturdu. Vadinin çimlerine adımını atar atmaz muzip elflerin şarkı söyleyen seslerini duydu, sonra da nilüferlerle parıldayan bir nehrin yanındaki çayırda, dans eden bir sürü genç kızla karşılaştı. Hareketlerinin hızı, zarafeti ve sürekli değişen havasının büyüsüne kapılıp oluşturdukları daireye doğru bir adım attı. O zaman aniden dans etmeyi kestiler ve dalgalanan saçları ve İskoç eteğiyle genç bir kız onu karşılamak için çıktı.

Onunla konuşurken gülerek, "Cesurlaşıyorsun Yıldız -kaş, öyle değil mi? Eğer bunu öğrenirse Kraliçe'nin ne diye bileceğinden hiç korkmuyor musun?"

"Tabii onun iznini aldıysan o başka," dedi. Kendi düşündüklerinin farkına vardığı ye kızın da aklını okuduğunu bildiği için çok utanmıştı: Alnındaki yıldızın nereye isterse gidebilmesi için bir pasaport olduğunu düşünüyordu, ama şimdi öyle olmadığını biliyordu. Ama genç kız tekrar konuştuğunda gülümseyip, "Haydi! Şimdi burada olduğuna göre benimle dans etmelisin" dedi ve elinden tuttu, daireye götürdü.

Orada beraber dans ettiler ve bir süre için genç kıza eşlik edecek hız ve güce sahip olmanın ve eşlik etmenin ne kadar keyifli olduğunun farkına vardı. Bir süre için. Çok geçmeden tekrar mola veriyor gibi oldular ve kız da durup ayaklarının dibinden beyaz bir çiçek alıp onun saçlarına kondurdu ve, "Şimdilik Elveda!" dedi. "Belki Kraliçe'nin izniyle bir daha buluşuruz."

Kendini kendi ülkesinin yollan boyunca ata binerken bulana dek bu karşılaşma ve eve dönüş yolculuğu hakkında hiçbir şey hatırlamadı ve bazı köylerde de insanlar gözlerini merakla ona dikip at sırtında gözden kaybolana dek izlediler. Kendi evine vardığında kızı dışarı koşup onu sevinçle karşıladı - beklenenden daha evvel dönmüştü, ama hiçbir zaman onu bekleyenler için yeterince erken olamazdı. "Babacığım!" diye çığlık attı. "Nerelerdeydin? Yıldızın pırıl pırıl parlıyor!"

Eşiği geçince yıldız yine söndü; ama Nell elinden tutup onu ocağın yanına götürdü ve orada dönüp yüzüne baktı. "Sevgili Adam," dedi. "Nerelerdeydin, neler gördün? Saçında bir çiçek var." Çiçeği nazikçe başından aldı ve avucunun içine yerleştirdi.

Çok uzaktan görünebilen bir şey gibi duruyordu, ama oradaydı ve çöken akşamla birlikte odanın duvarlarına karanlıklaşan gölgeler vurduran bir ışık yayıyordu. Adamın kadının önündeki gölgesi hayal meyal ve olduğundan daha büyük görünüyordu ve kocaman başı da kadının üzerine eğilmişti. "Bir dev gibi görünüyorsun, Babacığım! " dedi daha önce bir şey söylememiş olan oğlu.

Çiçek ne soldu ne donuklaştı; ve onlar da onu bir hazine ve sır gibi sakladılar. Demirci anahtarlı, küçük bir mücevher kutusu yaptı ve buna yerleştirilen çiçek adamın soyu tarafından kuşaklar boyu elden ele geçirildi; anahtarı alanlar bazen kutuyu açıp, kapanma zamanını seçmek onların elinde olmadığı için kutu kapanana dek uzun uzun Canlı Çiçeğe bakarlardı.

Yıllar köyde durmadı. Birçoğu çoktan geçip gitmişti. Demirci, Çocuk Ziyafeti'nde yıldızı aldığında daha henüz on yaşında bile değildi. Sonra bir Yirmi dörtlü Ziyafet daha geldi ki, o zamana dek Alf Başaşçı olmuş ve kendine Harper adında yeni bir çırak seçmişti. Demirci on iki yıl sonra Canlı Çiçek'le dönmüştü ve şimdi bir başka Yirmi dörtlü Çocuk Ziyafeti de kışa denk düşüyordu. O yıl bir gün Demirci Periler Ülkesi'nin dış topraklarında yürüyordu ve aylardan sonbahardı. Altın sarısı yapraklar dallarda, kırmızı yapraklarsa yerlerdeydi. Ardından ayak sesleri geliyordu, ama o öyle derin düşüncelere dalmıştı ki, ne kulak verdi ne de dönüp baktı.

O ziyaretinde resmi bir davet almış ve uzun bir yolculuk yapmıştı. Ona şimdiye dek yaptıklarından daha uzun gelmişti. Yol gösteriliyor ve korunuyordu, ama çoğu zaman sis ya da gölge önünü görmesini bile olanaksızlaştırdığın-dan, gece, sayısız yıldızlı bir gökyüzünün olduğu yüksekçe bir yere gelene dek saptığı yolları hayal meyal hatırlıyordu. Sonra onu Kraliçe'nin huzuruna çıkardılar. Ne bir tahtı vardı ne de başına bir taç takmıştı. Kraliçe olanca haşmeti ve görkemiyle ayakta duruyordu ve her tarafında gökteki yıldızlar gibi parlayıp, ışıldayan koca bir ordu vardı. Ama o, onların koca mızraklarının uçlarından daha uzundu ve başının üzerinde beyaz bir alev yanıyordu. Yaklaşması için bir işaret yaptı ve Demirci de titreyerek öne bir adım attı. Bir trompetin yüksek ve net sesi duyuldu ve bir anda yalnız kalmışlardı.

Kraliçe'nin önünde durdu, ama korkudan donup kaldığı ve bunun çok küçük düşürücü olduğunu hissedip tüm hareketlerin boşa olduğunu düşündüğünden nezaketle diz çöküp eğilmedi. Sonunda başını kaldırıp

yüzüne baktı ve Kraliçe'nin gözleri ciddiyetle ona yöneldi ve Demirci tam o anda onu tanıyıp şaşkınlıktan dona kaldı; Kraliçe, Yeşil Vadi'deki güzel genç kız, ayaklarının dibinde çiçeklerin açtığı dansçıydı. Kraliçe onun anımsadığını anlayarak gülümsedi, yaklaştı ve sözcüklere pek başvurmaksızın uzun süre konuştular ve Demirci onun düşüncesinden kimi neşe veren kimi hüzünlendiren birçok şey öğrendi. Sonra aklını, Çocukların Ziyafeti gününe ve yıldızın gelişine dek geçmiş hayatını gözden geçirmeye verdi ve birdenbire asasıyla dans eden küçük figür gözlerinin önüne geldi ve utanç içinde gözlerini Kraliçe'nin güzelliğinden kaçırdı.

Ama o tekrar Evermorn Vadisi'nde güldüğü gibi güldü. "Benim için üzülme Yıldızkaş," dedi. "Ve kendi halkından böyle utanma. Belki Periler Diyarı'nın küçük bir bebekle hatırlanması hiç hatırlanmamasından daha iyidir. Bazılar için tek bakış. Bazıları için uyanış. O günden beri ta kalbinde beni görmeyi arzuladın ve ben de dileğini kabul ettim. Ama sana daha fazlasını veremem. Şimdi veda ederken seni habercim yapacağım. Kral'la karşılaşırsan ona şunu söyle: "Zamanı geldi. Seçsin."

"Ama Periler Diyarı'nın Hanımefendisi," diye kekeledi, "Kral nerede ki?" Daha önce de bu soruyu Periler Diyarı'nda yaşayan birçok insana sormuştu ve onlar da hep aynı yanıtı vermişlerdi: "Kral bize bir şey söylemedi."

Ve Kraliçe yanıtladı: "Eğer o sana söylememişse Yıldızkaş, o zaman ben de söyleyemem. Ama o çok yolculuk yapar ve ona umulmadık yerlerde rastlanabilir. Şimdi nezaketle diz çök."

O zaman Demirci diz çöktü ve Kraliçe de durup elini başına koydu ve Demirci'nin içini büyük bir sakinlik kapladı. Hem Dünya'da hem de Periler Diyarı'nda, hem onların dışında hem de etrafında gibiydi; öyle ki bir anda hem büyük bir yoksunluk, hem sahip olma, hem de huzur kaplamıştı içini. Bir süre sonra sakinlik geçtiğinde başını kaldırıp ayağa kalktı. Gün ağarıyordu, yıldızlar soluktu ve Kraliçe gitmişti. Uzaklarda, dağlarda bir trompetin yankısını duydu. Durduğu yüksek alan sessiz ve boştu ve şimdi yolunun kendisini büyük bir yoksunluk duygusuna götürdüğünü biliyordu.

O buluşma yeri şimdi onun çok ardındaydı ve o burada, düşmüş yaprakların arasında yürürken tüm gördükleri ve öğrendikleri üzerine düşünüyordu. Ayak sesleri yaklaştı. Sonra birdenbire yanı başında bir ses, "Benim yoluma mı gidiyorsun Yıldızkaş?" dedi.

Ürküp düşüncelerinden sıyrıldı ve yanı başında bir adam gördü. Uzun boyluydu ve canlı ve hızlı bir biçimde yürüyordu, baştan aşağı koyu yeşil giyinmiş ve yüzünü kısmen gölgeleyen bir başlık takmıştı. Demirci ona sadece Periler Diyarı'nın insanları "Yıldızkaş" dediği için şaşırmıştı. Bu adamı daha önce gördüğünü hiç hatırlamasa da huzursuz bir biçimde bu adamı tanıyor olması gerektiğini düşündü. "Peki, siz ne yöne gidiyorsunuz?" dedi.

"Şimdi senin köyüne geri dönüyorum," diye yanıtladı adam, "ve umarım sen de dönüyorsundur."

"Aslında evet," dedi demirci. "Hadi beraber yürüyelim. Ama şimdi aklıma bir şey geldi. Eve dönüş yolculuğuna başlamadan evvel Yüce bir Hanımefendi bana bir haber verdi, ama yakında Periler Diyarı'ndan ayrılacağız ve ben bir daha geri döneceğimi sanmıyorum. Ya siz?"

"Ben döneceğim. Haberi bana verebilirsin."

"Ama haber Kral'aydı. Nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Biliyorum. Mesaj neydi?"

"Hanımefendi benden ona sadece şunu söylememi istedi: Zamanı geldi. Seçsin."

"Anlıyorum. Kendini daha fazla sıkıntıya sokma."

Sonra ayaklarının dibindeki yaprakların hışırtısından başka ses olmadan yan yana gittiler; ama birkaç milden sonra daha Periler Diyarı'nın sınırları içerisindeyken adam durakladı. Demirciye doğru dönüp başlığını geriye attı. O zaman demirci onu tanıdı. Genç Alfin Salon'da Pasta'nın kesilmesi için parlak bıçağı tuttuğu ve gözlerinin mumların ışığında pırıldadığı günü hiç unutmamıştı. Alf onun için hala Çırak Alf'ti. Yıllar boyu Başaşçı olduğuna göre artık yaşlı bir adam olmalıydı; ama burada Dış Koruluk'un saçaklarının altında dikilirken şimdi daha bir olgun dursa da yıllar öncesinin çırağı gibi görünüyordu. Ne saçında bir ak, ne yüzünde bir çizgi vardı ve gözleri bir ışık yansıtırcasına parlıyordu.

"Ülkene geri dönmemizden evvel, seninle konuşmalıyım, Demirci Demircioğlu," dedi. Hep Alfle konuşmayı arzu edip bunu hiç yapamayan demirci bu sözler karşısında hayrete düştü. Alf onu her zaman nazikçe selamlar ve dostça gözlerle bakardı, ama hep onunla başbaşa konuşmaktan kaçınır gibiydi. Demirciye şimdi dostça gözlerle bakıyordu; elini kaldırdı ve işaret parmağıyla kaşındaki yıldıza dokundu. Pırıltı gözlerini terk etti ve o zaman demirci pırıltının yıldızdan geldiğini, pırıl pırıl parlıyor olması gerekirken şimdi sönmüş olduğunu anladı. Şaşırmıştı ve kızgınca geri çekildi.

"Demirci Usta sizce de," dedi Alf, "bu şeyden vazgeçmenin vakti gelmedi mi?"

"Bundan size ne ki Başaşçı?" diye yanıtladı. "Hem niye vazgeçeyim ki? Benim değil mi? O bana geldi ve bir insanın ona gelen şeyleri en azından bir hatıra olarak saklaması gerekmez mi?"

"Bazı şeyleri evet. Onlar da isteğe bağlı ve hatıra olarak verilmiş şeylerdir. Ama diğerleri öyle verilmez. Onlar ne sonsuza dek bir insana ait olabilirler ne de miras olarak değerli sayılabilirler. Onlar ödünç verilir. Belki de bir başkasının da buna ihtiyacı olabileceğini düşünmedin. Ama ihtiyacı var. Zaman azaldı."

O zaman Demirci'nin endişelendi, çünkü cömert bir adamdı ve yıldızın ona getirdiği her şeyi minnetle anımsadı. "Peki ne yapmalıyım?" diye sordu. "Bunu Periler Diyarı'ndaki Yüce Kişilerden birine mi vermeliyim? Kral'a mı vermeliyim?" Ve bunu söylediği anda böyle bir durum karşısında bir kez daha Periler Diyarı'na girebileceğine dair kalbinde bir umut doğdu.

"Bana verebilirsin," dedi Alf, "ama bu sana çok zor gelebilir. Benimle depoma gelip onu, bir zamanlar büyükbabanın koyduğu yere, kutuya geri koyar mısın?"

"Bunu bilmiyordum," dedi demirci.

"Benden başka kimse bilmiyordu. Onunla orada olan tek kişi bendim."

"O zaman sanırım onun yıldızla nasıl karşılaştığını ve onu neden kutuya koyduğunu da biliyorsun."

"Onu Periler Diyarı'ndan getirdi, ama bunu söylememe bile gerek yok," diye yanıtladı Alf. "Onu sana, tek torununa, gelmesi umuduyla bıraktı. Bunu benim ayarlayabileceğimi düşündüğü için de bana söyledi. O senin annenin babasıydı. Annenin sana onun hakkında çok şey söyleyip söylemediğini bilmiyorum, tabii eğer gerçekten anlatılacak bir şeyler biliyorduysa. Büyükbabanın adı Rider'dı ve büyük bir gezgindi: Durulup Başaşçı olmadan evvel çok şey görmüştü, çok şey yapabiliyordu. Ama sen tam iki yaşındayken gitti ve onun yerini doldurması için zavallı Nokes'tan daha iyi birini bulamadılar.

Yine de bizim beklediğimiz gibi zaman içinde ben Başaşçı oldum. Bu yıl başka bir Büyük Pasta yapmalıyım: Hatırlanabildiği kadarıyla ikinci bir Pasta yapan tek Aşçı. Yıldızı onun içine koymak istiyorum."

"Pekâlâ, onu alabilirsin," dedi demirci. Sanki düşüncesini okumak istermişçesine Alfe baktı. "Onu kimin bulacağını biliyor musun?"

"Bu sizin için neden önemli Demirci Usta?"

"Eğer biliyorsanız ben de bilmek isterim Başaşçı. Benim için bu kadar değerli olan bir şeyden ayrılmamı kolaylaştırabilir. Kızımın çocuğu henüz çok genç."

"Olabilir de olmayabilir de. Göreceğiz," dedi Alf.

Başka bir şey söylemediler ve Periler Diyarın'nı geçip sonunda köye geri dönene dek yollarına devam ettiler. Sonra Salon'a yürüdüler; dünyada güneş şimdi batıyordu ve kırmızı bir ışık pencerelere vurmuştu. Büyük kapıdaki yaldızlı oymalar parıldadı ve değişik renklerde garip yüzler çatının altındaki oluklardan aşağı baktı. Salonun tekrar sırlanıp boyanışından beri çok geçmemişti ve Meclis'te bunun hakkında çok tartışılmıştı. Hoşlanmayan kimileri "maskaralık" demişti, ama daha fazla bilgiye sahip başkalarıysa bunun eski adetlere bir dönüş olduğunu biliyordu. Her neyse, bu kimseye tek kuruşa mal olmadığı, para Başaşçı'nın cebinden çıktığı için, ona istediğini yapma izni verilmişti. Ama demirci onu daha önce hiç böyle bir ışıkta görmemişti; durdu ve niyetini unutarak hayretle Salon'a baktı.

Kolunda bir dokunuş hisseti ve Alf onu arkadaki küçük bir kapıya götürdü. Kapıyı açıp demirciyi depoya giden karanlık bir geçite soktu.

Orada uzun bir mum yaktı ve bir dolabın kilidini açarak raftan siyah kutuyu indirdi. Kutu şimdi parlatılmış ve gümüş kıvrımlarla süslenmişti.

Kapağı kaldırdı ve demirciye gösterdi. Küçük bir bölüm boştu; diğerleriyse taze ve keskin baharatlarla doldurulmuştu ve demircinin gözleri sulanmaya başladı. Elini alnına koydu ve yıldız kolayca çıktı, ama ani bir sancı duydu ve gözyaşları yüzünden aşağı aktı. Yıldız elinde dururken yine pırıl pırıl parlasa da o, uzaklarda görünen bulanık bir ışık kamaşmasından başka bir şey göremiyordu.

"İyi göremiyorum," dedi. "Onu kutunun içine benim yerime sen koymalısın." Elini uzatınca Alf yıldızı alıp yerine koydu ve yıldız da karardı.

Demirci tek bir söz söylemeden döndü ve el yordamıyla kapıya doğru yolunu bulmaya çalıştı. Eşiğe geldiğinde görüşünün düzeldiğini farketti. Akşam olmuştu ve Akşam Yıldızı ışıklı gökte Ay'a yakın bir yerde parlıyordu. Bir an durup onların güzelliklerine bakarken omzunda bir el hissedip döndü.

"Yıldızı bana kendi iradenle verdin," dedi Alf. "Eğer hâlâ hangi çocuğa gideceğini merak ediyorsan, söyleyeceğim."

"Aslında ediyorum."

"Senin belirleyeceğin başka bir çocuğa gidecek."

Demirci şaşırıp kaldı ve yanıt veremedi. "Peki," dedi tereddütle, " benim seçimim hakkında ne düşüneceğinizi merak ediyorum. Nokes adını sevmek için fazla nedeniniz olmadığına inanıyorum, ama, şey, onun torununun küçük çocuğu, Townsendli Nokeslardan Tim ziyafete geliyor. Townsendli Nokoslar oldukça farklıdır."

"Bunu ben de fark ettim," dedi Alf, " Onun annesi bilge bir kadındı."

"Evet, benim Nell'imin kız kardeşi. Ama akrabalık bir tarafa ben küçük Tim'i severim. Açık bir seçim olmasa da bu böyle."

Alf gülümsedi. "Sen de değildin," dedi, "ama aynı fikirdeyim. Ben de çoktan Tim'i seçmiştim."

"O zaman niye benden seçmemi istediniz?"

"Kraliçe böyle yapmamı arzu etti. Eğer farklı bir seçim yapsaydın kabul etmek zorundaydım."

Demirci uzun uzun Alf e baktı. Sonra birdenbire yerlere eğildi. "Sonunda anladım, efendim," dedi. "Bizi çok onurlandırdınız."

"Karşılığını gördüm," dedi Alf. "Şimdi huzurla evine dön!"

Demirci köyün batısındaki dış mahallelerde olan evine vardığında oğlunu demirci ocağının kapısında buldu. İşlerini bitirip kapıyı yeni kilitlemişti ve şimdi de durmuş babasının eskiden yolculuklardan döndüğü beyaz yola bakıyordu. Ayak seslerini duyduğunda dönüp şaşkınlık içinde onun köyden gelişini gördü ve karşılamak için öne doğru koştu. Sevgi dolu bir hoş geldinle kollarını babasına doladı.

"Dünden beri seni görmeyi umuyordum, Babacığım," dedi. Sonra babasının yüzüne bakıp telaşla, "Ne kadar yorgun görünüyorsun! Belki de çok uzaklara yürüdün?"

"Gerçekten çok uzaklara, oğlum. Şafak'tan Akşam'a kadar."

Eve birlikte girdiler ve ocakta bir yanıp bir sönen alev dışında ortalık karanlıktı. Oğlu mumları yaktı ve bir süre konuşmadan ateşin yanında oturdular; demircinin üstünde koca bir yorgunluk ve yoksunluk duygusu vardı. Sonunda kendine gelircesine etrafa bakıp, "Niye yalnızız?" dedi.

Oğlu sertçe ona baktı. "Niye mi? Annem Küçük Woot-ton'a, Nanlara gitti. Küçük delikanlının ikinci doğum günü. Senin de orada olacağını umuyorlardı."

"Ah, evet. Olmalıydım. Olmalıydım, Ned, ama alıkonul-dum; ve kafamda bir süre için her şeyi aklımdan çıkaran, düşünülmesi gereken şeyler vardı. Ama Tomling'i unutmadım."

Elini göğsüne götürüp yumuşak deriden küçük bir kese çıkardı. "Ona bir şey getirdim. Yaşlı Nokes belki değersiz bir süs derdi, ama bu Periler

Diyarı'ndan geliyor Ned." Keseden küçük, gümüş bir şey çıkardı. Tepesinden biçimli ziller gibi aşağı doğru eğimli üç hoş çiçek çıkan küçük bir nilüferin narin gövdesine benziyordu. Ve onları nazikçe salladığında her çiçek küçük ve net bir notayla çaldığına göre gerçekten zildiler. Tatlı ses karşısında mumlar titreşti ve sonra bir an için beyaz bir ışıkla parladılar.

Ned'in gözleri hayranlıkla büyüdü. "Ona bakabilir miyim Baba?" dedi. Büyük bir özenle parmaklarıyla alıp çiçeklerin içine göz attı. "İşçiliği muhteşem!" dedi. "Ve Babacığım, zillerde bir koku var, hem de bana şeyi, unuttuğum bir şeyi hatırlatan bir koku."

"Evet koku ziller çaldıktan bir süre sonra geliyor. Ama ona dokunmaktan korkma, Ned. Bir bebeğin oynaması için yapılmış. Ne bir bebek ona zarar verebilir, ne de o bir bebeğe."

Demirci hediyeyi keseye geri koyup yerine yerleştirdi. "Bunu yarın kendim Küçük Wootton'a götüreceğim," dedi. "Nan, Tom ve annen belki beni affederler. Tomling'e gelince onun daha günleri, haftaları, ayları ve yılları sayacak vakti gelmedi."

"Haklısın. Sen git Babacığım. Seninle gelmekten memnunluk duyardım, ama Küçük Wootton'a gitmeme daha çok zaman var. Eğer bugün seni beklememiş olsaydım bile gidemezdim. Bir sürü iş var, üstelik bir sürü iş de gelecek."

"Hayır, hayır, Demircioğlu! Yarın bir tatil yap! Dedenin ismi daha bir süre kollarımı güçten düşürmez. Bırak iş gelsin! Şimdi ona tüm iş günlerinde girişecek iki çift el olacak. Bir daha yolculuklara gideceğim yok Ned: Uzun olanlara değil, eğer beni anlıyorsan."

"Demek olan bu babacığım? Yıldıza ne olduğunu merak etmiştim. Zor olmalı." Babasının elini tuttu. "Senin için üzülüyorum; ama bu, evimiz için hayırlı bir şey. Biliyor musun Demirci Usta, eğer vaktin varsa bana daha öğretebileceğin çok şey var. Hem kastettiğim sadece demircilik de değil."

Beraber akşam yemeklerini yediler ve bitirdiklerinden çok sonra bile, demirci oğluna Periler Diyarı'na olan son yolculuğundan ve aklına gelen başka şeylerden söz ettiği için hala masada oturuyorlardı, ama yıldızın bir sonra ki sahibi hakkında hiçbir şey söylemedi.

Sonunda oğlu ona bakıp, "Baba" dedi, "Çiçek'le geri döndüğün günü hatırlıyor musun? Ve ben de sana gölgenle bir deve benzediğini söylemiştim. O gölge gerçekti. Demek beraber dans ettiğin Kraliçeydi! Yine de yıldızdan vazgeçtin. Umarım değecek birine gider. Çocuk minnettar kalmalı."

"Çocuk bilmeyecek," dedi demirci. "Böyle armağanlarla olan budur. Evet işte böyle. Onu teslim ettim ve çekicimle maşama geri döndüm."

Garip bir şey, ama çırağıyla alay etmiş olan yaşlı Nokes, olay yıllar önce gerçekleştiği halde, hiçbir zaman yıldızın yok oluşunu aklından çıkaramadı. Şişmanlayıp tem-belleşmişti ve işinden altmış yaşında (köy yerinde fazla bir yaş değil) emekliye ayrıldı. Şimdi seksenlerinin sonun da hala çok fazla yediği ve şeker düşkünü olduğu için müthiş şişmandı. Günlerinin çoğunu, eğer yemek masasında değilse ya kulübesinin penceresinde ya da hava iyiyse kapının kenarında koca bir iskemlede geçirirdi. Hala ortaya atacağı birçok görüşü olduğu için konuşmaya bayılırdı. Ama son zamanlarda çoğunlukla, ne zaman uyuya kalsa rüyalarına giren, geçmişte yaptığı (şimdi bundan daha da emindi) tek Büyük Pasta hakkında konuşup duruyordu. Çırak ara sıra bir iki kelime etmek için uğrardı. Yaşlı aşçı ona hala Çırak der, kendisine de Başaşçı denmesini beklerdi. Çırak, Nokes'un başkalarını daha çok sevdiğini bilmesine rağmen, ona Usta demeye dikkat ederdi.

Bir öğleden sonra Nokes akşam yemeğinin ardından kapının yanındaki iskemlesinde pinekliyordu. İrkilerek uyandı ve Çırak[1]'ı ayakta durup ona bakarken buldu. "Merhaba!" dedi. "Seni gördüğüme memnun oldum, yine o pasta aklım-daydı. Hatta tam da şu anda onu düşünüyordum. Yaptığım en iyi pastaydı ve bu da az şey değil. Ama sen belki de unutmuşsundur."

"Hayır Usta, gayet iyi hatırlıyorum. Ama sizin canınızı sıkan ne? İyi bir pastaydı ve herkesin hoşuna gitmiş ve övülmüştü."

"Tabii ki. Onu ben yaptım. Ama canımı sıkan bu değil. Şu küçük değersiz süs, şu yıldız. Ona ne olduğu konusunda karar veremiyorum. Tabii ki erimezdi. Bunu sadece çocukların korkmasını engellemek için söyledim. İçlerinden birini onun yutup yutmadığını hep merak ettim. Ama bu olabilir mi? O küçük paralardan birini yutup fark etmeyebilirsin, ama o yıldızı değil. Küçüktü ve sivri uçları vardı."

"Evet, Usta. Ama yıldızın neden yapıldığını gerçekten biliyor musunuz? Bununla aklınızı karıştırmayın. Kesinlikle birisi onu yuttu."

"O zaman kim? Belleğim iyidir ve o gün bir şekilde belleğime saplanıp kaldı. Tüm çocukların isimlerini hatırlıyorum. Bir düşüneyim. Miller'lann Molly'si olmuş olmalı! Açgözlüydü ve yemeğini çiğnemeden yuttu. Şimdi çuval gibi şişman."

"Evet, öyle olan bazı kişiler var Usta, ama Molly pastasını çiğnemeden yutmadı. Diliminde iki tane süs buldu."

"Oh, öyle mi? O zaman Cooper'ların Harry'siydi. Bir kurbağa gibi kocaman ağzı olan fıçı gibi bir çocuk."

"Onun kocaman dostça bir gülümsemesi olan tatlı bir çocuk olduğunu söylemeliyim Usta. Her neyse o kadar dikkatliydi ki, yemeden önce dilimini parçalara böldü. Ama pastadan başka bir şey bulamadı."

"O zaman o küçük soluk yüzlü kız olmalı, Draper'ların Lily'si. Bebekken iğneleri yutup dururdu, ama hiç zarar görmezdi."

"Lily değil, Usta. Sadece kremayı ve şekeri yiyip içini yanında oturan çocuğa verdi."

"O zaman vazgeçiyorum. Kimdi? Görünüşe göre çok yakından izliyormuşsun. Eğer hepsini uydurmuyorsan tabii."

"Demircilerin oğlu, Usta ve sanırım onun için iyi de oldu."

"Devam et!" diye güldü yaşlı Nokes. "Senin benimle oyun oynadığını bilmeliydim. Saçmalama! Demirci o zamanlar oldukça yavaş bir çocuktu. Şimdi daha çok sesi çıkıyor. Ötücü bir kuş gibi geliyor kulağıma, ama çok dikkatli. Hiç riske girmez. Yutmadan önce iki kere çiğner ve hep öyle yaptı, eğer ne demek istediğimi anlıyorsan."

"Anlıyorum Usta. Peki eğer Demirci olduğuna inanmıyorsanız, elimden bir şey gelmez. Belki de şimdi bunun çok önemi yoktur. Eğer yıldızın şimdi tekrar kutuda olduğunu söylersem biraz rahatlar mısınız? İşte burada!"

Çırak, Nokes'un şimdi ilk kez fark ettiği koyu yeşil bir pelerin giyiyordu. Kıvrımlarından siyah kutuyu çıkarıp yaşlı aşçının burnunun dibinde açtı.

"İşte yıldız burada Usta, altta köşede."

Yaşlı Nokes öksürüp hapşırmaya başladı, ama sonunda kutunun içine baktı. "Evet öyle!" dedi. "En azından ona benziyor."

"Aynısı, Usta. Birkaç gün önce oraya kendim koydum. Bu kış tekrar Büyük Pasta'ya girecek."

"A-ha!" dedi Nokes, çırağa kötü niyetli bir yan bakış atıp sonra pelte gibi sallanana dek güldü.

"Anlıyorum, anlıyorum! Yirmi dört çocuk ve yirmi dört de şanslı parça ve yıldız da fazlalıktı. Demek pişmeden önce onu çabucak alıp, başka bir sefere sakladın. Her zaman numaracı biriydin, çevik de denebilir. Ve tutumlu. Bir arının dizi kadar yağı ziyan etmezsin. Ha, ha, ha! Demek böyle oldu. Tahmin etmeliydim. Peki, her şey açığa çıktı şimdi. Şimdi huzurla bir şekerleme yapabilirim." Sandalyesine yerleşti. "Dikkat et de senin şu çırak sana bir oyun oynamasın. Kurnaz tüm kurnazlıkları bilmez derler." Gözlerini kapadı.

"Hoşça kal, Usta," dedi Çırak aşçıya gözlerini tekrar açtıran bir şaklamayla kutuyu kaparken. "Nokes," dedi. "O kadar çok şey biliyorsun ki, sana sadece iki kez bir şey söylemeye kalktım. Sana yıldızın Periler Diyarı'ndan geldiğini ve demirciye gittiğini söyledim. Bana güldün. Ye şimdi ayrılırken sana bir şey daha söyleyeceğim. Tekrar gülme! Sen kendini beğenmiş, yaşlı bir hilekarsın; şişko, tembel ve sinsi. İşinin çoğunu ben yaptım. Bir teşekkür bile etmeden benden Periler Diyarı'na saygı ve biraz nezaket hariç öğrenebileceğin her şeyi öğrendin. Hatta bana iyi günler dileyecek kadar bile nezaketten yoksunsun."

"Nezaketten söz edecek olursak," dedi Nokes, "senden daha büyükleri ve daha iyileri de kötü isimlerle hatırlamakta bir sakınca görmüyorum. Perilerini de zırvalarını da al başka yere götür. İyi günler sana, eğer beklediğin buysa. Şimdi git hadi!" Alay ederek ellerini çırptı. "Eğer mutfakta Periler Diyarı'ndan bir arkadaşını saklıyorsan gönder de bir göreyim. Eğer küçük asasını sallayıp, beni tekrar zayıflatırsa onun hakkında daha iyi düşünürüm," diye güldü.

"Periler Diyarı'nın Kralı için birkaç dakika ayırır mısınız?" diye yanıtladı diğeri. Konuşurken boyunun uzaması Nokes'u korkudan dondurdu.

Pelerinini geri attı. Ziyafet'teki bir Başaşçı gibi giyinmişti; beyaz elbiseleri pırıl pırıl parlıyordu ve alnında ışık saçan bir yıldıza benzeyen kocaman bir mücevher vardı. Yüzü genç, ama sertti.

"Yaşlı adam," dedi, "en azından benim büyüğüm değilsin. Benden iyiye gelince çoğu zaman arkamdan alayla güldün. Şimdi bana açıkça meydan mı okuyorsun?" Öne bir adım attı ve tirtir titreyen Nokes geri çekildi. Yardım için bağırmak istediğinde zar zor fısıldayabildiğim fark etti.

"Hayır, efendim!" diye gakladı. "Bana bir zarar vermeyin! Ben sadece zavallı yaşlı bir adamım."

Kralın yüzü yumuşadı. "Maalesef öyle! Doğruyu söylüyorsun. Korkma! Rahat ol! Ama Periler Kralı'nın gitmeden önce senin için bir şey yapmasını beklemiyor musun? Dileğini yerine getireceğim. Elveda! Şimdi uyu!"

Pelerinini tekrar dolayıp Salona doğru uzaklaştı; daha gözden kaybolmadan yaşlı aşçının fırlayan gözleri kapanmıştı ve horulduyordu.

Yaşlı aşçı tekrar uyandığında güneş batıyordu. Gözlerini ovdu, sonbahar havası serin olduğu için biraz titredi. "Ah! Ne rüya!" dedi, "Akşam yemeğindeki o domuz etinden olmalı."

O günden sonra bir daha o türden kötü rüyalar görmekten öyle korktu ki, rahatsız olurum korkusuyla neredeyse hiçbir şey yiyememeye başladı ve öğünleri de çok sadeleşti. Çok geçmeden inceldi ve elbiseleriyle derisi kıvrımlar ve kırışıklar halinde üstünde asılı kaldı. Çocuklar onu Yaşlı Kemik Torbası diye çağırdılar. Bir süre sonra tekrar köye gidebileceğini ve bastondan başka bir şeyin yardımı olmaksızın yürüyebileceğini fark etti; ve öbür türlü yaşamış olacağından çok daha uzun yaşadı. Hatta tam yüzyılını doldurduğu söylenir: Becerdiği hatırlamaya değer tek şey. Ama son senesine kadar öyküsünü dinleyecek herkese, "Dikkat edin, düşününce buna aptalca bir rüya diyebilirsiniz. Periler Diyarı'nın Kralı! Garip, ama elinde asası yoktu. Ye eğer yemek yemeyi bırakırsanız zayıflarsınız. Bu doğal. Bunda sihir falan yok."

Yirmi dörtlü Ziyafet'in zamanı yaklaştı. Demirci şarkı söylemek için karısı da çocuklarla ilgilenmek için oradaydı. Demirci şarkı söyleyip dans ederlerken onları seyretti ve onların kendi çocukluğundakinden daha güzel ve canlı olduklarını düşündü - bir an için aklından Alf in boş vakitlerinde ne yaptığına dair bir merak geçti. Çocukların her biri yıldızı bulmaya uygun görünüyordu. Ama gözleri daha çok Tim'in üzerindeydi: Hafif tombul, küçük, dans etmede beceriksiz, ama şarkı söylemek için güzel sesi olan bir çocuktu. Masada bıçağın bilenip Pasta'nın kesilmesini seyrederek sessizce oturdu. Birdenbire taganniye başladı: "Sevgili Bay Aşçı, bana lütfen yalnızca küçük bir dilim kesin. Çoktan bir sürü şey yedim, kendimi biraz tok hissediyorum."

"Peki Tim," dedi Alf. "Sana özel bir dilim keseceğim. Sanırım kolayca midene indireceksin."

Demirci Tim'in pastasını yavaşça; içinde ne bir süs ne de para bulduğunda hayal kırıklığına uğramış görünse de, gözle görülür bir zevkle yiyişini seyretti. Ama çok geçme den gözlerinde bir ışık parıldamaya başladı ve gülüp neşelendi kendi kendine hafifçe şarkı söylemeye başladı. Sonra ayağa kalkıp tek başına daha önce hiç göstermediği bir zarafetle dans etmeye başladı. Bütün çocuklar kahkahalar atıp alkışladılar.

"O zaman her şey yolunda," diye düşündü Demirci. "Demek benim varisim sensin. Yıldızın seni hangi garip yerlere götüreceğini merak ediyorum? Zavallı yaşlı Nokes. Yine de hiçbir zaman ailesinde ne kadar hayret verici bir şeyin olduğunu bilmeyecek sanırım."

Hiç bilmedi. Ama Ziyafet'te onu bayağı memnun eden bir şey oldu. Ziyafet bitmeden evvel Başaşçı çocuklara ve orada bulunan diğerlerine veda etti.

"Şimdi hoşça kalın diyeceğim," dedi. "Bir iki gün içinde uzaklara gideceğim. Harper Usta işleri üzerine almak için yeterince hazır. O çok iyi bir aşçı ve bildiğiniz gibi sizin kendi köyünüzden. Ben eve geri döneceğim. Beni özleyeceğinizi sanmıyorum."

Çocuklar neşeyle hoşça kal dediler ve güzel Pasta'sı için Aşçı'ya kibarca teşekkür ettiler. Sadece küçük Tim onun elini tutup, sessizce, "Üzgünüm," dedi.

Aslında köyde Alf' i bir süre için özleyen birçok aile oldu. Birkaç arkadaşı, özellikle Demirci ve Harper, gitmesine çok üzülüp, Salon'u Alf in anısına yaldızlı ve boyalı tuttular. Çoğu kişiyse memnundu. Uzun süredir onunlaydılar ve değişiklik onları üzmedi. Ama yaşlı Nokes bastonunu yere vurup saldırganca: "Sonunda gitti. Onu hiç sevmediğim için buna memnunum. Kurnazdı. Fazla çevik de denebilir."

HAM'Lİ ÇİFTÇİ GILES

YA DA HALK DİLİNDE;

TAME LORDU, WORMINGHALL KONTU

VE KÜÇÜK KRALLIĞIN KRALI ÇİFTÇİ

GILES'IN YÜKSELİŞİ VE MUHTEŞEM

MACERALARI

ÖNSÖZ

Küçük Krallık'ın tarihinden geriye çok küçük parçalar kaldı; ama şans eseri de olsa Krallık'ın kökenine dair bir rivayet varlığını sürdürebilmiş. Belki de, ciddi vakayinamelerden değil de, açıkça yazarının sıkça değindiği sevilen halk şiirlerinden alınma mucizelerle dolu eski bir derleme olduğu için efsane demek gerekir. Yazdığı olaylar onun için zaten uzak geçmişte olsa da, sanki Küçük Krallık'ın topraklarında bizzat kendisi yaşamış gibi görünüyor. Verdiği coğrafi bilgiler (ki bu onun asıl ilgi alanı değil) o ülkeye aitken, onun dışındaki bölgeler hakkında, kuzey ya da batı, hiçbir şey bilmiyor.

Bu ilginç masalın yerel Latince'den Birleşik Krallık'ın modern diline yapılmış bir çevirisinin sunulmasının nedeni, bazı yerlerin zor isimlerinin kökenini aydınlatmayışı bir yana, Britanya'nın tarihindeki karanlık bir devirdeki hayata sağladığı bir anlık bir bakışta bulunabilir/Bazıları hikâyenin kahramanının karakterini ve maceralarını kendi içlerinde hoş bulabilir.

Küçük Krallık'ın zaman ya da yer olarak sınırlarını varolan zayıf izlerden anlamak kolay değil. Brutus'ün Britanya'ya gelmesinden bu yana krallar ve ülkeler gelip gittiler.

Locrin, Camber ve Albanac arasındaki ayrım değişen bölünmelerden yalnızca ilkiydi. Yıllar, bir tarafta biraz bağımsızlık sevgisi, diğer taraftan kralların daha geniş ülkeler için duydukları hırs yüzünden savaş ve barışın, neşe ve yasın sık sık yer değiştirmeleriyle dolmuştu; Arthur'un hükümdarlığı dönemindeki tarihçilerin bize anlattığına göre: insanların birdenbire yükselip düşebileceği ve ozanların bir dolu malzemesinin ve istekli seyircilerinin olduğu, sınırların belirsiz olduğu bir zamandı. O uzun yıllarda, belki de Kral Coel'in yıllarından sonra, ama Arthur'dan ve İngilizlerin Yedi Krallığından önce bir zaman dilimine burayla bağlantılı olayları yerleştirmeliyiz; ve sahne de kuzeybatıda Galler'in duvarlarına bir uzantıyla Thames vadisi.

Küçük Krallık'ın başkenti, belli ki bizimki gibi güneydoğu köşesindeydi, ama sınırları belirsizdi. Görünüşe göre Batı'da asla Thames'in yukarılarına ya da kuzeyde Otmo-or'un ötesine dek genişlememiş; doğudaki sınırlarıysa kesin değil. Giles'in oğlu Georgius'a ait bir efsane parçasında ve bir zamanlar Farthingo'da hüküm sürmüş olan Orta Krallık'a karşı ileri karakol işlevi görmüş olan Souvetaurilius (Süet) olayında ipuçları var. Ama orjinal olan gösterişli başlığı uygun bir biçimde Ham'li Çiftçi Giles diye kısaltılmış olsa da bu durum, şu anda değişiklik ya da daha fazla yorum yapmadan sunulan bu hikâyeyi ilgilendirmiyor.

HAMLİ ÇİFTÇİ GILES

Aegidius de Hammo Britanya Adası'nın orta bölümlerinde yaşayan bir adamdı. Şimdi çok uzakta kalsa da, bu ada mutlu bir biçimde birçok krallığa bölünmüşken insanların o günlerde başka isimleri de olduğu için onun adı da tam olarak Egidius Ahenobarbus Julius Agricola de Hammo idi. O zamanlar hem daha çok zaman hem daha az insan vardı, bu yüzden insanların çoğu tanınırdı. Ama şimdi o günler geçti ve ben aşağıdaki gibi adamın adını kısaca ve halk dilindeki haliyle vereceğim. O Ham'li Çiftçi Giles'di ve kızıl sakalları vardı. Ham sadece bir köydü, ama köyler o günlerde hâlâ onurlu ve bağımsızdılar.

Çiftçi Giles'in bir köpeği vardı. Köpeğin adı Garm'dı. Köpeklerin halk dilindeki kısa isimlerle yetinmeleri gerekiyordu: Kutsal Kitap onlardan daha layık olanlar için saklanıyordu. Garm köpek-latincesi bile konuşamıyordu, ama zorbalık yapmak, yüksekten atmak ya da birini tatlı dille kandırmak için (zamanındaki birçok köpeğin yapabildiği gibi) halk dilini kullanabiliyordu. Korkutmak, dilenciler ve arazisine girenler; yüksekten atmak diğer köpekler; tatlı dil dökmek ise sahibi içindi. Garm, kendinden daha iyi korkutup, yüksekten atabilen Giles'dan hem korkuyor hem de gurur duyuyordu.

Zaman ne telaş ne de koşuşturma zamanıydı. Ama telaş az buçuk işle ilgilidir. Erkekler işlerini telaş etmeden yaparlar ve hem bir dolu muhabbet eder, hem de bir dolu iş çıkarırlardı. Konuşacak çok şey vardı, çünkü hatırlamaya değer olaylar çok sık olurdu. Ama aslında bu masalın başladığı anda, Ham'de, bayağı uzun süredir hatırlamaya değer bir şey olmamıştı. Ki bu da Çiftçi Giles'e yerden göğe dek uyuyordu: O daha çok kendi halinde, kendi işleriyle meşgul ağırkanlı bir adamdı. (Dediğine göre) açlıktan ölmemekle meşguldü: ki bu da daha önce babasının yaptığı gibi kendini şişmanlatıp, rahat ettirmekti. Köpek de ona yardım etmekle meşguldü. İkisinin de tarlaları, köyleri ve en yakındaki pazar dışındaki Koca Dünya'ya pek kafa yordukları yoktu.

Ama Koca Dünya oradaydı. Orman çok uzakta değildi ve uzaklarda, batıda ve kuzeyde, Vahşi Tepeler ve dağ-ülkesinin belirsiz sınırları vardı. Ve hâlâ ne olduğu belli olmayan bir sürü şeyin yanı sıra, kaba ve barbar ve zaman zaman da başa bela bir halk olan devler vardı. Özellikle bir dev vardı, ki bu dev diğerlerinden daha büyük ve daha aptaldı. Tarihçelerde onun adından bahsedildiğini bulamadım, ama bu önemli değil. Kocamandı, yürüyüş sopası bir ağaç gibiydi ve tabanları da ağırdı. Karaağaçları uzun

çalılarmışçasına ezer geçerdi ve koca ayakları, içinde kuyular kadar derin delikler açtığı yolların yıkıcısı, bahçelerin harap edicisiydi; eğer bir eve doğru tökezlerse bu o evin sonu olurdu. Ve kafası evlerin çatılarının çok üstünde olduğu ve ayakları kendi başlarının çaresine baktığı için nereye gittiyse aynı zararı verdi. Uzağı iyi göremezdi ve bayağı da sağırdı. Çok şükür uzaklarda Bozkır'da yaşıyordu ve insanların yaşadığı toprakları seyrek olarak ziyaret ederdi, en azından bunu bilerek yapmazdı. Dağlarda kocaman yarı yıkık bir evi vardı, ama sağırlığı, aptallığı ve devlerin azlığı sebebiyle çok az arkadaşı vardı. Dışarı çıkıp Vahşi Tepeler'de ve dağların eteklerindeki boş arazilerde tek başına dolaşırdı.

Güzel bir yaz günü bu dev bir yürüyüş için dışarı çıktı ve ormana bir sürü zarar vererek amaçsızca dolaştı. Birden güneşin battığını fark etti ve akşam yemeği zamanının yaklaştığını hissetti; ama ülkenin hiç bilmediği bir kısmında olduğunu ve yolunu kaybettiğini anladı. Doğru yöne dair yanlış bir tahminde bulunduğu için gece bastırıp ortalık kapkaranlık olana dek yürüyüp durdu. Ardından oturup ayın yükselmesini bekledi. Sonra eve varma endişesiyle ay ışığında büyük bir şevkle uzun adımlarla yola koyuldu. En iyi bakır tenceresini ateşte bırakmıştı ve dibi tutacak diye korkuyordu. Ama sırtı dağlara dönüktü ve çoktan insanların yerleşmiş olduğu topraklara varmıştı. Hatta şimdi Aegidius Ahenobarbus Julius Agricola'nın çiftliğine ve Ham (Halk dilinde) isimli köye yaklaşıyordu.

Güzel bir geceydi. İnekler tarlalardaydı ve Çiftçi Giles'in köpeği dışarıya çıkmış kendi başına yürüyordu. Ay ışığına ve de tavşanlara bayılırdı. Tabii ki bir devin de yürüyüşe çıkmış olduğundan haberi yoktu. Bu ona izinsiz dışarı çıkmak için iyi bir neden verirdi; ama yine de bu, mutfakta sessizce oturması için daha iyi bir nedendi. Saat iki civarındayken dev, Çiftçi Giles'in tarlalarına vardı ve çitleri kırıp, ekinleri çiğnedi, biçilmiş otları yamyassı yaptı. Beş dakikada Kraliyet Tilki Avı'nın beş günde verebileceğinden daha fazla zarar verdi.

Garm ırmak kıyısından gelen bir tam tam sesi duydu ve sırf neler olduğunu görmek için alçak tepenin çiftçinin evinin olduğu tarafına koştu. Birdenbire devin bir adımda nehrin karşısına geçtiğini ve çiftçinin en sevdiği ineği Galathea'nın üzerine basarak, zavallı hayvanı, çiftçinin bir hamamböceğini ezebileceği gibi ezdiğini gördü.

Bu Garm'a yetti de arttı bile. Bir korku çığlığı atıp eve kaçtı. Dışarı izinsiz çıkmış olduğunu unutarak sahibinin yatak odasının penceresinin altına gelip havlayıp sızlandı. Uzun bir süre bir yanıt gelmedi. Çiftçi Giles kolay uyanmazdı. "İmdat! İmdat! İmdat!" diye bağırdı Garm. Birdenbire pencere açıldı ve iyi nişanlanmış bir şişe dışarı uçtu.

"Ah!" dedi köpek usta bir hareketle yana zıplarken.

"İmdat! İmdat! İmdat!"

Çiftçinin kafası dışarı uzandı. "Aman be köpek! Ne yapıyorsun? " dedi.

"Hiçbir şey," dedi köpek.

"Sana hiçbir şeyi gösteririm! Sabah derini yüzeceğim." dedi Çiftçi pencereyi çarparak.

"İmdat! İmdat! İmdat!" diye bağırdı köpek. Giles'in kafası yine uzandı. "Bir ses daha çıkarırsan seni gebertirim," dedi. "Seni aptal, ne oldu sana?"

"Hiçbir şey," dedi köpek; "ama sana bir şey oldu."

"Ne demek istiyorsun?" dedi, Giles öfkesinin tam ortasında şaşırarak. Garm onu daha önce hiç böyle arsızca yanıtlamamıştı.

"Tarlalarında bir dev var, kocaman bir dev ve sana doğru geliyor," dedi köpek. "İmdat! İmdat! Koyunlarım ayaklarının altında çiğniyor. Zavallı Galathea'nın üzerine bastı ve o şimdi bir paspas gibi dümdüz. İmdat! İmdat! Bütün çitlerini kırıp, tüm ekinlerini dağıtıyor. Cesur ve atik davranmalısın sahip, yoksa çok geçmeden hiçbir şeyin kalmayacak. Yardım et!" diye havlamaya başladı Garm.

"Kapa çeneni!" dedi çiftçi ve pencereyi kapattı. Kendi kendine, "Çok şükür Tanrım!" dedi; ve gece ılık olduğu halde titreyip sallandı.

"Saçmalama da yatağa gir!" dedi karısı. "Ve sabahleyin de o köpeği boğ. Bir köpeğin dediklerine inanmak için bir neden yok: görevlerini asarken ya da hırsızlık yaparken yakalanınca her masalı uydururlar."

"Belki Agatha," dedi çiftçi, "ama belki de değil. Ama ya tarlalarımda bir şey dönüyor ya da Garm bir ödlek. O köpeğin ödü patlamıştı. Hem ne diye sabah arka kapıdan sütle beraber girebilecekken geceleyin ağlanarak gelsin?"

"Orada durup da tartışma!" dedi kadın. "Eğer köpeğe inanıyorsan onun öğüdünü tut: cesur ve atik ol!"

"Söylemek yapmaktan kolay," diye yanıtladı Giles; çünkü aslında Garm'ın hikâyesinin tam yarısına inanıyordu. Gece yarısından sonraki saatlerde devler pek inandırıcı olmuyor.

Yine de mülk mülktür ve Çiftçi Giles'in toprağına izinsiz girenlere karşı çok az kişinin başedebileceği kestirme bir yolu vardı. Böylece pantolonunu üzerine çekip aşağı, mutfağa indi ve alaybozanını duvardan aldı. Doğal olarak bazıları alaybozanın ne olduğunu sorabilir. Aslında denilene göre bu soru, Oxenford'lu Dört Bilge Katip'e sorulmuş ve onlar da biraz düşündükten sonra, "Bir alaybozan bir sürü gülleyi ya da kurşunu ateşleyen büyük bir ağzı olan ve tam hedef belirlemeden yapacağını yapma özelliği olan kısa bir silahtır," diye yanıtlamışlar. (Şimdi uygar ülkelerde başka silahlarla yer değiştirmişlerdir.)

Ama, Çiftçi Giles'in alaybozanının bir boynuz gibi açılan geniş bir ağzı vardı ve gülle ve kurşun değil de, Giles'in içine doldurmak için ayırabildiği her şeyi ateşlerdi. Ve kimseyi de öldürmezdi, çünkü Giles onu çok ender doldurur, ama hiç ateşlemezdi. Genelde görüntüsü kullanılış amacı için yeterli olurdu. Ve alaybozan hâlâ başka bir şeyle değiştirilmediğine göre bu ülke henüz uygarlaşmamıştı: hatta bu silaha bile çok nadir rastlanırdı. İnsanlar ok ve yayı, havai fişekler için de barutu tercih ediyorlardı.

Her neyse Çiftçi Giles alaybozanı indirip, acil durumlar için daha fazla gerekir diye içine bayağı bir miktar barut koyup, geniş ağza da eski çiviler,

tel parçaları, kırılmış tencere parçaları, kemikler, taşlar ve başka bir sürü çerçöp doldurdu. Sonra uzun çizmelerini ve paltosunu alıp mutfak bahçesinden geçerek dışarı çıktı.

Ay ardında alçalıyordu ve o otların ve ağaçların uzun kara gölgelerinden daha beter bir şey göremiyordu; ama tepenin kenarından gelen korkunç bir bam-tam sesi duyabiliyordu. Agatha ne derse desin o kendini ne cesur ne de atak hissediyordu, ama canından çok malı için endişeleniyordu. Böylece biraz sakinleşti ve bayırın sırtlarına doğru yürüdü.

Birdenbire yukarıda, tepenin ucunda, devin yüzü, kocaman, yuvarlak gözlerinde pırıldayan ay ışığında solgun solgun göründü. Ayakları taa aşağılarda tarlalarda delikler açıyordu. Ay devin gözlerini kamaştırdı ve çiftçiyi görmedi; ama Çiftçi Giles onu gördü ve ödü patladı. Düşünmeden tetiği çekti ve alaybozan sersemletici bir patlamayla harekete geçti. Şans eseri alaybozan aşağı yukarı devin kocaman çirkin suratına doğrultulmuştu. Çerçöp, taşlar, kemikler, alet ve tel parçaları ve yarım düzine çivi fırladı. Ve aslında çok uzak olmadığı için, şans eseri ve çiftçinin isteği dışında, bu şeylerin bir sürüsü deve çarptı. Bir parça tencere gözüne girdi ve koca bir çivi de burnuna saplandı.

"Lanet!" dedi dev halk dilindeki gibi. "Yandım!" Gürültü onda hiçbir etki yapmamıştı (bayağı sağırdı), ama çividen hoşlanmamıştı. Kalın derisini delebilecek kadar şiddetli ısıran bir böcekle son karşılaştığından beri çok geçmişti, ama Doğuda, Bataklıklarda kızgın kıskaçları varmışçasına ısırabilen ejderhasinekler olduğunu duymuştu. O türden bir şeye çarptığını düşündü.

"Belli ki buralar iğrenç, sağlıksız yerler," dedi. "Bu gece bu yönde daha fazla ilerlemeyeceğim."

Böylece eve vardığında yemek için birkaç koyun alıp nehrin üstünden geri dönerek büyük bir hızla kuzeybatıya gitti. Sonunda nihayet doğru yöne gittiği için tekrar evin yolunu buldu; ama bakır tenceresinin dibi tutmuştu.

Çiftçi Giles'e gelince, alaybozan patlayınca sırtüstü yere serilmişti ve uzandığı yerden o da göğe bakarak devin üstünden geçerken kendisine basıp basmayacağını merak ediyordu. Ama hiçbir şey olmadı ve bam-tam sesi uzaklarda yitti. Giles kalktı, omzunu ovuşturdu ve alaybozanını yerden aldı. Sonra birdenbire el çırpan insanların seslerini duydu.

Ham'li insanların çoğu pencerelerinden bakıyordu; bazıları giyinip dışarı çıkmışlardı (elbette dev gittikten sonra.) Bazılarıysa bağırarak tepeden yukarı koşuyorlardı.

Köylüler devin ayaklarından gelen korkunç bam-tam seslerini duymuşlardı ve çoğu anında yatak örtülerinin altına, bazılarıysa yataklarının altına girmişti. Ama Garm efendisinden hem korkuyor hem de onunla gurur duyuyordu. Sinirlendiğinde hem korkunç hem de muhteşem olduğunu düşünüyordu. O yüzden Giles'in alaybozanla (kural olarak büyük bir öfke göstergesiydi) dışarı çıktığını görünce köye koşup "Dışarı çıkın! Dışarı çıkın! Dışarı çıkın! Kalkın! Kalkın! Gelin de benim yüce efendimi görün. O cesur ve atik. Bir devi topraklarına girdiği için vuracak. Dışarı çıkın," diye havlayıp bağırdı.

Tepenin üstü evlerin çoğundan görülebiliyordu. İnsanlar ve köpek, devin yüzünün tepenin üstünde yükseldiğini görünce ürküp nefeslerini tuttular ve köpek dışında hepsi, bunun, Giles'in halledemeyeceği kadar büyük bir sorun olduğunu düşündüler. Sonra alaybozan patladı ve dev birdenbire dönüp uzaklaştı ve şaşkınlık ve sevinç içinde el çırpıp bağırdılar ve Garm kafası iyice şişene dek havladı.

"Yaşasın!" diye bağırdılar. "Bu ona ders olur! Aegidius Efendi ona dünyanın kaç bucak olduğunu gösterdi. Şimdi evine gidip geberir, belasını buldu, oh olsun." Sonra yine hep beraber el çırpıp bağırdılar Ama el çırparken kendi paylarına da, bu alaybozanın her şeye rağmen gerçekten ateşlenebileceğini öğrenmiş oldular. Bu konuda köydeki hanlarda bazı tartışmalar çıkmıştı, ama şimdi her şey netleşmişti. Bundan sonra Çiftçi Giles'in toprağına izinsiz girenlerle çok az sorunu oldu.

Ertesi gün haberlerin aktarılırken büyütüldüğünü ve önemli bir yerel şahsiyet haline geldiğini fark etti. Her şey güvenli gözükmeye başladığında daha cesur olan bazıları tepeye çıkıp Çiftçi Giles'le el sıkıştı. Birkaç tanesi -rahip, nalbant, değirmenci ve bir iki önemli kişi daha- sırtına hafifçe vurdular. Giles bundan pek hoşlanmadı (omzu çok acıyordu). Ama yine de onları evine davet etme zorunluluğunu hissetti. Mutfakta bir daire halinde oturup sağlığına içip bağıra çağıra onu övgülere boğdular. Esnemelerini saklamak için bir çaba göstermedi. Zaten onlar da içki faslı devam ettiği sürece buna pek aldırış etmediler. Her biri bir iki tane (çiftçi de iki üç tane) içtikten sonra çiftçi kendisini bayağı cesur hissetmeye başladı. Her biri iki

üç tane (o da beş altı tane) içtiği zaman kendisini köpeğin gördüğü kadar cesur hissetmeye başladı. İyi dostlar olarak ayrıldılar ve içten bir tavırla misafirlerinin sırtlarına vurdu. Elleri kocaman, kırmızı ve kalındı, böylece intikamını almış oldu.

Sonraki haftanın ortasındaysa haberler yirmi mil dahilindeki tüm köylere yayılmıştı. Bölge Kahramanı olmuştu. Bunu çok keyif verici buluyordu. Bir sonraki pazarın kurulduğu gün bir sandalı yüzdürebilecek kadar çok bedava içeceği olmuştu; yani neredeyse bir şey içmekten gına gelmişti ve eve eski kahramanlık şarkılar söyleyerek geldi.

Sonunda Kral bile olanları duydu. O mutlu günlerdeki memleketin, yani adanın Orta Krallık'ının başkenti, Ham'den yaklaşık yirmi fersah uzaklıktaydı ve illerdeki köylülerin yaptıklarına genellikle sarayda pek aldırılmazdı. Ama bu kadar zararlı bir devin böylesine aniden defedilişi biraz nezakete ve dikkate değer görünüyordu. Böylece sırası gelince - ki bu da yaklaşık üç ay içinde ve Aziz Michael Şöleni'ndeydi - Kral muhteşem bir mektup gönderdi. Beyaz parşömen üzerine kırmızı mürekkeple yazılmıştı ve "sadık tebaamız ve sevgili Egidius Ahenobarbus Julıus Agricola de Hammo'muz" un kraliyetçe takdir edildiğini ifade ediyordu.

Mektup kırmızı bir mürekkep lekesiyle imzalanmıştı; ama saray katibi Ego Augustus Bonifacius Ambrosius Aucelianus Antoninus Dius et Magnifîcus, dux, rex, tyrannus, et basileus Mediterranearum Partium, subscribo, diye eklemiş ve kocaman kırmızı bir mühür iliştirmişti. Yani belgenin sahici olduğu apaçıktı. Bu Giles'in çok hoşuna gitti ve özellikle insanlar ona bakmayı rica ederek çiftçinin şöminesinin yanına oturup bir de içki içebileceklerini anladıkları zaman çok da takdir edildi.

Takdirnameden de iyisi beraberindeki hediye idi. Kral bir kemer ve uzun bir kılıç yollamıştı. Doğruyu söylemek gerekirse Kral'ın kendisi kılıcı daha önce hiç kullanmamıştı. Aileye aitti ve öteden beri silahhanesinde asılı duruyordu. Silahhaneci ne oraya nasıl geldiğini ne de ne işe yarayabileceğini biliyordu. Sarayda o günlerde o türden basit, ağır kılıçların modası geçmişti. Böylece Kral da onun tam da bir köylüye hediye olarak verilecek şey olduğunu düşünmüştü. Ama bu Çiftçi Giles'in çok hoşuna gitmişti ve bölgedeki ünü daha da artmıştı.

Giles olayların gidişatından çok keyif alıyordu. Köpeği de öyle. Söylenildiği gibi hiç kırbaçlanmadı. Giles kendi nazarında adil bir adamdı

ve hiçbir zaman dile getirmese de kalbinde Garm'ın ayrı bir yeri vardı. Canı isteyince köpeğe sert sözler söyleyip sert şeyler fırlatırdı, ama ufak tefek bir sürü kaçamağına da göz yumardı. Garm da, ta tarlalara yürümeye kadar götürmüştü işi. Çiftçi büyük bir ilerleme kaydetmişti ve şans da yüzüne gülüyordu. İşler sonbaharda ve kışın başında iyi gitti. Her şey yolunda gözüküyordu, ejderha gelene kadar.

O günlerde adadaki ejderhalar zaten azalmaya başlamışlardı. Augustus Bonifacius'un krallığının ortalarında yıllardır bir tane bile görülmemişti. Tabii ki batı ve kuzey yönlerinde belirsiz sınırlar ve insanların yaşamadığı dağlar vardı, ama bunlar çok uzaklardaydı. O bölgelerde bir zamanlar şu ya da bu türden bir sürü ejderha yaşamıştı ve her yere akınlar yapmışlardı. Ama o günlerde Orta Krallık, Kral'ın şövalyelerinin cesaretleriyle ünlüydü ve başıboş dolaşıp duran bir sürü ejderha ya öldürülmüş ya da öyle ağır yaralar alarak dönmüşlerdi ki diğerleri gelmeyi düşünmekten anında vazgeçmişlerdi.

Kral'ın Noel Ziyafeti'nde Ejderha Kuyruğu ikram edilmesi hala süren bir adetti ve her yıl avlanma görevi için bir şövalye seçilirdi. Şövalyenin Aziz Nicholas günü yola çıkması ve eve, ziyafetin arifesini geçirmeden bir ejderha kuy- ruğuyla dönmesi gerekirdi. Ama Kraliyet Aşçısı yıllardır sert kremayı ustaca kullanarak Sahte Ejderha Kuyruğu pastası ve badem ezmesiyle harika bir şekerleme yapıyordu. Sonra da Noel Arifesi'nde kemanlar çalıp trompetler öterken seçilen şövalye bunu salona taşırdı. Noel Günü akşam yemeğinden sonra Sahte Ejderha Kuyruğu yenir ve herkes (aşçıyı memnun etmek için) onun Gerçek Kuyruk'tan çok daha lezzetli olduğunu söylerdi.

Gerçek bir ejderha tekrar ortaya çıktığında durum buydu. Asıl suçlanacak olan aslında devdi. Geçirdiği maceradan sonra dağınık durumdaki akrabalarını hem kendi alışkanlığından hem de onların arzu ettiğinden daha sık ziyaret etmek için dağlarda dolaşmaya başlamıştı. Sürekli olarak büyük bakır bir tencere ödünç almaya çalışıyordu çünkü. Ama birinden bir şey ödünç alsa da almasa da, oturup kendi tarzında uzun uzadıya ve ağır ağır, aşağıda, uzaklarda, Doğu yönündeki mükemmel ülkeden ve Koca Dünya 'nın harikalarından konuşur dururdu. Kafasına bir kere büyük ve cesur bir gezgin olduğunu sokmuştu.

"Güzel topraklar," derdi, "ayaklar için yumuşak hoş bir düzlük ve yemek için bir dolu cazip şey var: inekler ve her tarafa yayılmış koyunlar, dikkatli bakarsan fark etmesi kolay."

"Ama ya insanlar?" dediler.

"Bir tane bile görmedim,"dedi dev. "Dostların ortada ne görünen ne de sesi duyulan tek bir şövalye yoktu. Nehir kenarındaki ısıran birkaç sinekten daha kötü hiçbir şey yoktu."

"Neden oraya dönüp orada kalmıyorsun?" dediler.

"Ah işte, derler ya evin gibisi yoktur," dedi. "Ama belki bir gün aklıma koyarsam geri dönerim. Her neyse ben oraya en azından bir kere gittim ki, bu bir sürü kişinin yaptığından daha fazla. Ve gelelim bakır tencereye."

"Peki ya bu zengin topraklar," diye aceleyle sorarlardı, " bu savunmasız sığır ve koyunlarla dolu nefis araziler ne tarafta? Ve ne kadar uzakta?"

"Ah," diye cevap verirdi, "uzaklarda, doğuda veya güneydoğuda. Ama bu uzun bir yolculuk." Sonra da katettiği yollar, korular, tepeler ve geçtiği ovalar hakkında öylesine abartılı bir hikâye anlatırdı ki, öteki devlerden daha az uzun bacaklı olanların hiçbirisi yola çıkmazdı. Yine de bu konuşma etrafa yayıldı.

Sonra ılık yazın ardından sert bir kış geldi. Dağlar buz gibiydi ve yiyecek de çok azdı. Konuşma daha da yayıldı. Oralarda otlayan koyunlar ve engin çayırların inekleri çok sık konuşuldu. Ejderhalar da kulaklarını diktiler. Açtılar ve bu söylentiler de çok çekici görünüyordu.

"Demek ki şövalyeler bir söylentiden ibaret!" dedi daha genç ve daha az deneyimli olan ejderha. "Hep öyle olduğunu düşünmüştük."

"En azından azalmaya başlıyorlardır," diye düşündü yaşlı ve daha deneyimli olan bazı kurtlar; "uzaktalar ve sayıca azlar ve onlardan korkmaya gerek yok."

Olanlardan derinden etkilenen tek bir ejderha vardı. Çok eski imparatorluk soyundan geldiği ve çok zengin olduğu için adı Chrysophylax Dives'dı. Becerikli, meraklı, hırslıydı ve iyi silahlanmıştı, ama fazla cesur

değildi. Yine de herhangi bir tür ya da büyüklükteki sineklerden ve böceklerden korkmuyordu ve ölesiye acıkmıştı. Böylece Chrysophylax, Noel'den bir hafta kadar önce bir kış günü kanatlarını açtı ve yola çıktı. Gecenin ortasında, Augustus Bonifacius Rexet Basileus'un orta topraklardaki ülkesinin tam ortasına sessizce indi. Yıkıp yakarak ve koyunları, sığırları ve atları midesine indirerek kısa sürede bayağı bir zarar verdi.

Bu, ülkenin Ham'e bayağı uzak olan kısımlarında oldu, ama Garm hayatında hiç bu kadar çok korkmamıştı. Uzun bir keşfe çıkmıştı ve efendisinin bu güler yüzlülüğünden yararlanarak bir iki geceyi evden uzakta geçirmeye cesaret etmişti. Bir köşeyi dönüp yeni ve endişe verici bir kokuyla karşılaştığı sırada bir ormanın açıklıkları boyunca cezbedici bir kokuyu takip ediyordu; birden henüz yere inmiş olan Chrysophylax Dives'ın kuyruğuna çarptı. Daha önce hiçbir köpeğin Garm kadar hızla dönüp eve kaçtığı görülmemiştir. Onun çığlığını duyan ejderha ise dönüp öfkeyle soludu, ama Garm çoktan gözden kaybolmuştu bile. Gecenin geri kalanında koştu ve eve ancak kahvaltı zamanı vardı.

"İmdat! İmdat! İmdat!" diye bağırdı arka kapının dışı ndan.

Giles bunu duydu ve kulağına pek de hoş gelmedi. Bu ona her şeyin iyi gidiyor gibi göründüğü anlarda beklenmedik şeylerin olabileceğini hatırlattı.

"Hanım, bırak da şu hınzır köpek içeri girsin," dedi, "ve iyi bir de sopa at!"

Garm dışarı fırlamış gözleri ve sarkmış diliyle mutfağa daldı. "İmdat!" diye çığlık attı.

"Bu kadar zamandır ne yapıyorsun bakalım?" dedi Giles bir sosis atarak.

"Hiçbir şey," diye soludu Garm sosise ilgi gösteremeyecek kadar telaş içinde.

"Bak, kes şunu yoksa derini yüzerim," dedi Çiftçi.

"Ne bir yanlış yaptım ne bir şeye zarar verdim," dedi köpek. "Ama kazara bir ejderha ile karşılaştım ve bu beni çok korkuttu."

Çiftçi'nin birası boğazına kaçtı. "Ejderha mı?" dedi. "Seni gidi bir halta yaramaz! Her şeye burnunu sokman yetti artık! Ne diye senenin bu vaktinde, o kadar işim gücüm varken gidip bir ejderha bulmak istersin ki? Neredeydi?"

"Ah! Tepelerin kuzeyinde ve uzaklarda, Duran Taşlar'ın ve diğer şeylerin aşağısında." dedi köpek.

"Ah, taa oralarda," dedi Giles bayağı bir rahatlayarak. O bölgelerde garip insanlar varmış diye duydum, onların toprağında neler olup bittiğinden bana ne. Kendi başlarının çaresine baksınlar! Gelip böyle masallarla canımı sıkma. Hadi dışarı!"

Garm dışarı çıktı ve haberleri bütün köye yaydı. Efendisinin bir damla bile korkmadığından bahsetmeyi de unutmadı. "Bayağı soğukkanlı karşıladı ve kahvaltısına devam etti,"

İnsanlar keyifle kapılarının ağzında bunun hakkında konuştular. "Tıpkı eski günlerdeki gibi!" dediler. "Hem de tam Noel yaklaşırken. Bu kadar uygun olur ancak. Kral ne kadar da memnun olacak! Bu Noel nihayet Gerçek Kuyruk yiyebilecek."

Ama ertesi gün başka haberler de geldi. Görünüşe göre ejderha nadir büyüklükte ve vahşiydi. Çok zarar veriyordu.

"Peki ya Kral'ın şövalyeleri?" demeye başladı insanlar.

Diğerleriyse aynı soruyu çoktan sormuşlardı. Hatta, şu anda Chrysophylax'ın en çok acı çektirdiği köylerden bazı haberciler Kral'a ulaşıyorlar ve cesaret edebildikleri kadar sık ve yüksek sesle: "Efendimiz, şövalyeleriniz nerede?" diyorlardı.

Ama şövalyeler hiçbir şey yapmadılar, çünkü ejderha hakkındaki bilgileri hala pek resmi değildi. Bunun üzerine Kral onların dikkatini bu konuya çekti ve resmi ve kesin olarak ilk uygun zamanlarında bir an önce gerekli şeyleri yapmalarını istedi. Onların uygun zamanının ise hiç de bir an önce olamayacağını, hatta günlerce erteleneceğini öğ-rendiğindeyse bayağı bir canı sıkıldı.

Evet şövalyelerin özürleri hiç şüphe yok ki doğruydu. İlk olarak, her şeyin zamanında yapılması gerektiğine inanan bir adam olan Kraliyet Aşçısı

Ejderha Kuyruğu'nu çoktan yapmıştı. Son dakikada gerçek bir kuyruk getirerek onu gücendirmek olacak şey değildi. O çok değerli bir hizmetkardı.

"Kuyruğu boşverin! Kafasını kesip işini bitirin!" diye bağırdı ejderhadan en çok etkilenen köylerden gelen haberciler.

Ama Noel gelmişti ve maalesef Aziz John Günü için büyük bir turnuva düzenlenmişti: birçok ülkeden şövalyeler davet edilmişti ve değerli bir ödül için yarışmaya geliyorlardı. Orta Krallık'ın, turnuva bitmeden önce en iyi şövalyelerini ejderha avına göndererek şansını mahvetmesinin iyi bir fikir olmadığı çok açıktı.

Bundan sonra da Yeni Yıl Tatili geliyordu.

Ama ejderha her gece ilerlemiş ve geçen her dakika onu Ham'in biraz daha yakınına getirmişti. Yılbaşı gecesinde insanlar uzakta bir parıltı görebiliyorlardı. Ejderha yaklaşık on mil ötedeki bir ormana yerleşmişti ve orman keyifli keyifli yanıyordu. Havaya girdiğinde alevler saçıyordu ejderha.

Bunun ardından insanlar Çiftçi Giles'a bakıp ardından fısıldaşmaya başladılar. Bu Giles'i çok rahatsız etti, ama farkına varmamış gibi davrandı. Ertesi gün ejderha çok daha yakına geldi. Çiftçi Giles'in kendisi de Kral'ın Şövalyelerinin skandalından bağıra çağıra bahsetmeye başlamıştı.

"Onların ekmeklerini kazanmak için ne yaptıklarını bilmek isterdim," dedi.

"Tabii biz de!" dedi Ham'deki herkes. Ama değirmenci ekledi: "Bana söylenene göre hala bazılarına şövalyelik hakiki meziyetleri nedeniyle veriliyormuş. Ne de olsa bizim sevgili Aegidius'umuz da çoktan bir şövalye oldu söz gelişi. Kral ona kırmızı bir mektupla bir de kılıç yollamadı mı?"

"Şövalye olmak için bir kılıçtan fazlası lazım," dedi Giles. "Anladığım kadarıyla tören yapılıp paye falan verilmeli. Neyse benim uğraşmam

gereken kendi işlerim var."

"Ah, ama hiç şüphem yok ki eğer kendisinden istenseydi Kral töreni yapardı." dedi değirmenci. "Haydi, çok geç olmadan gidip ondan bunu isteyelim."

"Yoo!" dedi Giles. "Törenle paye almak bana göre değil. Ben bir çiftçiyim ve bununla gurur duyuyorum: sade, dürüst bir adamım ve denilene göre dürüst adamlar sarayda hasta olurlarmış. Sanırım bu size daha uygun Değirmenci Efendi."

Rahip gülümsedi, ama bu çiftçinin sert karşılığına değildi. Çünkü Ham'deki deyişe uygun olarak candan düşman olan Giles ve değirmenci her zaman ellerinden gelen en iyi biçimde birbirlerini haşlarlardı. Rahip birdenbire hoşuna giden bir noktanın farkına varmıştı, ama o anda başka bir şey söylemedi. Değirmenci ise pek de o kadar memnun değildi ve kaşlarını çatıp suratını astı.

"Sade olduğu kesin, ama dürüstlüğü tartışılır," dedi. "Ama bir ejderhayı öldürmeden evvel saraya gidip bir şövalye olman gerekiyor mu? Daha dün Aegidius Efendi'nin belirttiğini duyduğum gibi, gereken tek şey cesaret. Tabii ki onun da herhangi bir şövalye kadar cesareti vardır, değil mi?"

Oradaki bütün halk, "Tabii ki gerekmiyor!" ve "Evet vardır! Hadi, Ham'in kahramanı için üç kere Yaşasın!" dedi

Bunun üzerine Çiftçi Giles eve kendini çok rahatsız hissederek döndü. Bölgesel bir şöhretin korunması gerektiğinin farkına varıyordu, ki bundan da uygun olmayan sonuçlar çıkabilirdi. Köpeği tekmeledi ve gidip kılıcı mutfaktaki bir dolaba sakladı. Kılıç o güne dek şöminenin üzerinde asılı duruyordu.

Bir sonraki gün ejderha komşu köy olan Quercetum'a (halk arasında Oakley derler) geçti. Orada sadece koyunları, inekleri ve pek genç yaşta bir iki kişiyi yemekle kalmayıp rahibi de yedi. Rahip fazlasıyla düşüncesizce

bir yaklaşımla onu kötü alışkanlıklarından vazgeçirmeye çalışmıştı. Sonra berbat bir karışıklık oldu. Kendi rahipleri tarafından başları çekilen Ham'in tüm halkı tepeyi tırmanıp Çiftçi Giles'i beklemeye koyuldular.

"Sana güveniyoruz!" dediler ve etrafta durup çiftçinin yüzü sakalından beter kızarana dek beklemeye devam ettiler.

"Ne zaman başlayacaksın?" diye sordular."Gerçek olan şu ki bugün başlayamam," dedi. "İneklerime bakan adamdan tutun da daha başka neler yüzünden yapacak çok işim var. Bunu düşüneceğim."

Uzaklaştılar, ama akşamleyin ejderhanın daha da yaklaştığına dair bir söylenti yayılınca geri döndüler.

"Size güveniyoruz, Aegidius Efendi, " dediler.

"Ama," dedi "durumum şu anda hiç uygun değil. Kısrağım sakadandı ve kuzulama vakti geldi. Olabileceği kadar kısa zamanda bu konuyu düşüneceğim."

Böylece bir kez daha, biraz homurdanmayla fısıldaşmayı eksik etmeden uzaklaştılar. Değirmenci bıyık altından gülüyordu. Rahipse geride kaldı ve ondan kurtulamadılar. Kendini akşam yemeğine davet ettirdi ve bazı imalı hatırlatmalarda bulundu. Kılıca ne olduğunu bile sordu ve onu görmekte ısrar etti.

Dolapta, boyu ucu ucuna yeten bir rafta duruyordu ve Çiftçi Giles dışarı çıkarır çıkarmaz sanki sıcakmış gibi elinden düşürdüğü kınından fırladı. Rahip birasını devirerek ayağa fırladı. Kılıcı dikkatle kaldırıp kınına geri koymaya çalıştı, ama o bir santim bile içeri girmiyordu ve elini kabzadan çeker çekmez tekrar aynen dışarı fırladı.

"Aman Tanrım! Bu çok garip!" dedi rahip ve kılıca da kınına da iyice baktı. Rahibin okuma yazması vardı, ama çiftçi bazı büyük harfleri güç bela ancak heceleyebiliyordu ve kendi adının nasıl yazıldığından bile emin değildi. Kılıcın ve kının üzerinde belli belirsiz görünen garip harflere hiçbir zaman dikkat etmemiş olmasının nedeni de buydu. Kral'ın silahhanecisine gelince de, kılıçlar ve kınlar üzerindeki Runik yazılara, isimlere ve başka

güç ve anlam ifade eden işaretlere o kadar alışıktı ki kafasını bunlarla yormamıştı; artık hiçbir anlamları olmadığını düşünüyordu.

Ama rahip uzun uzun baktı ve kaşlarını çattı. Kılıçta ve kında bazı yazılar bulacağını umuyordu, hatta bu fikir aklına önceki gün gelmişti; ama şimdi gördüğü onu şaşırtmıştı, zira orada harflerin ve işaretlerin olduğu kesindi, ama bunlardan hiçbir şey çıkaramıyordu.

"Bu kının üzerinde bir yazı var ve kılıcın üzerinde de bazı yazıtsal işaretler görülüyor," dedi.

"Gerçekten mi?" dedi Giles. "Peki bundan ne sonuç çıkar?"

"Harfler arkaik, dil ise barbarik dönemden kalma," dedi rahip zaman kazanmak için. " Daha yakından bakmak gerek." Kılıcı gece ödünç alabilmek için yalvardı ve çiftçi de kılıcı almasına memnuniyetle izin verdi.

Rahip eve vardığında raflarından bilgi dolu bir sürü kitap indirdi ve gecenin geç saatlerine kadar oturdu. Ertesi sabah ejderhanın daha da yaklaşmaya devam ettiği öğrenildi. Ham'deki tüm insanlar kapılarının önüne bir şeyler yığıp, pencerelerini sıkıca kapattılar ve mahzenleri olanlar oraya inip titreyerek mum ışığında oturdular.

Ama rahip dışarı fırladı ve kapıdan kapıya dolaşıp bir çatlak ya da anahtar deliğinden dinleyen herkese çalışmaları sırasında ne keşfettiğini anlattı.

"Bizim segili Aegidius'umuz," dedi, "Kralın lütfü ile şu anda, Caudimordax'ın, sevilen hikâyelerde adına kabaca Kuyrukısıran da denilen kılıcın sahibi."

Bu ismi duyanlar genelde kapılarını açtılar: Bu kılıç Bellomarius'a, ülkedeki ejderha katillerinin en büyüğüne ait olduğu için hepsi Kuyrukısıran' ın şöhretini biliyordu. Bazı hikâyelere göre Bellomarius, Kral'ın. anne tarafından büyük büyük büyükbabasıydı. Yaptıklarına dair bir sürü şarkı ve masal vardı ve sarayda unutulmuş olsalar da köylerde hâlâ hatırlanıyorlardı.

"Bu kılıç," dedi rahip, "eğer beş mil dahilinde bir ejderha varsa kınında durmuyor ve kuşku yok ki o cesur bir adamın ellerindeyken hiçbir ejderha ona karşı koyamaz."

Bunun üzerine insanların cesareti yerine gelmeye başladı ve bazıları da pencerelerini açıp başlarını dışarı çıkardılar. Sonunda rahip birkaçını yanına gelmeye ikna edebildi, ama sadece değirmenci gerçekten istekliydi. Giles'i içinden çıkılmaz bir halde görmek ona bu riske atılmaya değer gibi geliyordu.

Nehrin diğer tarafına endişeli bakışlar atarak tepeyi tırmandılar. Ejderhadan bir iz yoktu. Büyük olasılıkla uyuyordu; Noel zamanı çok iyi beslenmişti.

Rahip (ve değirmenci) çiftçinin kapısını çaldı. Yanıt yoktu, bunun üzerine daha gürültülü çalmaya başladılar. Sonunda Giles dışarı çıktı. Suratı kıpkırmızıydı. Gece bira içerek geç saatlere kadar oturmuştu ve kalkar kalkmaz tekrar içmeye başlamıştı.

Hepsi çevresinde toplanıp ona Sevgili Aegidius, Cesur Ahenobarbus, Yüce Julius, Sadık Agricola, Ham'in Gururu, Köyün Kahramanı diyerek bir kalabalık oluşturdular. Ve çiftçinin kafası umutsuzca karışana dek Caudimordax'tan, Kuyrukısıran'dan, Kınına Girmeyen Kılıç'tan, Ya zafer Ya Ölüm'den, Küçük Çiftçilerin Zaferi'nden, Ülkenin Belke-miği'nden ve Dostların İyiliği'nden bahsedip durdular.

"Durun şimdi! Bir bir konuşun!" dedi eline bir fırsat geçince. "Tüm bunlar nedir, neler olup bitiyor? Biliyorsunuz bu sabah çok meşgulüm."

Bunun üzerine rahibin durumu açıklamasına izin verdiler. Sonra da değirmenci, çiftçinin, içinden geçirdiği kadar derin bir çıkmaza düştüğünü görme zevkine erişti. Ama işler pek de değirmencinin umduğu gibi gelişmedi. Bir kere Giles epey sert bira içmişti. Diğer taraftan kılıcının aslında Kuyrukısıran olduğunu öğrendiğinde garip bir gurur ve cesaret duygusuna kapılmıştı. Henüz çocukken Bellomarius hakkında anlatılan hikâyelere bayılırdı ve mantıklı olmayı öğrenmeden önce, ara sıra muhteşem ve kahramanlara özgü bir kılıcı olmasını dilediği olmuştu. Yani Kuyrukısıran'ı alıp ejderha avına çıkmaya karar vermesi birdenbire oldu. Ama hayatı boyunca pazarlık etmeye alışmıştı ve olayı ertelemek için bir denemede daha bulundu.

"Ne!" dedi. "Ben mi ejderha avlamaya gideceğim? Eski pantolonum ve ceketimle? Tüm duyduklarıma göre ejderha savaşlarında bir çeşit zırh

gerekirmiş. İşin doğrusu bu evde zırh falan yok." dedi.

Hepsi bunun biraz biçimsiz olduğunu düşündüler, ama yine de demirciyi çağırdılar. Demirci kafasını olumsuz bir şekilde salladı. Asıl adı Fabricius Cunctator olsa da Güneşli Sam diye tanınan yavaş, karamsar bir adamdı. Tahmin ettiği gibi bir felaket (Mayıs ayında don gibi) gerçekleşmediği sürece çalışırken hiçbir zaman ıslık çalmazdı. Her gün her çeşit felaketi önceden tahmin ettiği için tahmin etmediği çok az felaket gerçekleşiyor, bu yüzden de kendine pay çıkarıyordu. Bu onun en büyük zevkiydi; tabii ki bu nedenle bu felaketleri önlemek için bir şey yapma konusunda isteksizdi. Başını tekrar iki yana salladı.

"Hiçten bir zırh var edemem," dedi. "Hem bu benim işim değil. Siz en iyisi marangoza tahtadan bir siper yaptırın. Çok işinize yaramaz ya... Bu ejderha alev saçıyor."

Yüzleri asıldı, ama değirmencinin, gitmeyi kabul ederse, Giles'i ejderha'ya gönderme ya da sonunda reddederse oralardaki şanını söndürme planından kolay kolay vazgeçeceği yoktu. "Ya bir halkalı zırhtan elbise nasıl olur?" diye sordu. "Hem işe yarar hem de çok iyi olması gerekmiyor. Bu sarayda gösteriş yapmak için değil, işe yarasın diye lazım. Senin eski deri yeleğine ne dersin, Aegidius arkadaş? Demirci dükkânında koca bir yığın tel ve halka var. Oradaki şeyleri Fabricius Efendi 'nin kendisinin bile bildiğini sanmıyorum."

"Sen neden bahsettiğini bilmiyorsun," dedi demirci neşelenerek. Eğer bahsettiğin gerçek bir halkalı zırh ise, bunu beceremezsin. Her bir halkayı dört başka halkaya takmak için cüce becerisi lazım. Eğer bu beceriye sahip olsaydım bile haftalarca çalışmam gerekirdi. Ben işi biti-remeden hepimiz mezarlarımıza gireriz," dedi, "ya da en azından ejderhanın midesine."

Hepsi cesaretleri kırılmış bir biçimde yumruklarını sıktılar, demirci de gülümsemeye başladı. Artık öyle bir telaş içindeydiler ki, değirmencinin planından vazgeçmeye hiç niyetleri yoktu. Hepsi akıl almak için ona döndüler.

"Şey," dedi. "Duyduğuma göre eski günlerde parlak zırh yelek alamayanlar deri bir gömleğin üzerine çelik halkalar diktirir ve bununla

yetinirlermiş. Şimdi neler yapılabileceğine bir bakalım."

Bunun üzerine Giles eski deri yeleğini getirmek zorunda kaldı. Demirci de apar topar dükkânına götürüldü. Her köşeyi arayıp, yıllardır ilk defa eski metal yığınlarının altını üstüne getirdiler. En altta aynı değirmencinin bahsettiği gibi, unutulmuş bir ceketten düşmüş, hepsi pastan donuklaşmış bir yığın halka buldular. İş daha umutlu göründükçe giderek isteksizleşen ve karamsarlaşan Sam, derhal halkaları toparlayıp, ayırma ve temizleme işine koyulmuştu. Halkaların sırtı ve göğsü Aegidius Efendi kadar geniş birine yetmeyeceği ortaya çıkınca (ki bunu belirtmek onu keyiflendirmişti) demirciye eski zincirleri kırdırıp telleri becerebildiği kadar dövdürüp halkalara çevirttiler.

Küçük demir halkaları yeleğin göğsüne, daha büyükçe ve hantal olanları da sırta diktiler. Sonra daha fazla halka ortaya çıkmaya devam ettiğinde, zavallı Sam o kadar çok çalıştırılmıştı ki, çiftçinin pantolonunu alıp onun üzerine halkaları kendileri diktiler. Değirmenci demirci dükkânının karanlık ve ücra bir köşesinde bir rafın üzerinde eski bir miğfer iskeleti buldu ve kunduracının miğferi elinden geldiği kadar fazla deriyle kaplamasını sağladı.

İşler günün geri kalanını ve ertesi günün tamamını aldı. Oysa ertesi gün On ikinci Gece ve 6 Ocak bayramlarının ari- fesiydi ama kimse bayram kutlamalarına aldırmıyordu. Çiftçi Giles bayramı her zamankinden biraz daha fazla birayla kutladı. Neyse ki ejderha uyuyordu. Açlık ve kılıçlarla ilgili her şey Giles'in aklından çıkmıştı.

6 Ocak bayramı sabahı erkenden dişlerinin garip sonucu giysiyi taşıyarak tepeye çıktılar. Giles gelmelerini bekliyordu. Artık ileri sürecek bir bahanesi kalmadığı için zırhı ve pantolonu giydi. Değirmenci bıyık altından gülüyordu. Giles çizmelerini ayağına geçirdi, mahmuzlarını koşundu ve deri kaplı miğferini giydi. Son anda miğferin üzerine eski bir fötr şapka atıp zırhlı yeleğinin üzerine kocaman gri pelerinini çekti.

"Bu neye yarayacak Aegidius Efendi?" diye sordular.

"Eee," dedi Giles, "benim ejderha avlamaya gitmekten anladığım Canterbury çanları gibi çan çan ötmek değil. Bir ejderhanın yolda yürüdüğünüzü gereğinden erken öğrenmesine meydan vermek bana çokta mantıklı gelmiyor. Ve bir miğferse sonuçta bir miğferdir ve çarpışma için meydan okumak demektir. Bırakın da canavar çitlerin üzerinden sadece eski şapkamı görsün. Belki daha bela başlamadan yanına yaklaşabilirim."

Halkaları öyle üst üste ve her biri bir diğerinin üstünden sarkacak şekilde dikmişlerdi ki, kesin olan bir şey varsa o da çan çan öttükleriydi. Pelerin zincirlerin gürültüsünü az da olsa bastırıyordu, ama Giles elbiseleri içinde çok garip görünüyordu. Ama bunu ona söylemediler. Zorlukla kemeri belinin çevresine sarıp kını üzerine astılar. Fakat Giles'in kılıcı elinde taşıması gerekti, çünkü kılıç çok büyük bir kuvvet tarafından zaptedilmedikçe kınında durmuyordu.

Çiftçi Garm'a seslendi. Kendi kafasına göre hareket eden bir adamdı. "Köpek," dedi, "sen benimle geliyorsun!'

Köpek uludu. "İmdat! İmdat!" diye ağladı.

"Kes şunu şimdi!" dedi Giles. "Yoksa seni ejderhanın yapabileceğinden daha kötü yaparım. Sen bu canavarın kokusunu biliyorsun. Belki de bir kez olsun bir işe yararsın."

Sonra Çiftçi Giles gri kısrağını çağırdı. Kısrak Giles'e garip bir bakış fırlatıp mahmuzlarını kokladı. Ama Giles'in üzerine çıkmasına izin verdi. Sonra da yola koyuldular. Hiçbiri kendini mutlu hissetmiyordu.

Köyün içinden geçerken tüm halk genelde pencerelerinden el çırpıp tezahürat yaptı. Çiftçi ve kısrağı takınabil dikleri kadar iyi bir ifade takındılar, ama hiç utanç duygusu olmayan Garm kuyruğunu kıstırıp omuzlan çökük ilerledi.

Köyün sonundaki nehrin üzerindeki köprüyü geçtiler. Gözden uzak bir yere ulaştıklarında yavaşlayıp yürümeye başladılar. Kısa bir süre sonra da Çiftçi Giles'e ve Ham'in diğer halkına ait olan topraklardan dışarı çıkıp ejderhanın görüldüğü kısımlara geldiler. Ortalıkta devrilmiş ağaçlar, yakılmış çitler, kararmış otlar ve esrarengiz, korkunç bir sessizlik vardı.

Güneş pırıl pırıl parlıyordu. Çiftçi Giles üzerindekiler-den bir iki parçayı çıkarmaya cesaret etmek istiyordu. Çok fazla bira içmiş olduğunu düşünmeye başladı. "Noel ve diğer her şey için ne güzel bir son," diye düşündü. "Benim de sonum gelmezse şanslıyım." Yüzünü koca yeşil bir mendille sildi, mendil kırmızı değil yeşildi, çünkü kırmızının ejderhaları kudurttuğunu duymuştu.

Ama ejderhayı bulamadı. Geniş, dar bir sürü yolda, başka çiftçilerin terk edilmiş tarlalarında ileri geri at sürdü, ama yine de ejderhayı bulamadı. Garm, tabii ki hiçbir işe yaramıyordu. Sadece kısrağın arkasında kaldı ve burnunu kullanmayı reddetti.

Sonunda az zarar görmüş sessiz ve sakin görünen dönemeçli bir yola geldiler. Yolu yarım mil takip ettikten sonra Giles görevini ve şanının gerektirdiğini yerine getirip getirmediğini düşünmeye koyuldu. Ejderhayı yeterince uzun süre, yeterince uzaklarda aradığına karar verip geri dönmeyi, akşam yemeğini, arkadaşlarına ejderhanın onun geldiğini görüp uzağa uçtuğunu anlatmayı düşünürken keskin bir viraj döndü.

Korkunç başını kırık bir çitten yolun ortasına uzatmış olan ejderha işte orada uzanmış yatıyordu. Garm "İmdat!" diye bağırdı ve sıçradı. Gri kısrak bir gümbürdeme sesiyle düştü. Çiftçi Giles ise arkaüstü bir hendeğin içine uçtu. Kafasını hendekten çıkardığında tamamen uyanmış olan ejderha kendisine bakıyordu.

"Günaydın!" dedi ejderha. "Şaşırmışa benziyorsun."

"Günaydın!" dedi Giles. "Öyleyim."

"Affedersin," dedi ejderha. Çiftçi düşerken çınlayan halkaların sesini yakalayınca şüpheyle bir kulağını dikmişti. "Sormamı mazur gör, ama beni arıyor olmayasın?"

"Hayır, kesinlikle!" dedi çiftçi. "Seni burada görmek kimin aklına gelirdi? Ben sadece öylesine gezintiye çıkmıştım."

Aceleyle hendekten tırmanıp kısrağa doğru geriledi. Kısrak şimdi ayağa kalkmış, hiç endişelenmiyor gibi görünerek yol kenarındaki otları

kemiriyordu.

"Demek ki iyi bir şans eseri karşılaştık," dedi ejderha. "O zevk bana ait. Sanırım bunlar senin bayramlık elbiselerin. Belki de yeni bir modadır?" Giles'in şapkası düşmüş ve gri pelerininin önü açılmıştı; ama o bunu pişkinlikle kapattı.

"Evet," dedi Giles, "yepyeni. Ama şu köpeğimin peşine düşmeliyim. Sanırım tavşanların peşine düştü."

"Ben sanmam," dedi Chıysophylax dudaklarını keyifle yalayarak. "Tahminime göre eve senin varacağından bayağı uzun bir süre önce varacak. Ama yalvarırım yolunuza devam edin şey Efendi, dur bakayım, adınızı bildiğimi sanmıyorum. "

"Ben de sizinkini," dedi Giles; "bırakalım böyle kalmaya devam etsin."

Chrysophylax, tekrar dudaklarını yalayarak, "Nasıl isterseniz," dedi. Gözlerini kaparmış gibi yaptı. Diğer tüm ej derhalar gibi kötü bir kalbi vardı, ama diğer ejderhalardan farklı olarak fazla cesur değildi.

Savaşmasına gerek kalmadan elde edeceği yemekleri tercih ederdi, ama iyi ve uzun bir uykudan sonra tekrar iştahı kabarmıştı. Oakley'nin rahibi tığ gibiydi ve kocaman şişman bir adamın tadına bakmayalı yıllar olmuştu. Bu kolay eti denemeye karar vermişti. Sadece yaşlı aptalın boş bulunmasını bekliyordu.

Ama yaşlı aptal göründüğü kadar da aptal değildi. Atının üzerine çıkmaya çalıştığı sırada bile gözünü ejderhadan ayırmıyordu. Kısrağınsa aklında başka düşünceler vardı. Giles üstüne çıkmaya uğraşırken tekmeleyip yana çekildi. Ejderhanınsa sabrı tükenmişti, sıçramaya hazırlandı.

"Affedersin!" dedi. "Bir şey düşürmedin mi?"

Çok eski bir numaraydı, ama işe yaradı; çünkü Giles gerçekten de bir şey düşürmüştü. Hendeğe yuvarlandığında Caudimordax'ı (ya da halk arasında denildiği üzere Kuyrukısıran'ı) düşürmüştü. Orada yol kenarında duruyordu. Giles onu almak için durunca ejderha sıçradı. Ama Kuyrukısıran kadar çabuk sıçrayamamıştı. Çiftçi'nin eline geçer geçmez direk ejderhanın gözlerine doğru bir ışıltıyla öne sıçradı.

"Hey!" dedi ejderha ve birdenbire durdu. "O da ne öyle?"

"Sadece bana Kral tarafından verilmiş bir Kuyrukısıran," dedi Giles.

"Benim hatam!" dedi ejderha. "Affedersin." Uzanıp al-çakçasına yalvarmaya başlayınca Çiftçi Giles kendini daha rahat hissetmeye başladı. "Bana adil davrandığını sanmıyorum."

"Nası l yani?" dedi Giles. "Hoş, zaten ne diye öyle davranmam gereksin?"

"Kendi onurlu ismini sakladın ve karşılaşmamız şans eseriymiş gibi davrandın; ama ne var ki senin soylu bir şövalye olduğun çok açık. Böyle durumlarda efendim, ünvanların ve kimliklerin karşılıklı söylenmesinden sonra düelloya davet etmek şövalyelerin adetidir."

"Belki öyleydi, belki de hâlâ öyledir," dedi Giles, memnunluk duymaya başlayarak. Eğer bir adamın önünde kocaman ve şahane bir ejderha alçakça yaltaklanıyorsa, kendini biraz yükseklerde görmesi mazur görülebilir. "Ama sen birden fazla hata yapıyorsun. Ben bir şövalye değilim. Ben, evet ben, Ham'li Çiftçi Giles'im ve benim başkalarının toprağına izinsiz girenlere tahammülüm yok. Daha önce senin verdiğinden daha az zarar verdikleri için alaybozanımla devleri vurdum. Ve o zaman da kimseyi düelloya davet etmedim."

Ejderha bayağı rahatsız olmuştu. "Şu yalancı yüzünden devlere lanet olsun!" diye düşündü. "Ne yazık ki aldatıldım. Böylesine cesur bir çiftçi ve bu kadar parlak ve savaşmaya hazır bir kılıçla ben ne halt edeyim?" Aklına başka hiç böyle bir durum gelmiyordu ejderhanın. "Adım Chrysophylax," dedi, "Zengin Chrysophylax. Sizin onurunuza ne yapabilirim?" diye bir gözü kılıcın üzerinde, çarpışmadan kaçmayı umarak sokulganca ekledi.

"Çekilebilirsin seni yaşlı kurt," dedi Giles, kendisi de çarpışmaktan kurtulmayı umarak.

"Sadece senden kurtulmak istiyorum. Hemen buradan uzaklaş ve kendi kirli sığınağına dön!" Kargaları korkuturmuş gibi kollarını sallayarak Chrysophylax'a doğru bir adım attı.

Bu Kuyrukısıran için yeterliydi. Havada parıldayarak yuvarlaklar çizdi; sonra ejderhaya sağ kanadının eklem yerinde şiddetli bir darbe indirerek aşağı düştü, bu ejderhayı fazlasıyla şok eden yüksek bir darbeydi. Tabii ki Giles'in bir ejderhanın nasıl öldürüleceğine dair pek bir şey bildiği yoktu. Öyle olsaydı kılıcı daha narin bir noktaya inmiş olurdu, ama Kuyrukısıran deneyimsiz ellerdeyken elinden geleni yapmıştı. Bu Chıysophylax için yeter de artardı bile - kanadını günlerce kullanamayacaktı. Ayağa kalkıp uçmak için döndü, ama uçamayacağını anladı. Çiftçi kısrağın sırtına atladı. - Ejderha koşmaya başladı. Kısrak da ardından. Ejderha ateşler üfürerek ve puflayarak arazide doludizgin koştu. Kısrak takip etti. Çiftçi sanki bir at yarışı seyrediyormuşçasına haykırıp, bar bar bağırdı. Tüm bunlar olurken elinde Kuyrukısıran' ı sallıyordu. Ejderha hızını arttırdıkça dehşete düştü. Bu arada gri kısrak en iyi bacağını en öne uzatıp ejderhayı yakından takip etti.

Yollardan aşağı, çitlerdeki deliklerin içinden, bir sürü tarlanın üzerinden ve birçok derenin karşısına aceleyle geçtiler. Ejderha duman üflüyor, kükrüyor ve yön duygusunu tamamıyla kaybediyordu. Sonunda birdenbire Ham'in köprüsüne geldiler, üzerinden yıldırım gibi geçip, kükreyerek köyün sokağına geldiler. Orada Garm dar bir yoldan dışarı sızıp kovalamacaya katılma yüzsüzlüğünü gösterdi.

Herkes pencerelerine ya da çatılarına çıkmıştı. Bazıları gülüyor, bazıları tezahürat ediyordu; bazılarıysa teneke kutulara, tavalara, çaydanlıklara vuruyor, diğerleriyse boru, kaval ve ıslık çalıyorlardı; rahipse kilisenin çanlarını çalıyordu. Ham'de yüzyıldır böyle bir karışıklık ve curcuna görülmemişti.

Tam da kilisenin kapısında ejderha pes etti. Yolun ortasına yatıp zorlukla yutkundu. Garm gelip kuyruğunu kok-luyordu, oysa Chrysophylax'ın utanacak hali kalmamıştı.

Köylüler ellerinde iki dişli yabalar, sırıklar ve süngülerle ejderhanın etrafına makul bir uzaklıkta toplanmış, Giles da oraya at sürdüğü sırada, ejderha " sevgili insanlar ve yiğit savaşçı," diye soludu. "Sevgili insanlar, beni öldürmeyin! Ben çok zenginim, size verdiğim tüm zararı ödeyeceğim. Öldürdüğüm tüm insanların, özellikle de Oakley rahibinin cenaze masraflarını ödeyeceğim. Rahip, her ne kadar zayıf bir adam da olsa, onun soylu bir mezar taşı olmalı. Herbirinize ger çekten güzel bir hediye vereceğim, sadece bana eve gidip almam için izin verin."

"Kaç para?" dedi Çiftçi.

"Şey," dedi ejderha çabukça hesap yaparak. Kalabalığın bayağı büyük olduğunun farkına varmıştı. "Kişi başına onüç pound ve sekiz pens."

"Anlamsız!" dedi Giles. "Saçma!" dedi insanlar. "Boş laf!" dedi Garm.

"Herkese iki altın sikke, çocuklara da yarısı?" dedi ejderha.

"Ya köpekler?" dedi Garm. "Devam et!" dedi Çiftçi. " Dinliyoruz."

"Her Allah'ın kulu için on pound ve bir gümüş cüzdan, köpekler için de altın tasmaya ne dersiniz?" dedi Chrysophylax endişeyle.

"Öldür onu!" diye bağırdı insanlar, sabırsızlanarak. "Herkese bir çanta altın, hanımlara da elmas?" diye aceleyle sordu Chrysophylax.

"Şimdi ötmeye başladın, ama yeterince değil," dedi Çiftçi Giles. "Köpekleri yine atladın," dedi Garm. "Ne büyüklükte çantalar?" dedi erkekler. "Ve kaç tane elmas?" diye sordu eşleri.

"Aman yarabbi! Aman yarabbi!" dedi ejderha. "Mahvolacağım."

"Hak ediyorsun!" dedi Giles. "Mahvolmakla yattığın yerde öldürülmek arasında bir seçim yapabilirsin." Kuyrukısıran' ı savurunca ejderha

korkudan titredi. "Kararını ver!" diye bağırdı insanlar cesurlaşıp daha da yaklaşarak.

Chrysophylax gözlerini kırpıştırdı; ama taa içinden güldü insanların hissetmediği sessiz bir titremeyle. İnsanların yaptığı pazarlık onu eğlendirmeye başlamıştı. Belli ki bundan bir şey kazanacaklarını düşünüyorlardı. Koca ve kötü dünyada işlerin nasıl yürüdüğünden hiç haberleri yoktu -hatta tüm ülkede ejderhalar ve onların oyunlarıyla başetme konusunda deneyimi olan hiç kimse yoktu.

Chrysophylax nefesini de zekasını da geri kazanıyordu. Dudaklarını yaladı.

"Kendi fiyatınızı söyleyin!" dedi

Hepsi aynı anda konuşmaya başladılar. Chrysophylax ilgiyle dinledi. Sadece bir tek ses onu rahatsız etti: demircinin sesi.

"Lafıma dikkat edin, bundan hayır gelmez," dedi. "Bir canavar geri dönmez, siz ne derseniz deyin. Ama ne öyle ne böyle, bu işten bir hayır gelmeyecek."

"Eğer kararın buysa sen pazarlığa karışmayabilirsin," dediler. Demirciyi ve ejderhayı dikkate almadan çekişe çekişe pazarlık etmeye devam ettiler.

Chrysophylax başını kaldırdı; insanların üzerine atlamayı ya da tartışma sırasında kaçmayı düşündüyse de, hayal kırıklığına uğramıştı. Çiftçi Giles yanı başında düşünceli düşünceli bir ekin sapı çiğneyip duruyordu; ama Kuyrukısıran elindeydi, gözü de ejderhanın üzerindeydi.

"Sen olduğun yere yat!" dedi Giles, "yoksa altın versen de vermesen de hak ettiğini bulursun."

Ejderha dümdüz yattı. Sonunda konuşmak için rahip seçildi, Giles'in yanına geldi. "Seni iğrenç canavar!" dedi. "Tüm haksız kazanılmış servetini getir; zarar verdiğin kişilerin zararını ödedikten sonra servetini adil bir biçimde aramızda bölüşeceğiz. Ve sonra eğer bizim topraklarımızı bir daha rahatsız etmeyeceğine ve başka bir canavarı bizi rahatsız etmesi için kışkırtmayacağına dair ciddi yemin edersen, hem kafan hem de kuyruğun yerinde evine gitmene izin vereceğiz. Ve şimdi (fidyenle) geri dönmek için bir ejderhanın bile vicdanında geçerli olabilecek denli güçlü yeminler etmelisin. "

Chrysophylax akla yatkın görünen bir tereddüt gösterisinden sonra teklifi kabul etti. Hatta kaybı için ağıt yakarak, yolda buharlaşan birikintiler oluşana dek sıcak gözyaşları bile döktü, ama bu kimseyi duygulandırmadı. Aziz Hilarius ve Aziz Felix ziyafetlerinde tüm servetiyle geri döneceğine dair ciddi ve hayrete düşürücü bir sürü yemin etti. Bu ona sekiz gün veriyordu ve coğrafya konusunda cahil olanlar bile sekiz günün bu yolculuk için ne kadar kısa bir zaman olduğunu düşünebilirdi. Yine de, gitmesine izin verip ejderhayı köprüye kadar geçirdiler.

"Bir daha ki buluşmamıza kadar!" dedi ejderha nehrin üzerinden geçerken. "Eminim hepimiz bunu iple çekecegiz."

"Bundan emin ol," dediler. Tabii ki çok aptaldılar. Ettiği yeminler ejderhanın vicdanını üzüntü ve koca bir felaket korkusuyla doldurmuş olması gerekirken, ne yazık ki onda vicdan falan yoktu. Ve eğer böylesi şahane bir soyda böylesine üzücü bir eksiklik olmasını cahil insanlar göremi-yorlarsa da, en azından tüm okumuşluğuyla rahibin bunu tahmin etmesi gerekirdi. Belki de etti. O bir dilbilgisi uzmanıydı ve geleceği diğerlerinden daha iyi görebiliyordu.

Demirci dükkânına dönerken kafasını üzüntüyle salladı. "Uğursuz isimler," dedi. "Hilarius ve Felix! Kulağa gelişlerini bile sevmedim!"

Kral tabii ki haberleri çabuk aldı. Haberler ülkede alev gibi yayıldı ve anlatılırken hiçbir şey kaybetmedi. Kral en basiti parayla ilgili birçok nedenden dolayı derinden etkilenmişti. Böylesine garip şeylerin gerçekleştiği Ham'e bir an evvel bizzat gitmeye karar verdi.

Kral, Ham'e ejderhanın ayrılışından dört gün sonra köprünün üzerinden beyaz atı üstünde ve bir dolu şövalye ve trompetçi, bir de uzun yük kervanıyla geçip, vardı. Herkes en iyi elbiselerini giymiş ve Kral' ı karşılamak için caddeye sıralanmıştı. Süvari takımı kilise kapısının önündeki açık alanda durdu. Çiftçi Giles takdim edildiği zaman Kral'ın önünde diz çöktü; ama Kral ona ayağa kalkmasını söyledi, hatta sırtını sıvazladı. Şövalyeler bu samimiyeti fark etmemiş gibi davrandılar.

Kral tüm köyün Çiftçi Giles'in nehrin kenarındaki koca çayırında toplanmasını emretti. Herkes (bu olayın kendisini de ilgilendirdiğini

düşünen Garm da dahil) bir araya geldiğinde Augustus Bonifacius rex et basileus memnunlukla insanlara hitap etti.

Kral, dikkatle, suçlu Chrysophylax'ın tüm variyetinin ülkeyi yöneten o olduğu için kendisine ait olduğunu açıkladı. Dağ ülkesinin hükümdarı olduğuna dair iddiasına da hafifçe dokundu (ki bu tartışılırdı); ama, "bu canavarın tüm hazinesinin, bizim atalarımızdan çalınan şeylerden oluştuğu konusunda," dedi, "hiçbir şüpheye yer yok. Ama biz herkesin bildiği gibi hem adil hem de cömertiz ve bizim sevgili vatandaşımız Aegidius uygun biçimde ödüllendirilecek; rahipten en küçük yaştaki çocuğa kadar buradaki halkımızdan hiç kimse bizim takdirimizin bir yadigarından mahrum bırakılmayacaktır. Zira Ham bizi fazlasıyla memnun etti. En azından burada bazı metin ve yozlaşmamış insanlar ırkımızın eski cesaretini hala taşıyorlar." Şövalyeler kendi aralarında yeni moda şapkalar hakkında konuşuyorlardı.

İnsanlar eğilip selam verdiler ve mütevazı bir biçimde Kral'a teşekkür ettiler. Ama şu anda keşke ejderhayla pazarlığı on pound'da kesmiş ve olayı kendi aralarında tutmuş olsalardı diye düşünüyorlardı. Her durumda Kral'ın yadigarının bu denli yüksek olmayacağını biliyorlardı. Garm köpeklerden bir kere bile bahsedilmediğini fark etti. Aralarında gerçekten hoşnut olan bir tek Çiftçi Giles vardı. Bir çeşit ödül alacağına emindi ve ne olursa olsun böyle berbat bir işin içinden yerel şanı her zamankinden de artmış bir şekilde, sağ salim çıktığı için oldukça memnundu.

Kral bir yere gitmedi. Büyük sivri çadırlarını Çiftçi Giles'in tarlasına kurdu ve başkentten uzakta sıkıcı bir köyde sahip olabileceği kadar neşeyle Ocağın ondördünü bekledi. Kralın maiyeti üç gün içerisinde neredeyse köydeki tüm ekmek, yağ, yumurta, tavuk, domuz ve koyun etini yiyip, eski biranın her damlasını içti. Sonrada yiyecek kıtlığından şikayet etmeye başladılar. Ama Kral cömertçe her şeyin parasını (çok geçmeden bolca dolacağını umduğunu Devlet Hazinesi'nin daha sonra ödeyeceği fişleriyle) ödedi. Ham'in, Devlet Hazinesi'nin o andaki durumunu bilmeyen halkı da tamamıyla tatmin olmuş oldular.

On dört Ocak, Hilarius ve Felix Bayramı geldiği gün herkes çoktan kalkmış ve ortalıklardaydı. Şövalyeler zırhlarını giydiler. Çiftçi elde yapılmış zırh elbisesini giyince Kral'ın çatılmış kaşlarıyla karşılaşana dek

hiç saklamadan sırıttılar. Çiftçi Kuyrukısıran'ı da taktı. Kuyrukısıran kınına tereyağ kadar kolay girip bekledi. Rahip kılıca sert sert bakıp kendi kendine başını salladı. Demirci güldü.

Öğlen oldu. İnsanlar pek bir şey yiyemeyecek kadar heyecanlıydılar. Öğleden sonra ağır geçti. Kuyrukısıran hala kınından dışarı kıpırdamamıştı. Ne tepedeki gözcüler ne de uzun ağaçların tepelerine tırmanmış olan küçük çocuklardan herhangi biri, ne havada ne de karada ejderhanın dönüşünü müjdeleyebilecek herhangi bir şey görmediler.

Demirci ıslık çalarak etrafta dolaştı; köy halkının ejderhanın geri dönmeye aslında hiç niyeti olmadığını anlaması akşamın gelip de yıldızların gözükmeye başlamasını buldu. Yine de ejderhanın bir dolu ciddi ve inanılmaz yeminlerini hatırlayıp ummaya devam ettiler. Ama, geceyarısı çatıp da kararlaştırdıkları gün geçtiğinde hayal kırıklıkları çok büyük oldu. Demirci pek keyifliydi.

"Size söyledim," dedi. Ama yine de ikna olmamışlardı.

"Ne de olsa kötü yaralanmıştı," dedi bazıları.

"Ona yeterince zaman vermedik," dedi diğerleri. "Dağlara giden yol çok uzun ve çok kuvvet gerektiriyor, taşıyacak çok şeyi olacak. Belki de gidip yardım getirmesi gerekmiştir. "

Ama bir sonraki ve bir sonraki gün de geçti. Sonra hepsi umutlarını kestiler. Kral kızıl bir öfke içindeydi. Erzak ve içecekler bitmiş, şövalyeler bağıra çağıra şikayet ediyorlardı. Sarayın cümbüşüne geri dönmeyi istiyorlardı. Ama Kral para istiyordu.

Sadık halkından izin istedi. Bu konuda kesin kararlıydı ve konuyu uzatmadı: Devlet Hazinesindeki fişlerin yarısını iptal etti. Çiftçi Giles'a karşı oldukça soğuktu, onu bir baş sallamayla savdı.

"Size sonra haber yollayacağız," dedi ve şövalyeleri ve trompetleriyle uzaklaştılar.

Daha umutlu ve basit akıllı olanlar, çok geçmeden Kral'ın Aegidius Efendi'yi en azından şövalye yapmak için huzuruna davet edeceğini düşündüler. Bir hafta içinde haber geldi, ama değişik türden bir mesajdı. Üç nüsha halinde yazılıp imzalanmıştı: Bir kopya Giles'a; bir kopya rahibe; bir

kopya da kilise kapısına çivilenmek için. Sadece rahibe yollanan kopya işe yaradı, çünkü saray yazısı garip ve Ham halkı için Kutsal Kitab'ın Latincesi kadar karman çormandı. Ama rahip mesajı halk diline çevirip kürsüden okudu. Bir saray mektubu için kısa ve özdü; Kral'ın acelesi vardı.

"Biz Augustus B. A. A. P. ve M. Rex vesaire, ülkemizin güvenliği ve şerefimizin korunması için, kendini Zengin Chrysophylax olarak tanıtan canavar ya da ejderhanın aranıp bulunmasına ve ağır suçları, zararları, cinayetleri ve iğrenç hainliği için layıkıyla cezalandırılmasına karar verdiğimizi bildiriyoruz. Saraya gelir gelmez Kraliyet Meskenimizde ki tüm şövalyelere silahlanmaları ve bu araştırma üzerine yola çıkmaları için emir verildi. Söz konusu Aegidius kendini güvenilir ve devlerle, ejderhalarla ve Kral'ın huzurunun başka düşmanlarıyla baş edebilen bir adam olarak kanıtladığına göre, ona bir an önce yola çıkıp, tüm hızıyla bizim şövalye topluluğumuza katılmasını emrediyoruz."

İnsanlar bunun yüksek bir onur ve şövalye olmakla eşdeğer olduğunu söylediler. Değirmenci haset içindeydi. "Aegidius arkadaş dünyada yükseliyor," dedi, "umarım geri geldiğinde bizi tanır."

"Belki de hiç geri gelmez," dedi demirci.

"Senden bu kadarı yeter, seni at suratlı yaşlı adam!" dedi Çiftçi şiddetle patlayarak. "Sen bana vız gelirsin! Eğer geri dönersem değirmencinin dostluğunu bile hoş karşılayacağım. Yine de, ikinizi biraz özleyecek olmamı bilmek beni rahatlatıyor." Ve bunun ardından da onları terk etti.

Kral'a komşularınıza öne sürebileceğiniz gibi mazeretler öne süremezsiniz; kuzular olsun olmasın, tarla sürmek olsun olmasın, süt veya su, gri kısrağına atlayıp gitmesi gerekiyordu. Rahip onu geçirdi.

"Umarım beraberinde sağlam bir ip alıyorsundur," dedi.

"Ne için?" dedi Giles. "Kendimi asmak için mi?"

"Hayır! Yüreklenin AEgıdius Efendi!" dedi Rahip. "Bana öyle geliyor ki senin güvenebileceğin bir talihin var. Ama uzun bir ip al, çünkü eğer sağduyum beni yanıltmıyorsa ihtiyacın olabilir. Şimdi sana elveda ve güven içinde geri dön!"

"Tabii! Dönüp tüm evimi ve toprağımı karmakarışık bulayım. Ejderhalara lanet olsun!" dedi Giles. Sonra eğerinin yanındaki çantaya koca bir kangal ip tıkarak atına tırmandı ve uzaklaştı.

Bütün sabah göze görünmemeyi iyi beceren köpeği yanına almadı. Gittiği zaman Garm gizlice evin içine girip orada kaldı, tüm gece uluduğu için dayak yedi, ama yine de ulumaya devam etti.

"İmdat, ay imdat!" diye bağırdı köpek. "Sevgili Efendim'i bir daha hiç göremeyeceğim. O öylesine korkunç ve öylesine muhteşemdi ki. Keşke onunla gitseydim, keşke."

"Çeneni kapa!" dedi çiftçinin karısı, "Yoksa geri gelip gelemeyeceğini görmeden gebereceksin."

Demirci ulumaları duydu. "Uğursuz," dedi neşeyle. Bir sürü gün geçti ve bir tek haber gelmedi. " Olmayan haber kötü haberdir," dedi ve şarkı söylemeye başladı.

Çiftçi Giles saraya vardığında yorgun ve tozluydu. Şövalyelerin hepsi, parlatılmış zırh elbiseleri içinde ve pınldayan miğferleri başlarında, atlarının yanında duruyorlardı. Kral'ın çağrısı ve çağrının çiftçiyi de kapsaması onları kızdırmıştı. Bu yüzden Giles'in geldiği andan itibaren yola çıkarak emirlere sadece laf üzerinde itaat etmekte ısrar ediyorlardı. Zavallı çiftçinin tekrar yola koyulmadan önce bir damla şarabı yudumlayacak ancak zamanı olmuştu. Kısrak çok bozulmuştu. Neyse ki, Kral'a dair düşüncelerini ifade etmedi, çünkü fazlasıyla vefasızlık olurdu.

Çoktan günün geç saatleri olmuştu. "Bir ejderha avına başlamak için fazlasıyla geç" diye düşündü Giles. Zaten fazla uzağa gitmediler. Bir kere yola çıkınca şövalyeler hiç de acele etmiyorlardı. Rahatça ve acele etmeden dağınık bir sıra halinde at sürüyorlardı: şövalyeler, refakatçi asilzadeler, hizmetkârlar ve üstlerine yük sandıkları bağlanmış olan midilliler; ve en arkada da yorgun kısrağının üzerinde koşturan Çiftçi Giles.

Akşam olduğunda mola verip çadırlarını kurdular. Çiftçi Giles için hiçbir şey düşünülmemişti. O da bulabildiği kadarını ödünç almak zorunda kaldı.

Kısrak haklı olarak dargındı ve Augustus Bonifacius'un hanedanına olan bağlılığına tövbe etti.

Ertesi gün ve sonraki günün tamamında at sürmeye devam ettiler. Üçüncü gün uzaklarda loş ve kuş uçmaz kervan geçmez dağlan gördüler. Çok geçmeden Augustus Bonifacius'un hükümdarlığının evrensel olarak kabul görmediği bölgelerdeydiler. O zaman daha dikkatli ilerlemeye ve birbirlerinden ayrılmamaya başladılar.

Dördüncü gün Vahşi Tepeler'e ve efsanevi yaratıkların yaşamasıyla ün salmış güvenli olmayan toprakların sınırlarına geldiler. Birdenbire önde gidenlerden biri dere yanındaki kumun üzerinde şüpheli ayak izleriyle karşılaştı. Çiftçiyi çağırdılar.

"Bunlar nedir, Aegidius Efendi?" diye sordular.

"Ejderha izleri," dedi o da.

"Başa geç!" dediler.

Böylece şimdi başlarında Çiftçi Giles, deri yeleğinin üzerindeki halkaların hepsi de çınlarken batıya doğru ilerlediler. Şövalyelerin hepsi ya güldüğü ya da konuştuğu, bir halk şarkısı söyleyen bir saz şairi de onlarla ilerlediği için çınlamaların pek de önemi yoktu. Arada sırada bir şarkının nakaratını tutturuyor ve hep beraber çok yüksek ve gür bir sesle söylüyorlardı. Şarkı cesaret veriyordu çünkü. İyi bir şarkıydı - çok uzun zaman önce çarpışmaların turnuvalardan daha ağır bastığı günlerde yazılmıştı. Ama bu hiç de akıllıca değildi. Şimdi o topraklardaki bütün yaratıklar onların gelişinden haberdardı ve Batı'nın tüm mağarala-rındaki ejderhalar kulaklarını kabartıyorlardı. Artık yaşlı Chıysophylax'ı uykusunda yakalama şansları yoktu.

Sonunda dağların karanlık gölgesinin tam da altına vardıklarında tesadüfen (ya da Çiftçi Giles'in gri kısrağının isteği sonucunda) kısrak topallamaya başladı. Dik ve taşlı yollarda zahmetle ve giderek sessizleşerek yukarı doğru tırmanmaya başlamışlardı. Kısrak yavaş yavaş tökezleyip topallayarak ve yine de sabırlı görünerek sıranın sonuna düşünce Çiftçi Giles kısrağın sırtından inip yürümek zorunda hissetti kendini. Çok geçmeden kendilerini en arkada yük midillilerinin arasında buldular; ama kimsenin onlara dikkat ettiği yoktu. Şövalyeler öncelik hakkını ve görgü

kurallarını tartışıyorlardı, dikkatleri dağılmıştı. Yoksa ejderha izlerinin artık belirginleştiğini ve arttığını fark ederlerdi.

Aslında, Chrysophylax'ın havada günlük egzersizlerini yaptıktan sonra sık sık başıboş uçtuğu ya da yere konduğu yerlere gelmişlerdi. Alçak tepelerin ve yolun her iki tarafındaki yamaçların kavrulmuş ve ayak altında çiğnenmiş bir görüntüsü vardı. Ortalıkta çok az ot vardı, perişan bir haldeki fundalıklar ve karaçalılardan geriye kalmış kökler yanmış toprağın ve geniş kül yığınlarının ortasında kapkara duruyorlardı. Bölge yıllardır ejderhaların oyun parkıydı. Bir dağın karanlık duvarı onların önünde sis yüzünden olduğundan daha büyük göründü.

Çiftçi Giles kısrağı için tasalanıyordu, ama artık bu kadar göze çarpar durumda olmamak için bir mazereti olduğuna da memnundu. Bu ıssız ve emin olmayan yerlerde bu süvari alayının başını çekmek hiç de hoşuna gitmemişti. Bir süre sonra daha da memnundu ve talihine (ve de kısrağına) şükretmek için bir nedeni daha oldu. Zira tam öğlen vakti - Candlemas Bayramı ve yolculuklarının yedinci gününde - Kuyrukısıran kınından, ejderha da mağarasından fırladı.

Ejderha hiç bir uyarı ya da resmi açıklamada bulunmaksızın çarpışmak için ileri atıldı. Bir hamle ve kükre-meyle üzerlerine geldi. Eski ve muhteşem soyuna rağmen evinden uzaklarda fazla cesaret gösterememişti. Ama şimdi büyük bir öfke doluydu; çünkü şu anda sanki kendi kapısını ve savunması gereken tüm hazinesi için savaşıyordu. Bir ton yıldırım gibi ve bir fırtına gürültüsüyle kızıl bir şimşek bir dağ kolunun çevresinden geldi.

Öncelik hakkı üzerine süren tartışma aniden durdu. Bütün atlar darmadağınık çevreye yayıldılar ve şövalyeler düştü. Midillilerle yük eşyaları ve hizmetkârlar hemen dönüp koşmaya başladılar. Öncelik hakkı konusunda hiçbir şüpheleri yoktu.

Birdenbire ortalığı tamamen örten bir duman geldi ve dumanın ortasından ejderha sıranın başına çarptı. Şövalyelerin çoğu çarpışmak için resmi çağrılarını bile yapamadan öldürüldüler ve bir sürü başkası da atlarıyla falan devrildiler. Geri kalanlara gelince, atlan sorumluluğu üstlenip onlar istese de istemese de efendilerini uzağa taşıyarak kaçtılar. Aslında efendilerinin çoğu bunu istemişti.

Ama yaşlı gri kısrak kımıldamadı bile. Belki de dik ve taşlı yolda bacaklarını kırmaktan korkuyordu. Belki de kendini kaçamayacak kadar yorgun hissediyordu. Yaşaması için yarış atından daha fazla hızlı olması gerektiğini ve kanatlanmış ejderhaların önünde olmanın ardında olmaktan daha beter olduğunu çok iyi biliyordu. Hem bu Chrysophylax'ı daha önce görmüş, onu kendi topraklarındaki tarlalar ve dereler üzerinden köyün ana caddesinde uysal uysal yatana kadar kovaladığını hatırlıyordu. Her neyse, bacaklarını genişçe açıp burnundan solumaya başladı. Çiftçi Giles'in yüzü olabileceği kadar bembeyaz oldu, yine de görünürde yapacak başka bir şey olmadığı için atının yanında durdu.

Ve böylece sıradan aşağı inen ejderha birdenbire tam önünde elinde Kuyrukısıran'la eski düşmanını buldu. Bu beklediği en son şeydi. Kocaman bir yarasa gibi kenara sapıp yolun yakınındaki çıkıntının üstüne büzüştü. Topalladığını unutan gri kısrak yukarı çıktı. Oldukça cesaretlenen Çiftçi Giles aceleyle atın sırtına tırmanmıştı.

"Affedersin," dedi, "ama beni arıyor olmayasın?"

"Yoo, hiç değil!" dedi Chrysophylax. "Seni burada göreceğimi hiç ummazdım! Sadece ortalıkta uçup duruyordum. "

"O zaman şans eseri karşılaştık," dedi Giles, "ve tabii ki o zevk bana ait, zira ben seni arıyordum. Dahası seninle paylaşacak bir kozum var, doğruyu söylemek gerekirse bir sürü kozum var."

Ejderha burnundan soluyordu. Çiftçi Giles sıcak rüzgârdan korunmak için kolunu siper etti ve Kuyrukısıran bir anda öne fırlayıp tehlikeli olacak kadar ejderhanın burnuna yaklaştı.

"Hey!" diye bağırdı ejderha ve solumayı bıraktı. Titremeye başlayıp geriledi. İçindeki bütün alev sönmüştü. "Umarım beni öldürmeye gelmedin, sevgili Efendim?" diye sızlandı.

"Yoo! Yoo!" dedi Çiftçi. "Öldürmek hakkında tek laf etmedim." Gri kısrak burnunu çekti.

"Peki o zaman bütün bu şövalyelerle ne işin olduğunu sorabilir miyim?" dedi Chrysophylax. "Şövalyeler her zaman ejderhaları öldürür, eğer onları

önce biz öldürmezsek."

"Onlarla hiçbir işim yok. Benim için hiçbir şey ifade etmiyorlar," dedi Giles. "Her neyse onların hepsi şimdi ya geberdi ya da gitti. Gelelim senin son 6 Ocak'ta söylediğine,"

"Ne olmuş ona?" dedi ejderha endişeyle.

"Aşağı yukarı bir ay geciktin," dedi Giles, "ve ödemenin günü geçti. Ben de onu tahsil etmeye geldim. Katlandığım bunca zahmet için benden özür dilemelisin."

"Diliyorum zaten!" dedi. "Keşke gelmeye zahmet etme-seydin."

"Bu sefer hazinenin her parçasını alacağım ve öyle pazarlık oyunları falan da yok," dedi Giles. "Yoksa geberirsin ve ben de örnek olsun diye senin derini kilisemizin çatısından aşağı asarım."

"Bu çok zalimce!" dedi ejderha.

"Pazarlık pazarlıktır," dedi Giles.

"Peşin para ödediğimi göz önüne alırsak bir iki yüzük ya da bir sikke altını saklayamaz mıyım?" diye sordu ejderha.

"Pirinç bir düğme bile alamazsın!" dedi Giles. Ve bir süre daha panayırdaki insanlar gibi sıkı sıkı pazarlık edip tartıştılar. Ama sonuç tahmin edeceğiniz gibi oldu; zira ne denirse densin pazarlıkta Çiftçi Giles'in üstesinden çok az insan gelebilir.

Ejderha mağarasına kadar bütün yolu yürümek zorunda kaldı, çünkü Giles yakınında tuttuğu Kuyrukısıran 'la onun hemen yanı başında gidiyordu. Dağın etrafından yukarıya doğru dolanan dar bir yol vardı ve ikisi ancak sığabiliyordu. Kısrak tam arkalarından geliyor ve bayağı düşünceli görünüyordu. Zor ve dik bir beş millik yokuştu. Giles ofla-yıp puflayarak, ama gözünü asla canavardan ayırmayarak yol boyunca yorgun argın yürüdü. Sonunda dağın batı tarafında mağaranın ağzına geldiler. Mağaranın kapısı kocaman, kara ve korkunç görünüyordu; pirinç kapıları demirden kocaman sütunlara asılmıştı. Uzun zaman önce kudretli ve onurlu bir yer olduğu belliydi; zira ejderhalar ne bu tarzda eserler yapabilir ne de bu türden madenler kaza-bilirlerdi; sadece becerebildikleri zaman daha ziyade güçlü adamların ve yaşlı devlerin mezarlarına yerleşip hazinelerine

el koyarlardı. Bu derin evin kapıları genişçe açılmıştı. Kapıların önünde kendi gölgelerinde duruyorlardı. O ana dek Chrysophylax'ın kaçmak için fırsatı olmamıştı, ama şimdi kendi kapısının önüne gelince öne fırladı ve dalmaya hazırlandı.

Çiftçi Giles kılıcın yassı tarafıyla ejderhaya vurdu. "Hop!" dedi. "İçeri girmeden evvel sana söyleyecek bir şeyim var. Eğer kısa zamanda yanında getirmene değecek bir şeyle dışarı çıkmazsan, ardından gelir ve işe kuyruğunu kesmekle başlarım."

Kısrak burnunu çekti. Giles'in hazinelerin en büyüğünü verseler bile bir ejderha'nın mağarasına yalnız inebileceğini hayal edemiyordu. Ama Chrysophylax bu kadar keskin ve parlak görünen Kuyrukısıran yüzünden buna inanmaya hazırdı. Ve belki de inanmakta haklıydı, çünkü bütün bilgeliğine rağmen kısrak efendisindeki değişimi henüz anlamamıştı. Çiftçi Giles şansına güveniyordu ve iki karşılaşmadan sonra hiçbir ejderhanın ona karşı gelemeyeceğini hayal etmeye başlamıştı.

Her neyse, Chrysophylax kısacık bir zaman içerisinde on kiloluk altın ve gümüş, bir de sandık dolusu yüzük kolye ve başka güzel şeylerle dışarı çıktı.

"İşte!" dedi.

"Nerede?" dedi Giles. "Eğer kastettiğin buysa bu yeterli olanın yansı bile değil. Beni mecbur edeceksin, ama senin sahip olduğunun yarısı bile değil."

"Tabii ki değil" dedi ejderha, köydeki o günden beri çiftçinin zekasının parlaklaştığını fark etmekten bayağı bir rahatsız olarak. "Tabii ki değil, ama hepsini bir kerede dışarı çıkaramam."

"Bahse girerim iki kerede de çıkaramazsın," dedi Giles. "Çabuk içeri gir ve iki kere daha çabuk dışarı çık. Yoksa Kuyrukısıran' ın tadına bakarsın!"

"Yoo!" dedi ejderha ve hemen içeri dalıp daha bile çabuk dışarı çıktı. "İşte!" dedi yere koca bir yığın altın ve iki kasa elmas getirerek.

"Şimdi bir daha!" dedi Çiftçi, "ve biraz daha gayret et!"

"Bu çok zalimce, fazlasıyla zalimce," dedi ejderha tekrar içeri girerken.

Ama artık gri kısrak kendi hesabına biraz endişelenmeye başlamıştı. "Bütün bu ağır zımbırtıları eve kim götürecek, merak ediyorum," diye düşündü. Ardından tüm çantalara ve kutulara öyle uzun ve üzgün bir bakış fırlattı ki çiftçi onun aklından geçenleri tahmin etti.

"Sakın tasalanayım deme sevgili kısrağım!" dedi. "Taşıma işini yaşlı canavara yaptıracağız."

"Merhamet et!" dedi ejderha. Bu lafları mağaradan üçüncü kez, bu sefer yükün en kocamanı, yeşil ve alev kırmızısı bir sürü zengin mücevherle çıkarken duymuştu. "Merhamet et! Eğer tüm bunları taşırsam bu benim ölümüm olur. Beni öldürsen bile bir torba daha taşıyamam."

"Demek ki daha da var, öyle mi?" dedi çiftçi.

"Evet," dedi ejderha, "saygıdeğerliğimi devam etttirecek kadar var." Ender bir mucize olarak ilk defa yaklaşık olarak doğruyu söyledi ve görünüşe bakılırsa söyledikleri akıllıcaydı da. "Eğer kalanı bana bırakırsan," dedi gayet kurnazca. "Sonsuza dek senin dostun olurum. Tüm bu hazineyi de zat-ı alilerinizin kendi evine taşırım, kralın evine değil. Ve dahası senin hazineyi muhafaza etmene de yardımcı olurum," dedi.

Bunun üzerine çiftçi sol eliyle bir kürdan çıkarıp bir dakika derinlemesine düşündü. Sonra çiftçi takdire değer bir düşüncelilik göstererek, "Anlaştık!" dedi. Bir şövalye olsa tüm defineyi almak için tutturup sonunda bu yüzden başına bir bela getirirdi. Ve büyük olasılıkla Giles, ejderhayı umutsuzluğa varıncaya kadar sıkıştırsaydı sonunda Kuyrukısıran olsa da olmasa da ejderha dönüp savaşırdı. Ve böyle bir durumda da Giles, eğer öldürülmezse ulaşım aracının boğazını kesmek ve ganimetinin en iyi kısmını dağlarda bırakmak zorunda kalırdı.

Sonuçta, bu işin sonuydu. Herhangi bir şeyin ters gitme olasılığına karşılık Çiftçi ceplerini mücevherlerle doldurup, zorlanmadan taşıyabileceği kadarını da gri kısrağa yükledi. Geri kalanın tamamını, kutular ve torbalar halinde bir saray arabasına benzeyene dek Chıysophylax'ın sırtına yükledi. Ejderhanın yükü çok ağır olduğu için uçmasına olanak yoktu; zaten Giles'de hazineyi kanatlarına bağlamıştı.

"Bu ip de sonunda bayağı işe yaradı!" diye düşündü Giles ve minnetle rahibi andı.

Böylece ejderha oflayıp puflayarak kuyruğunun dibinde kısrak ve elinde parlak ve tehditkar Kuyrukısıran tutan çiftçi olmak üzere yavaş yavaş yola koyuldu. Hiçbir oyun oynamaya cesaret edemiyordu.

Yüklerine rağmen, kısrak ve ejderha, alayın gelirken gösterdiğinden daha fazla bir hızla geri döndüler. Çünkü Çiftçi Giles'in acelesi vardı - ve nedenlerden bir tanesi de torbasında az yemeğin kalmış olmasıydı. Ayrıca Giles'in o kadar ciddi ve bağlayıcı yeminlerini bozduktan sonra Chrysophylax'a hiç güveni kalmamıştı, ölüm ya da büyük bir kayıp olmaksızın geceyi nasıl geçireceklerini çok merak ediyordu. Ama gece olmadan tekrar şans yüzüne güldü; çünkü aceleyle ayrılmış ve şimdi Vahşi Tepeler'de kaybolmuş bir halde başıboş dolaşan yarım düzine hizmetkâr ve midilliye yetiştiler. Korku ve şaşkınlık içerisinde kaçıştılar, ama Giles arkalarından bağırdı.

"Hey, gençler!" dedi. "Geri dönün! Size verecek bir görevim ve bu kutular olduğu sürece de iyi haftalıklarım var."

Böylece hizmetkârları bir rehberleri olmasından memnun, belki de gerçekten haftalıkları şimdiye dek olduğundan daha düzenli olur diye düşünerek Giles'in hizmetine girdiler. Sonra yedi adam, altı midilli, bir kısrak ve bir ejderha yola devam ettiler. Giles kendisini bir kral gibi hissetmeye ve göğsünü dikleştirmeye başladı. Ellerinden geldiği kadar az sayıda mola verdiler. Çiftçi Giles geceleyin ejderhayı her bacağından bir tane olmak üzere dört tane kazığa bağlıyor ve onu gözetlemeleri için başına üç nöbetçi dikiyordu. Ama gri kısrak, belki de adamlar kendi çıkarları adına bir oyun oynamaya kalkarlar diye bir gözünü açık tutuyordu.

Üç gün sonra kendi ülkelerinin sınırlarından tekrar geçmişlerdi. Gelişleri, iki deniz arasında ender görülen biçimde merak ve hengame uyandırdı. Durakladıkları ilk köyde kendilerine bedava yiyecek içecek yağdırıldı ve gençlerin yarısı alaya katılmak istedi. Giles bir düzine işe yarar genç adam seçti. Onlara iyi haftalık sözü verip, elde edebildiği kadar iyi atlar satın aldı. Yeni fikirler düşünmeye başlamıştı.

Bir gün dinlendikten sonra ayaklarının dibinde yeni maiyet alayı ile tekrar yola koyuldu. Şerefine şarkılar söylediler. Şarkılar kaba ve basittiler,

ama Giles'in kulağına hoş geliyorlardı. Bazı insanlar tezahürat yaptı, diğerleriy-se güldüler. Hem neşeli hem de harika bir görüntüydü.

Çok geçmeden Çiftçi Giles güneye doğru bir dönemeçi döndü ve kendi evine doğru ilerledi. Ne Kral'ın sarayına gitti ne de ona herhangi bir haber gönderdi. Ama Aegidius Efendi'nin geri dönüş haberleri Batı'dan bir alev gibi yayılıp büyük bir hayret uyandırdı ve karışıklık yarattı. Zira dağları geçerken yenilen cesur şövalyelerin anısına yas tutmaya başlamaları için tüm kentlere ve köylere emirler yağdıran Kral bildirgesinin hemen ardından gelerek ortalığı karıştırmıştı.

Giles nereye gitse yas bir tarafa bırakılıp ziller çalınmaya başlamış, insanlar bağırıp şapkalarını ve atkılarını havaya atarak yol kenarlarına üşüşüyorlardı. Zavallı ejderhayı yaptığı pazarlıktan pişman olmaya başlayana dek yuhaladılar. Bu eski ve muhteşem bir soydan gelen birisi için çok aşağılayıcıydı. Ham'e vardıklarında bütün köpekler kızgın kızgın havladılar. Garm dışındakilerin hepsi havladı: Garm ise gözlerini, kulaklarını ve burnunu sadece efendisine dikmişti. Hatta olan bitenler başına vurmuştu ve tüm sokak boyunca taklalar atmaya başlamıştı.

Tabii ki Ham çiftçiye harika bir karşılama yaptı. Ama hiçbir şey onu değirmenciyi alaycı bir şekilde gülemez ve demirciyi itibarını kaybetmiş bir vaziyette bulmak kadar memnun etmedi.

"Lafımı bir kenara yazın, bu iş burada bitmedi!" dedi demirci; ama söyleyecek daha kötü bir şey bulamadı ve karamsarca etrafa bakındı. Çiftçi Giles altı adamı, bir düzine işe yarar delikanlısı, ejderhası ve diğer her şeyiyle bir tepeye çıktı; orada bir süre sessiz beklediler. Sadece rahip eve davet edildi.

Haberler çok geçmeden başkente ulaştı. Resmi yası ve işlerini unutan insanlar caddelerde toplandılar. Ortalıkta bir sürü bağırış çağırış ve gürültü vardı.

Kral büyük sarayında tırnaklarını kemirip sakalını çekiştiriyordu. Hüzün ve öfke (ve de parasal endişe) arasında o kadar sert bir havadaydı ki kimse onunla konuşmaya cesaret edemiyordu. Ama sonunda şehrin gürültüsü Kral'ın kulaklarına geldi: ses ağıt ya da ağlamaya benzemiyordu.

"Tüm bu gürültünün sebebi de ne?" diye sordu Kral. "İnsanlara içeri girip yakışık aldığı şekilde yas tutmalarını söyleyin! Sesler kulağa daha çok

budala panayırı gibi geliyor. "

"Ejderha geri döndü, efendim," diye yanıtladılar.

"Ne!" dedi Kral. "Şövalyelerimizi çağırın, ya da onlardan arda ne kaldıysa!"

"Buna gerek yok, efendim," diye yanıtladılar. "Ardında Aegidius Efendi varken ejderha ne kadar uysal olunabilir-se o kadar uysal. Ya da bize gelen bilgiler böyle. Haberler geleli çok olmadı ve verilen raporlar çelişkili."

"Tanrı ruhumuzu korusun!" dedi Kral, bayağı bir rahatlamış görünerek. "Bir düşünün, adam için yarından sonraki gün söylensin diye bir Ağıt hazırlanmasını istemiştik! İptal edin! Hazinemize dair bir işaret var mı?"

"Raporlara göre hakikaten bir dağ kadarmış, efendim," diye yanıtladılar.

"Buraya ne zaman varacak?" dedi Kral hevesle. "Bu Aegidius iyi bir adam - onu gelir gelmez bize yollayın!"

Buna yanıt verilirken biraz tereddüt yaşandı. Sonunda birisi cesaretlenip dedi ki: "Affınızı dilerim, efendim, ama duyduğumuza göre çiftçi evine doğru yol alıyormuş. Ama şüphe yok ki ilk fırsatta ve uygun elbiseler içerisinde aceleyle buraya gelecektir."

"Şüphe yok," dedi Kral. "Ama elbiselerine lanet olsun! Rapor vermeden eve gitmesi yapılacak iş değil. Bu bizim çok canımızı sıktı."

İlk fırsat gelip geçti ve bir sürü başkası da. Hatta Çiftçi Giles döneli tam bir hafta ya da daha fazla zaman olmuştu ve hala saraya ondan bir haber gelmemişti.

Onuncu gün Kral'ın öfkesi patladı. "Adamı çağırtın!" dedi; ve onlar da çağırttılar. Ham'e varmak bir gün hiç durmadan at sürmek gerekiyordu.

"Gelmiyor, efendim!" dedi tirtir titreyen bir haberci iki gün sonra.

"Hay yarabbi!" dedi Kral. "Ona gelecek salı burada olmasını emredin ya da hayatı boyu hapis cezasına çarptırılır!"

"Affınızı dilerim, efendim, ama yine de gelmeyecektir," dedi, o salı günü yalnız dönen gerçekten üzgün bir haberci.

"Aman yarabbim!" dedi Kral. "Onun yerine bu aptalı hapse götürün! Şimdi şu köylüyü zincirleyip getirmesi için birkaç adam yollayın!" diye orada duranlara kükredi.

" Kaç adam?" diye kekelediler. " Bir kere bir ejderha var ve ... ve Kuyrukısıran ve ... "

"Ve çalı süpürgesi saplarıyla keman yayları!" dedi Kral. Sonra beyaz atının getirilmesini emretti ve şövalyelerini (ya da onlardan arta kalanı) toplayıp bir dolu silahlı adamla beraber, vahşi bir öfke içinde atına binip gitti. Tüm insanlar şaşkınlık içinde evlerinden dışarı fırladılar.

Ama Çiftçi Giles artık Kırsal Bölge'nin kahramanı olmaktan daha fazla bir şeydi: O Ülkenin Sevgilisiydi; insanlar hala Kral'a şapkalarını çıkarsalar da yanlarından geçen şövalyelere ve silahlı adamlara tezahürat yapmadılar. Ham'e yaklaştıkça suratlar daha da asılmaya başladı; bazı köylerde insanlar kapılarını kapattılar ve tek bir surat bile görülemedi.

Sonra Kral'ın sıcak öfkesi soğuk bir kızgınlığa dönüştü. Sonunda kıyısınca Ham'in ve çiftçi Giles'in evinin uzandığı nehrin üzerinden geçerken suratında sert bir bakış vardı. Orayı yıkıp yakmayı kafasına koymuştu. Ama köprünün üzerinde elinde Kuyrukısıran'la gri kısrağının üzerinde oturan Çiftçi Giles vardı. Görünürde yola uzanmış yatan Garm'dan başka hiç kimse yoktu.

Kendisiyle konuşulmasını beklemeden, "Günaydın, Efendim!" dedi Giles gün gibi güler bir yüzle.

Kral ona soğuk bir bakışla baktı. "Tavırların bizim huzurumuza uygun değil," dedi; "ama bu çağrıldığın zaman gelmemen için mazeret sayılmaz."

"Bunu düşünmemiştim, Kralım ve bu doğru," dedi Giles. "Kafamı meşgul eden kendi sorunlarım vardı ve sizin niyetleriniz için de yeterince vakit harcamıştım."

"Aman yarabbi!" diye bağırdı Kral tekrar ateşli bir öfke içerisinde. "Senin de küstahlığının da cehenneme kadar yolu var! Bundan sonra sana ödül mödül yok ve eğer asılmaktan kurtulursan şanslı sayılırsın. Ve eğer bizden burada ve şimdi af dilemez ve kılıcımızı bize geri vermezsen asılacaksın."

"Öyle mi?" dedi Giles. "Ben ödülümü aldım sanırım. Burada biz, mal bulanındır deriz. Ve eminim Kuyrukısıran bendeyken sizin adamlarınızla olduğundan daha çok işe yarıyor. Ama tüm bu adamlar ve şövalyeler de ne için, sorabilir miyim? Eğer bir ziyarete geldiyseniz, daha azıyla da hoş karşılanırdınız. Eğer beni götürmek istiyorsanız çok daha fazlasına ihtiyacınız olacak."

Kral'ın nefesi kesildi ve şövalyeler de kıpkırmızı olup burunlarından aşağı bakmaya başladılar. Kral'ın sırtı onlara dönük olduğu için silahlı adamların bazıları sırıttı.

"Bana kılıcımı ver!" diye bağırdı Kral, sesini bularak ama çoğul kullanmayı unutarak.

"Bize tacını ver!" dedi Giles: bu Orta Krallık'ın günleri boyunca hiç duyulmamış afallaştırıcı bir ihtardı.

"Aman yarabbi! Onu yakalayıp bağlayın!" diye bağırdı Kral. Gayet haklı olarak tahammül sınırını aşan derecede öfkelenmişti. "Ne diye arkada duruyorsunuz? Onu yakalayın ya da öldürün!"

Silahlı adamlar öne bir adım attılar.

"İmdat! İmdat! İmdat!" diye bağırdı Garm.

Tam o anda ejderha köprünün altından kalktı. Nehrin derinliklerinde uzak bir setin altında gizlenmişti. Şimdi galonlar dolusu su içtiği için bir dolu buhar çıkarıyordu. Bir anda kalın bir sis tabakası oluştu. İçinde sadece ejderhanın kırmızı gözleri görünüyordu.

"'Eve dönün sizi aptallar!" diye kükredi. "Ya da sizi parçalara ayırırım. Dağ geçitlerinde buz gibi yatan şövalyeler var. Çok geçmeden suyun

içerisinde daha da fazlası olacak. Kral'ın tüm atları ve Kral'ın tüm adamları olacak!" diye kükredi.

Sonra öne sıçrayıp Kral'ın beyaz atına bir pençe attı; at Kral'ın sürekli söylediği gibi Aman Yarabbim dedirtecek kadar dörtnala uzağa koştu. Diğer atlar da aynı süratle takip ettiler onu: bazıları bu ejderhayla daha önce karşılaşmışlardı ve hatırası hoşlarına gitmiyordu. Silahlı adamlar Ham dışındaki tüm yönlere doğru ellerinden geldiğince tabanları yağladılar.

Beyaz at sadece tırmalanmıştı, ama fazla uzağa gitmesine izin verilmedi. Bir süre sonra Kral atını geri getirdi. Hiç değilse kendi atının efendisiydi ve yeryüzündeki hiç kimse onun herhangi bir ejderha ya da insandan korktuğunu söyleyemezdi. Geri döndüğünde sis yok olmuştu ama tüm şövalyeleri ve adamları da yoktular. Elinde Kuyrukısıran ve bir de bir ejderhası olan cesur bir çiftçiyle yapayalnız konuşması gereken Kral için şimdi her şey çok farklı görünüyordu.

Ama konuşmak bir işe yaramadı. Çiftçi Giles inat ediyordu. Kral Giles'a orada ve o anda teke tek bir dövüş için meydan okuduysa da Giles ne teslim oluyor ne de savaşıyordu.

"Yok, efendim!" dedi gülerek. "Eve git ve sakinleş! Seni incitmek istemem ama uzaklaşmakla en iyisini edersin yoksa ejderhanın yaptıklarından sorumlu değilim. İyi günler! "

Ve bu da Ham Köprüsü Savaşı'nın sonu oldu. Kral, kendisiyle bayağı gururlanmaya başlayan Çiftçi Giles'in hazinesinden ne beş kuruş aldı ne de özre dair tek bir kelime işitti. Dahası, o günden itibaren o bölgede Orta Krallık'ın hükümdarlığı da bitti. Etrafta miller boyunca yaşayan insanlar kralları olarak Çiftçi Giles'i kabul ediyorlardı. Verdiği tüm ünvanlara rağmen Kral, hiç kimsenin asi Aegidius'a karşı koymasını sağlayamıyordu; çünkü o ülke'nin Sevgilisi olmuştu. Ve şarkı meselesine gelince; onun yaptıklarını anla tan tüm şarkıları yasaklamak imkânsızdı. En gözde şarkı yedi yüz tane alaycı kahramanlık dizesinde köprüdeki karşılaşmadan bahsedeniydi.

Chrysophylax daha uzun bir süre Ham'de kaldı. Bu da Giles'in çok işine yaradı; evcil bir ejderhası olan bir adama doğal olarak saygı duyuluyordu. Rahibin izniyle tahıl ambarı ejderhanın evi haline dönüştürüldü ve on iki yakışıklı delikanlı tarafından korundu. Böylece Giles'in ünvanlarından

ilki ortaya çıkmış oldu: Dominus de Domito Serpente, yani halk dilinde Evcil Canavarın Efendisi, ya da kısaca Evcil Lordu idi. Herkesten saygı görmesine rağmen, o yine de Kral'a bir miktar haraç ödüyordu: St. Matthias Gününde, ki bu da köprüdeki karşılaşmanın tarihiydi, Kral-'a ulaştırılmak üzere altı öküz kuyruğu ve bir galonun sekizde biri kadar acı bira. Yine de çok geçmeden Lord'luktan Kont'luğa yükseltildi; Evcillik Kontluğunun kemeri gerçekten bir hayli genişti.

Birkaç sene sonra Prens Julius Aegidius oldu ve haraç ödemeyi kesti. Çünkü inanılmaz derecede zengin olan Giles kendisine muhteşem bir saray inşa etmiş ve silahlı adamlarlabüyük bir kuvvet toplamıştı. Adamlarının takımları paranın alabileceğinin en iyisi olduğu için çok parlak ve pırıl pırıl görünüyordu. On iki yakışıklı delikanlının her biri binbaşı olmuştu. Garm'ın altın bir tasması vardı ve gururlu ve mutlu bir köpek olarak kendi keyfine göre başıboş gezintiler yaparak yaşıyordu. Dehşetli ve muhteşem bir efendisi olduğu için tüm diğer köpeklerin ona saygı göstermelerini beklediğinden kendi türünden olanlara çekilmez geliyordu. Gri kısrak günlerinin sonunu huzur içinde geçirdi ve düşünceleri hakkında hiçbir fikir vermedi.

Giles sonunda tabii ki Kral oldu, Küçük Krallık'ın Kralı. Ham'de Aegidius Draconarius olarak taç giydi, ama daha çok Yaşlı Canavarcı Giles olarak tanınıyordu. Zira onun sarayında geçerli olan halk diliydi ve onun konuşmalarının hiçbiri Kutsal Kitap Latincesi değildi. Karısı kocaman ve haşmetli bir kraliçe oldu ve ev idaresi hesaplarını o yönetti. Agatha Kraliçe'nin yanına yaklaşılmazdı en azından bunu yapmak için bayağı bir yol yürümek gerekirdi.

Böylece Giles sonunda yaşlanıp saygıdeğer bir adam oldu. Giles'in dizlerine kadar uzanan beyaz bir sakalı, saygıdeğer bir sarayı (ki burada başarı her zaman ödüllendirilirdi) ve yepyeni bir şövalyelik düzeni vardı. Bunlar Canavar muhafızlarıydılar ve bayrakları da bir ejderhaydı; on iki delikanlı da şövalyeliğin en yaşlı üyeleriydi.

Giles'in, şansını kullanırken aklını kullansa da, yine de yükselişini büyük ölçüde şansa borçlu olduğu kabul edilmeli. Hem şansı hem de aklı, dostlarına ve komşularına büyük yararlar göstererek son gününe dek onun

yanındaydı. Rahibi çok şık bir biçimde ödüllendirdi; demirciyle değirmenci bile kendi paylarına düşeni aldılar. Çünkü Giles'in cömert olmaya gücü yetiyordu. Ama Kral olduktan sonra can sıkıcı falcılığa karşı güçlü bir kanun çıkardı ve değirmenciliği de sarayın tekeline aldı. Demirci işini cenaze le-vazımatçılığıyla değiştirdi; ama değirmenci kraliyetin mütevazı bir hizmetkârı oldu. Rahip piskopos oldu ve uygun biçimde genişletilmiş olan Ham kilisesine kurdu.

Şimdi hâlâ Küçük Krallık'ın topraklarında yaşayanlar, Krallığın bazı şehir ve köylerinin günümüzde taşıdıkları isimlerin doğru açıklamalarını fark edeceklerdir. Zira bu konularda eğitimli olanların bizi bilgilendirdiğine göre, yeni ülkenin başşehri yapılan Ham, Ham Lord'u ve Tame Lord'u arasında çıkan doğal bir karışıklık sonucu daha sonra bugüne dek koruduğu aşağıdaki isimle tanındı; çünkü h harfi olmadan Thame kelimesi mazur görülemez bir budalalık demektir. Ama ünleri ve talihleri onun üzerine kurulmuş olan ejderhanın hafızasına göreyse Draconarii kendilerine Thame'in dört mil kuzeybatısında Giles ve Chrysophylax' ın ilk tanıştıkları noktada koca bir ev inşa etti. Krallık'ın tamamında bu bölge Kral'ın adının ve forsunun ardından Aula Draconaria ya da halk dilindeki haliyle Ejderha Kapanı olarak anıldı.

O zamandan beri toprağın görünümü değişti, Krallıklar gelip geçti; ormanlar yok oldu ve nehirler taştı ve geriye sadece tepeler kaldı ve onlar da yağmur ve rüzgârla aşındılar. Ama o isim hâlâ hayatta ; her ne kadar insanlar ona şimdi köyler onurlarını kaybettikleri için Wunnle (ya da bana söylenen bu) deseler de. Ama bu masalın anlatıldığı günlerde o Ejderha Kapanı'ydı ve bir Kraliyet Tahtı ile ejderha bayrağı ağaçların üzerinden uçtu; ve orada Kuyrukısıran toprağın üzerinde olduğu sürece her şey yolunda ve neşeyle dolu idi.

SONSÖZ

Chrysophylax çok sık özgürlüğü için yalvardı; ve beslenmesinin çok pahalı olduğunu da kanıtladı, çünkü tüm ejderhalar gibi ağaçlar nasıl canlı

oldukları sürece büyürler-se büyümeye devam etti. Böylece birkaç yıl sonra Giles kendini tanınmış ve güven içinde hissettiğinde zavallı ejderhanın eve dönmesine izin verdi. Karşılıklı saygıya dayanan bir sürü konuşma ve saldırmazlık anlaşmasıyla ayrıldılar. Ejderha kalplerin en kötüsü olan kalbinde, Giles'e karşı bir ejderhanın birine hissedebileceği türden bir sevecenlik hissediyordu. Her şey bir tarafa sonuçta Kuyrukısıran vardı: hayatı ve tabii ki definesi de kolayca elinden alınabilirdi. Oysa evinde, yani mağarasında hâlâ bir dolu hazinesi vardı (aynen Giles'in kuşkulandığı gibi).

Kanatları uzun zamandır kullanılmadıkları için hantallaşmış, kilosu ve zırhı bayağı bir arttığı için yavaşça ve bayağı çaba sarfederek dağlara döndü. Chrysophylax eve döner dönmez uzaklardayken mağarasına yerleşme cesaretini göstermiş genç bir ejderhayı oradan çıkardı. Çarpışmanın gürültüsünün taa Venedotia'nın içlerinde duyulduğu söylenir. Büyük bir tatminle yenilgiye uğramış rakibini mideye indirdiğinde kendini daha iyi hissetti ve küçük görülüşünün izleri azaldı ve uzun bir süre boyunca uyudu. Ama sonunda birdenbire uyandığında uzun zaman önce bir yaz gecesi tüm bu belayı çıkartan devlerin en uzununu ve en aptalını aramak için yola çıktı. Onu iyice haşladı ve zavallı devde bayağı bir bozuldu.

"Demek bir alaybozandı, ha?" dedi kafasını kaşıyarak. "Ben onları atsineği sanmıştım!"

Finiş, ya da halk dilinde SON

NIGGLE'LIN YAPRAKLARI

Öyküyü okumadan önce okumanız gereken, aşın derecede gereksiz iki dipnot:

1.) Niggle: Sözlük anlamı gereksiz, ufak tefek ayrıntılarla vakit geçirmek anlamına gelir.

2.) Parish: Mahalle

Bir zamanlar Niggle adında uzun yolculuğa çıkacak küçük bir adam vardı. Bu yolculuğa çıkmak istemiyordu, gitme fikri bile ona tatsız geliyordu; ama bu işten bir türlü yakasını sıyıramamıştı. Bir zaman başlaması gerektiğini biliyordu, ama hazırlıklar konusunda acele etmedi.

Niggle bir ressamdı. Biraz da yapacak başka bir sürü işi olduğu için, çok da başarılı bir ressam sayılmazdı. Bu işlerin çoğunu başbelası olarak görür, ama yakasını sıyıra-madığı zamanlarda (ki ona göre bu çok sık oluyordu) güzelce hallederdi. Ülkesindeki kanunlar oldukça sıkıydı. Önüne başka engeller de çıkıyordu. Bunlardan dolayı bazen boş oturur, hiçbir şey yapmazdı. Başka türlü söylersek, ona bir çeşit şefkatli kişi de denebilirdi. Bu tür şefkati bilirsiniz: ona bir şey yapmak yerine sık sık rahatsız eden cinsten. Bir şey yaptığı zaman da, bu şefkat, homurdanmasını, kendini kaybetmesini ve küfretmesini (çoğu kez kendine) önlemiyordu. Yine de bu şefkat yüzünden, payına topal bir adam olan komşusu Bay Parish'in bir dolu anlamsız işi kalırdı. Arada sırada alakasız bazı insanlar gelip bir şeyler rica ettikleri zaman onlara bile yardım ettiği olurdu. Ayrıca arada sırada da yolculuğu hatırlar ve beceriksizce birkaç parça eşyasını toplamaya başlardı: böyle zamanlarda pek fazla resim yapmazdı.

Elinde birçok resim vardı; çoğu onun yeteneği için fazla büyük ve iddialıydılar. O yaprakları ağaçtan daha iyi resmedebilen türden ressamlardandı. Tek bir yaprağın şeklini, parlaklığını, ve ucundaki çiğ tanelerinin pırıltısını yakalamaya çalışarak uzun vakit harcardı. Oysa yine

de tüm yaprakları aynı tipte, ama aynı zamanda da birbirinden farklı olan bütün bir ağaç resmi yapmak istiyordu.

Özellikle canını sıkan bir resim vardı. Rüzgâra yakalanan bir yaprakla başlamış, ve bir ağaca dönüşmüştü. Ağaç sayısız dallar fışkırtıp, en akla hayret verici kökleri salarak büyüdü. Garip kuşlar gelip dallara kondular ve hepsine özel bakım gerekti. Sonra Ağaç' ın etrafında, arkasında, yaprakları ve dallarının boşlukları içinden bir ülke ortaya çıkmaya başladı; uzakta toprağı kaplayan bir orman ve tepeleri karlı dağlar vardı. Niggle diğer resimlerine olan ilgisini kaybetti; ya da resimleri alıp koca resminin kenarlarına iliştirdi. Çok geçmeden tuval o kadar büyüdü ki, bir merdiven bulması gerekti. Bir burasına rötuş, bir orasına yama derken tuvalin önünde bir aşağı bir yukarı inip çıkıyordu. İnsanlar onu ziyarete geldikleri vakit, masasındaki kalemlerle biraz fazla oynasa da yeterince nazik görünmeyi becerebiliyordu. İnsanların konuştuklarını dinliyor, ama tüm bu zaman boyunca içinden dışarıda, bahçede (bir zamanlar patates yetiştirmiş olduğu bir noktada) resim için inşa edilmiş olan yüksek barakasındaki büyük tuvalini düşünüyordu.

Yumuşak kalpliliğinden kurtulamıyordu. Başkalarının dertlerinin onu bu kadar rahatsız etmemesini dileyerek, "keşke biraz daha sert olaydım!" derdi bazen kendi kendine. Aslında uzun süredir ciddi biçimde rahatsız edilmemişti. "Ne olursa olsun, o lanet geziye çıkmadan önce bir tane resmi, esas resmimi bitireceğim," diyordu. Oysa aynı zamanda yola çıkışını sonsuza kadar da erteleyemeyeceğini görmeye başlamıştı. Resmin gelişip durmayı bırakıp bitmesi gerekiyordu.

Bir gün Niggle, biraz uzakta durup resmini, alışılmışın dışında bir dikkatle, aynı zamanda kendini resimden ayırarak süzdü. Resim hakkında ne düşündüğüne karar verememiş, keşke he düşünmem gerektiğini söyleyen bir arkadaşım olsaydı diye hayıflanmıştı. Aslında resim ona tamamıyla yetersiz, ama yine de çok hoş, sanki dünyadaki tek gerçekten güzel resim gibi görünüyordu. O anda aslında istediği şey, kendisinin içeri yürüyüp kendi kendinin sırtını sıvazlaması ve açık bir içtenlikle şöyle demesiydi: "Kesinlikle muhteşem! Nereye varmaya çalıştığınızı tam olarak anlıyorum. Bu resmin üstüne düş ve başka bir şeyi de kafana takma! Sen ihtiyaçlarını karşıla diye bir de maaş ayarlarız".

Ama ortada maaş falan yoktu. Ve bir şeyi görebiliyordu: resmi, şu anki boyutlarında tamamlayabilmek için bile oldukça yoğunlaşma, oldukça palifma, ağır ve aralıksız çalışma gerekiyordu. Kollarını sıvayıp, düşüncelerini toplamaya başladı. Günlerce başka şeyleri kafasına dert etmemeye çalıştı. Ama hesapta olmayan bir sürü kesinti oldu. Evinde işler ters gitti; gidip şehirdeki bir jüride görev alması gerekti; uzak bir arkadaşı hastalandı; Bay Parish bir bel ağrısından yatağa düştü; ve ziyaretçiler de gelip duruyorlardı. Bahar vaktiydi, insanlar kırlarda bedavadan çay içmek istiyorlardı: Niggle şehirden millerce uzakta, keyifli küçük bir evde yaşıyordu. İçinden onlara lanetler yağdırıyordu, ama onları taa kışın, dükkânları ziyaret edip şehirde tanıdıklarla çay içmenin "rahatsızlık vermek" olduğunu düşünmediği zamanlarda, kendisinin davet etmiş olduğunu inkâr edemiyordu. Kalbini katılaştırmaya çalıştı, ama bunda başarılı olamadı. Görev olarak görse de görme-se de hayır demeye yüzünün tutmadığı birçok şey vardı ve ne düşünürse düşünsün yapmak zorunda olduğu bazı şeyler vardı. Ziyaretçilerinden bazıları bahçesinin biraz ihmal edildiği ve bir Müfettişin ziyaret edebileceği konusuna şöyle bir değindiler. Tabii ki çok azının resimden haberi vardı, ama haberleri olsaydı da çok bir şey fark etmezdi. Onların bu resmin ne kadar önemli olacağını düşüneceklerini sanmıyorum. Bazı iyi kısımları olsa da aslında pek de iyi bir resim olmadığını söyleyebilirim. Her koşulda Ağaç ilginçti. Kendi türünde oldukça benzersiz sayılabilirdi. Aynı zamanda, çok sıradan ve fazlasıyla şaşkın küçük bir adam olan Niggle da öyleydi.

Zamanla Niggle'ın zamanı bayağı değer kazandı. Uzak şehirdeki tanıdıkları, küçük adamın belalı bir yolculuk yapması gerektiğini hatırlamaya, bazıları da yola çıkmayı en fazla ne kadar erteleyebileceğim hesaplamaya başlamışlardı. Evini kimin alacağını ve bahçeye daha iyi bakılıp bakılmayacağını merak ediyorlardı.

Sonbahar yağmur ve rüzgârıyla geri geldi. Küçük ressam resim barakasındaydı. Bir merdivenin üzerine çıkmış, ağacın dallarından birinin yapraklı ucunun hemen solunda gözüne çarpmış karlı bir dağın zirvesinde, batıya uzanan güneşin pırıltısını yakalamaya uğraşıyordu. Yakında, belki de önümüzdeki yılın başlarında yola çıkmak zorunda kalacağını biliyordu. Resmi yalnızca ancak şöyle böyle tamamlayabilecekti, artık anlatmak istediğinin ancak ipuçlarını verebilecek kadar zamanının kaldığı birkaç köşe vardı.

Bu sırada kapı çalındı. "İçeri gelin!" dedi sertçe ve merdivenden aşağı indi. Fırçasıyla oynayarak ayakta durdu. Gelen komşusu Parish'ti: o, gerçek anlamdaki tek kom-şusuydu, diğer insanların tümü bayağı uzaklarda oturuyorlardı. Yine de adamdan pek hoşlanmazdı, bunun nedeni kısmen çok sık olarak başının belaya girmesi ve yardımamuhtaç olması, kısmen de resimlere fazla aldırmaması, ama bahçıvanlığı konusunda çok eleştirel davranmasıydı. Parish, Niggle'ın bahçesine baktığı zaman (ki bu çok sık olurdu) çoğunlukla yaban otları görürdü; Niggle'ın resimlerine baktığında ise (ki bu çok seyrek olurdu) yalnızca kendisine saçma sapan görünen yeşil ve gri yamalarla siyah çizgiler görürdü. Yaban otlarını hatırlatmaktan sakınmaz (ki bu bir komşuluk göreviydi), ama resimler hakkında herhangi bir görüş bildirmekten kaçınırdı. Bunun çok nazik bir davranış olduğunu düşünüyordu, nazik bir davranış idiyse bile, yeterince nazik değildi. Yaban otlarından kurtulmaya yardım etmesi (ve belki de resimleri biraz takdir etmesi) daha iyi olurdu.

"Evet Parish, sorun nedir?" dedi Niggle.

"Senin işini bölmemeliydim, biliyorum," dedi Parish (resme bir bakış bile atmadan). "Eminim çok meşgulsündür."

Niggle'ın kendisi de böyle bir şey söylemeye niyetlenmiş, ama artık bu şansı kaybetmişti. Tüm söylediği: "Öyle," oldu.

"Ama gidebileceğim başka kimse yok," dedi Parish.

"Kesinlikle öyle," dedi Niggle bir iç geçirerek: Kişiye özel bir yorum olan, ama pek de bütünüyle sessizce yapılmayan iç geçirmelerden biri olmuştu. "Senin için ne yapabilirim?"

"Karım birkaç gündür hasta, endişelenmeye başlıyorum," dedi Parish. "Ayrıca rüzgâr çatımdaki kiremitlerin yarısını uçurdu ve yatak odasına su damlıyor. Sanırım doktor çağırmalıyım. Ustaları da çağırmalıyım, ama gelmeleri çok uzun sürüyor. Yama yapıp bir iki gün idare etmek için işine yaramayan biraz odunun ve tual bezin var mıdır diye merak ediyordum." Şimdi resme bakıyordu.

"Yazık, yazık!" dedi Niggle. "Hiç şansın yok. Umarım karının hastalığı soğuk algınlığından başka bir şey değildir. Hemen gelir, hastayı merdivenlerden indirmene yardım ederim."

"Çok teşekkür ederim," dedi Parish oldukça soğukça. "Ama bu soğuk algınlığı değil, ateşi var. Seni bir soğuk algınlığı için rahatsız etmezdim. Ve karım zaten aşağı kattaki yatakta. Tepsilerle bir aşağı bir yukarı inip çıkamıyorum, bu bacakla olmuyor. Ama görüyorum ki meşgulsün. Seni rahatsız ettiğim için özür dilerim. Aslında doğrusu içinde bulunduğum durumu görünce senin doktora gitmek için vakit ayırabileceğini ummuştum; ve tabii, eğer gerçekten fazladan tual bezin yoksa ustalara da."

"Tabii ki," dedi Niggle; şu anda hiçbir duygu taşımayan yumuşak kalbinden başka sözler geçirse de. "Gidebilirim. Eğer gerçekten endişeleniyorsan gideyim."

"Endişeleniyorum, çok endişeleniyorum. Keşke topal olmasaydım," dedi Parish.

Böylece Niggle gitti. Anlarsınız ki ortada garip bir durum vardı. Parish komşusuydu ve diğer herkes çok uzaklardaydı. Niggle'ın bir bisikleti vardı, Parish'in ise yoktu ve zaten kullanamazdı. Parish'in topal bir bacağı vardı, ona oldukça acı veren gerçek bir topal bacak: hırçın ifadesi ve mızmızlanan sesinin yanında bunun da hatırlanması gerekiyordu. Tabii ki Niggle'ın yapması gereken bir resmi ve bitirebilmek için yok denecek kadar az vakti vardı. Ama görünüşe göre bu Niggle'ın değil Parish'in düşünmesi gereken bir şeydi. Parish ise resimleri düşünmezdi; ve Niggle da bunu değiştiremezdi. "Lanet olsun!" dedi kendi kendine bisikletini dışarı çıkartırken.

Hava yağmurlu ve rüzgârlıydı, gün ışığı da gidiyordu. "Bugün başka iş yapamayacağım!" diye düşündü Niggle. Bisiklet sürdüğü süre boyunca ya kendi kendine küfrediyor ya da ilk kez baharda hayal etmiş olduğu gibi, fırçasının dağ üzerinde ya da onun yanındaki dalın üzerindeki yapraklarda bırakacağı darbeleri hayal ediyordu. Parmakları gidonun kollarında kasıldı. Şimdi barakasının dışındayken, resimde dağın uzaktan görüntüsünü çerçeveleyen yapraklı dallarda ne yapması gerektiğini tam olarak biliyordu.

Ama kalbine çöken bir his vardı, bunu denemeye asla şansının olmayacağına dair bir çeşit korku hissi.

Niggle doktoru buldu ve ustaya da bir not bıraktı. Büro kapalıydı ve usta da evine, şöminesinin başına gitmişti. Niggle iliklerine kadar ıslandı ve kendi de şifayı kaptı.

Doktor, Niggle gibi zamanında çıkmadı yola. Kendine daha uygun olan ertesi gün geldi, zira artık komşu iki evde bakılması gereken iki hasta ortaya çıkmıştı. Niggle yüksek ateşten yatağa yatmış, aklından tavanda muhteşem yaprak şekilleri ve çetrefil dallar oluşturuyordu. Bayan Parish'in sadece bir soğuk algınlığına yakalanmış ve iyileşmekte olduğunu öğrenmek onu rahatlatmamıştı. Yüzünü duvara dönüp kendini dallara gömdü.

Bir süre yatakta kaldı. Rüzgâr esmeye devam etti. Pa-rish'in kiremitlerinin bayağı bir kısmını aldığı gibi Niggle'ınkilerinden de bazılarını almıştı; böylece Niggle'ın çatısı da akmaya başlamıştı. Ustalar gelmedi. Niggle aldırmadı; en azından bir iki gün için. Sonra biraz yiyecek bulmak için dışarı emekledi (Niggle'ın karısı yoktu). Parish uğramamıştı. Yağmur bacağını etkileyip ağrıtıyordu; karısı da yerdeki suları silmek ve "şu Bay Niggle'ın" ustayı çağırmayı unutup unutmadığını merak etmekle meşguldü. Ödünç almaya yarar bir şey olduğunu düşünseydi, bacağının durumu ne olursa olsun Parish'i gönderirdi; ama göndermedi, böylece Niggle da kendi başına kaldı.

Bir hafta kadar sonra Niggle tekrar barakasına sürüklendi. Merdivene tırmanmaya çalıştı, ama bu başını döndürdü. Oturup resme baktı, ama o gün aklında ne yaprak şekilleri ne de dağların görüntüleri vardı. Kumlu bir çölün uzaktan bir manzarasının resmini yapabilirdi, ama bunun için enerjisi yoktu.

Bir sonraki gün kendisini çok daha iyi hissetti. Merdiveni tırmanıp resim yapmaya başladı. Tam tekrar resme başladığında kapı çalındı.

"Lanet olsun!" dedi Niggle. Ama kibarca "İçeri gelin!" demiş de olabilirdi, çünkü kapı yine de açıldı. Bu sefer içeri çok uzun boylu, tamamen yabancı bir adam girdi.

"Bu özel bir stüdyo," dedi Niggle. "Ben de meşgulüm. Gidin başımdan!"

"Ben Ev Müfettişiyim," dedi adam, merdiveninin üzerinde duran Niggle görebilsin diye kartvizitini kaldırarak.

"Ah!" dedi Niggle.

"Komşunuzun evi hiç de memnuniyet uyandırıcı durumda değil," dedi Müfettiş.

"Biliyorum," dedi Niggle. "Ustalara uzun zaman önce not bıraktım, ama hiç gelmediler. Sonra da ben hastalandım."

"Anlıyorum," dedi Müfettiş. "Ama şu anda hasta değilsiniz."

"Ben usta da değilim. Parish, Şehir Meclisi'ne bir şikayette bulunup, Acil Servis'ten yardım almalıydı."

"Onlar buradakinden daha beter zararlarla meşguller," dedi Müfettiş. "Vadide bir sel oldu ve birçok aile evsiz kaldı. Komşuna geçici tamiratlarda bulunması ve zararın gereğinden fazlaya mal olmasını önlemede yardımcı olmalıydın. Yasa bu. Burada bir sürü malzeme var: tual bezi, odun, suya dayanıklı boya."

"Nerede?" diye sordu Niggle öfkeyle.

"Orada!" dedi Müfettiş, resme işaret ederek.

"Resmim!" diye feryat etti Niggle.

"Korkarım öyle," dedi Müfettiş. "Ama evler önce gelir. Yasa böyle."

"Ama olmaz... " Niggle o anda başka bir adam geldiği için başka bir şey söylemedi. Müfettiş'e çok benziyordu, neredeyse ikiziydi: uzun boylu ve simsiyah giysiler içinde.

"Haydi gelin!" dedi. "Ben Şoförüm."

Niggle merdivenden aşağı yuvarlandı. Ateşi tekrar çıkmışa benziyor, başı da fıldır fıldır dönüyordu; kendini baştan aşağı buz kesmiş hissediyordu.

"Şoför? Şoför mü?" diye kekeledi. "Ne şoförü?"

"Senin ve arabanın," dedi adam. "Araba ısmarlanalı uzun zaman oluyor. Sonunda geldi. Bekliyor. Biliyorsun, yolculuğuna bugün çıkıyorsun."

"Haydi bakalım!" dedi Müfettiş. "Gitmek zorundasınız; ama bu yolculuğunuza çıkmak için kötü bir yol, böyle işlerinizi yarıda bırakarak. Yine de, hiç olmazsa hâlâ bu tual bezinden yararlanabiliriz."

"Aman Tanrım!" dedi zavallı Niggle ağlamaya başlayarak. "Resmim, resmim daha bitmedi bile!"

"Bitmedi mi?" dedi Şoför. "Her neyse, en azından sizinle olan işi bitti. Haydi gelin!"

Niggle bayağı sessiz bir biçimde gitti. Şoför ona treni kaçıracaklarını, daha önce toplanmış olması gerektiğini söyleyerek ona zaman vermedi; böylece Niggle'ın tüm yapabildiği salondaki küçük bir çantayı kapmak oldu. Çantanın içinde ne yiyecek ne de giyecek olduğunu, sadece bir boya kutusu ve kendi karalamalarının olduğu küçük bir defter bulunduğunu fark etti. Treni rahatça yakaladılar. Niggle kendini çok yorgun ve uykulu hissediyordu; onu kompartımanına apar topar soktuklarında neler olduğunun hayal meyal farkındaydı. Pek fazla aldırmıyordu: nereye gitmesi gerektiğini ya da ne için gittiğini unutmuştu. Tren neredeyse anında karanlık bir tünele dalmıştı.

Niggle kocaman, loş bir istasyonda uyandı. Bir Kondüktör platform boyunca bağırarak yürüyordu, fakat bulundukları istasyonun adını değil, Niggle! diye bağırıyordu.

Niggle aceleyle dışarı çıktı ve küçük çantasını ardında bıraktığını fark etti. Geri döndü, ama tren uzaklaşmıştı.

"Ah, işte buradasın!" dedi Kondüktör. "Bu taraftan! Ne! Bagajın yok mu? Atölyeye gitmen gerekecek."

Niggle kendini çok hasta hissediyordu, platformun üzerinde bayıldı. Onu bir ambulansa koyup Atölye Reviri'-ne götürdüler.

Tedaviden hiç hoşlanmamıştı. Verdikleri ilaç acıydı. Memurlar ve refakatçiler soğuk, sessiz ve sertti; zaman zaman ziyaret eden çok sert bir doktordan başka hiç kimseyi görmedi. Bu hastanede olmaktan çok hapiste olmaya benziyordu. Belirlenmiş saatlerde sıkı çalışması gerekiyordu: kazı

kazmada, marangozlukda ve çıplak tahtaları sadece tek bir renge boyamakta. Dışarı çıkmasına asla izin verilmiyordu ve bütün pencereler de içeri dönüktü. "Biraz düşünsün" diye onu saatierce karanlıkta tutuyorlardı. Zaman kavramını yitirdi. Kendini daha iyi hissetmeye başlamamıştı bile. Tabii eğer bu, herhangi bir şeyi yapmaktan keyif alıp almamasıyla ölçülebilirse. Keyif almıyordu, yatağa girmekten bile almıyordu.

Başlarda, birinci asır sırasında (ben sadece onun izlenimlerini veriyorum), boş boş geçmiş hakkında tasalanıyordu. Karanlıkta yatarken kendine devamlı şunları tekrarlıyordu: "Keşke sert rüzgârların başladığı günün hemen ardından Parish'e uğrasaydım. Uğrayacaktım aslında. Gevşeyen ilk kiremitleri tamir etmek kolay olurdu: O zaman Bayan Parish soğuk almayacaktı. O zaman ben de soğuk almazdım. O zaman fazladan bir haftam olurdu." Ama zaman geçtikçe fazladan bir haftayı ne için istediğini unuttu. Bundan sonra az biraz tasalandıysa da bu sadece hastanedeki işleri içindi. Şu gıcırdayan tahtayı ne kadar çabuk tamir edebileceğini ya da bu kapıyı ne kadar çabuk tekrar yerine takabileceğini, ya da o masanın bacağını ne kadar çabuk tamir edebileceğini düşünerek işlerini planladı. Kimse ona söylemese de büyük bir olasılıkla bayağı işe yaramaya başladı. Ama tabii zavallı küçük adamı bu kadar uzun zaman tutmalarının nedeni bu olamazdı. Onun iyileşmesini bekliyor ve daha iyi olduğuna da kendilerine ait garip bir tıbbi standartla karar verecek olabilirlerdi.

Her şekilde zavallı Niggle hayattan hiç zevk almamaya başladı; en azından eskiden zevk diye nitelemeye alışık olduğu şeylerden. Kesinlikle eğlenmiyordu. Ama bir tür tatmin hissine kapıldığı inkâr edilemezdi: reçel yerine ekmek. Zil çaldığı anda bir göreve başlayabiliyor ve zil tekrar çaldığı anda, doğru zamanda devam edilmek üzere tamamen düzenli ve hazır bir biçimde bir tarafa bırakabiliyordu. Artık bir günde bayağı bir şeyi halledebiliyor, küçük şeyleri düzgün olarak bitirebiliyordu. Yatak hücresinde yalnız olmasından başka "kendine ait vakti" yoktu, ama kendi zamanına hükmetmeye başlamıştı. Zamanıyla tam olarak ne yapacağını öğrenmeye başlıyordu. Acele etmek hissi kalmamıştı. Şimdi içinden daha sessizdi ve dinlenme zamanlarında gerçekten dinlenebiliyordu.

Sonra birdenbire onun tüm saatlerini değiştirdiler; yatmasına bile zar zor izin veriyorlardı. Marangozluktan tamamen alıp gün be gün sadece kazı yaptırdılar. Buna bayağı iyi dayandı. Aklının bir köşesinde unuttuğunu

zannettiği küfürleri hatırmaya başlamadan önce bayağı vakit geçti. Sırtı kırılıyor gibi olup elleri soyulana dek kazmaya devam etti. Başka bir kazma daha sallayamayacağını hissediyordu. Kimse ona teşekkür etmedi. Ama doktor gelip ona baktı.

"Paydos!" dedi. "Kesin istirahat karanlıkta."

Niggle kesin istirahatte, karanlıkta yatıyordu; hiçbir şey hissetmediği ya da düşünmediği için anlayabildiği kadarıyla orada saatler ya da yıllardır yatıyor olabilirdi. Ama şimdi Sesler duyuyordu: daha önce duyduğu seslere benzemiyordu. Bir ışık göremese de kapısı açık bitişik odada büyük olasılıkla tıbbi bir kurul ya da soruşturma kurulu var gibi görünüyordu.

"Şimdi Niggle davasına gelince," dedi bir ses, doktorunkinden bile daha haşindi.

"Onun nesi vardı?" dedi ikinci bir ses, yumuşak olmasa da nazik diyebileceğiniz bir ses, bu otoriter bir tondaydı ve kulağa aynı anda hem umutlu hem de üzgün geliyordu. "Niggle'ın nesi vardı? Yüreği doğru yerdeydi."

"Evet ama doğru işlemiyordu," dedi Birinci Ses. "Ve kafasının tahtaları da yeterince sağlam değildi: neredeyse hiç düşünmüyordu. Kendini eğlendirmeden harcadığı şu zamana bir bak! Yolculuğuna hiçbir zaman hazırlanmadı. Hali vakti orta derecede yerindeydi, ancak buraya neredeyse aç bilaç olarak vardı ve yoksul adamların kanadına yerleştirilmek zorunda kaldı. Bu korkarım ki kötü bir vaka. Sanırım biraz daha kalması gerekiyor."

"Belki de bu ona bir zarar vermez," dedi îkinci Ses. "Ama, tabii ki o sadece küçücük bir adam. Hiçbir zaman ondan çok bir şey olması beklenmedi ve hiçbir zaman çok güçlü olmadı. Şu kayıtlara bir bakalım. Evet. Biliyorsunuz, bazı iyi noktaları da var."

"Belki de," dedi Birinci Ses, "ama çok azı incelemeye değer."

"Peki," dedi İkinci Ses, "yine de bunlar var. O doğuştan bir ressamdı. Tabii ki küçük çapta; yine de Niggle'ın yaptığı bir yaprağın kendine has bir cazibesi vardır. Sadece yaprakların hayrına, onlar için bayağı bir sıkıntıya katlanırdı. Ama hiçbir zaman bunun onu özel yaptığını düşünmedi.

Kayıtlarda kendi kendine bile, bunu, yasanın emrettiği şeyleri ihmal etmesine karşı bir özürmüş gibi gördüğüne dair bir not yok."

"O zaman bu kadar çok şeyi ihmal etmemiş olması gerekirdi," dedi Birinci Ses.

"Yine de birçok çağrıya yanıt verdi."

"Çoğu kolay türden olan küçük bir yüzdeye. Bunlara da rahatsız edilmek diyordu. Kayıtlar, bir sürü başka şikâyetleri ve aptalca küfürler yanında, bu kelimeyle dolu."

"Doğru; ama bunlar ona, zavallı küçük adama, tabii ki rahatsız edilmek gibi görünüyordu. Ve şu da var: hiçbir zaman, ona benzeyen bir sürü başkasının nitelendirdiği gibi bir Karşılık beklemedi. Parish davası da var, sonradan gelen. O Niggle'ın komşusuydu, Niggle için hiçbir zaman elini tek bir işe sürmez ve ender olarak minnet gösterirdi. Ama Kayıtlarda Niggle'ın Parish'in minnetini beklediğine dair hiçbir not yok; görünüşe göre bu konuyu düşünmemiş bile."

"Evet, bu dikkat çekici bir nokta," dedi Birinci Ses; "ama önemsiz sayılır. Sanırım Niggle'ın çoğunlukla bunları unutmuş olduğunu göreceksiniz. Parish için yapmak zorunda olduğu şeyleri, işi bittiğinde bir başbelası olarak aklından çıkardı."

"Yine de bu son rapor var," dedi İkinci Ses, "şu sırılsıklam olduğu bisiklet yolculuğu. Bunu vurgulamak istiyorum. Bunun gerçek bir fedakârlık olduğu açıkça görünüyor: Niggle resmi konusundaki son şansı da çöpe atıyor olduğunu ve Parish'in gereksiz yere tasalandığını da tahmin etmişti."

"Sanırım bunu fazla kuvvetli bir şekilde öne sürüyorsun," dedi Birinci Ses. "Ama son söz sizin. Gerçeklerin en doğru yorumunu yapmak sizin göreviniz tabii ki. Bazen bunu kaldırabilirler. Ne öneriyorsunuz?"

"Sanırım artık hafifletilmiş bir davranış vakası söz konusu," dedi İkinci Ses.

Niggle hiç o ses kadar cömert bir şey duymadığını düşündü. Bu ses hafifletilmiş davranışı kulağa zengin bir hediye yükü ve bir Kral'ın

ziyafetine bir çağrı imiş gibi gelmesini sağlıyordu. Sonra birdenbire Niggle utandı. Hafifletilmiş davranış vakasında yargılanacağını düşünmek onu onurlandırmış ve karanlıkta kızarmasına sebep olmuştu. Bu, siz ve tüm izleyiciler, takdirin hak edilmediğini bildiğiniz halde tüm halk tarafından takdir edilmeye benziyordu. Niggle yüzünün kızarmasını kaba battaniyenin altına girerek gözlerden sakladı.

Bir sessizlik oldu. Sonra Birinci Ses Niggle'la bayağı yakından konuştu. "Dinliyordun," dedi.

"Evet," dedi Niggle.

"Peki, söyleyecek neyin var?"

"Bana Parish'ten bahsedebilir misiniz?" dedi Niggle. "Onu tekrar görmek isterdim. Umarım çok hasta değildir? Bacağını iyileştirebilir misiniz? O bacak ona çok sıkıntı veriyor. Ve lütfen onunla benim hakkımda tasalanmayın. O çok iyi bir komşuydu ve benim mükemmel patatesleri çok ucuza almamı sağlayarak bana zaman kazandırırdı."

"Öyle mi?" dedi Birinci Ses. "Bunu duyduğuma memnun oldum."

Bir sessizlik daha oldu. Niggle seslerin uzaklaştığını duydu. "Peki, aynı fikirdeyim," dediğini duydu Birinci Sesin uzaklardan. "Bir daha ki seviyeye devam etsin bakalım. İsterseniz, yarın."

Niggle storlarının kaldırılmış olduğunu görerek uyandı. Küçük hücresi güneş ışığıyla doluydu. Kalktı; kendisi için hastane üniforması dışında başka rahat kıyafetlerin çıkarılmış olduğunu gördü. Kahvaltıdan sonra doktor yaralı elleri üzerine bir merhem sürerek onları hemen iyileştirdi. Niggle'a bazı iyi öğütler ve eğer ihtiyacı olursa diye bir şişe tonik verdi. Sabah ortasında Niggle'a bir bisküvi ve bir bardak şarap ve sonra da bir bilet verdiler.

"Şimdi tren istasyonuna gidebilirsin," dedi doktor. "Kondüktör seni arıyor olacak. Hoşça kal."

Niggle aıa kapının dışına kaydı ve bir süre gözlerini kırpıştırdı. Güneş çok parlaktı. Aynı zamanda istasyonun boyutlarına uygun koca bir şehre

çıkmayı ummuştu; ama öyle bir şey olmadı. Şiddetli ve dinçleştirici bir rüzgâr tarafından süpürülmüş yeşil, çıplak bir tepenin üzerinde duruyordu. Etrafta başka hiç kimse yoktu. Uzakta tepenin altında istasyonun çatısının parıldadığını görebiliyordu.

Canlı bir biçimde, ama hiç acele etmeden tepeden aşağı istasyona yürüdü. Kondüktör onu hemen fark etti.

"Bu yönden!" dedi, ve Niggle'ı, içinde çok hoş küçük yerel bir trenin durduğu bir bölmeye yöneltti: bir vagon ve bir lokomotif vardı; ikisi de parlak ve temizdi, yeni boyanmışlardı. Sanki bu onların ilk seferiymiş gibi görünüyordu. Lokomotifin önünde duran demiryolu bile yeni görünüyordu: raylar parlıyordu, sandalyeler yeşile boyanmıştı ve yataklı vagonlar ılık güneş ışığı içinde tatlı ve taze bir zift kokusu çıkarıyorlardı. Vagon boştu.

"Kondüktör, tren nereye gidiyor?" diye sordu Niggle.

"Onun ismine henüz karar verdiklerini sanmıyorum," dedi Kondüktör. "Ama çok rahat olduğunu göreceksin." Kapıyı kapattı.

Tren hemen hareket etti. Niggle koltuğunda geriye yaslandı. Lokomotif, üstünü mavi göğün kapladığı, yüksek yeşil kenarları olan derin bir uçurum boyunca pufladı. Çok geçmeden lokomotif bir ıslık çaldı, frenlere basıldı ve tren durdu. Ne istasyon, ne de işaret tahtası vardı; yalnızca yeşil toprak sete uzanan basamaklar vardı. Basamakların başında zarif bir çit ve bir bahçe kapısı vardı. Kapının yanında bisikleti duruyordu; en azından onunkine benziyordu ve çite üzerinde kocaman harflerle *NIGGLE* yazılı sarı bir tabela asılmıştı.

Niggle kapıyı iterek açtı, bisikletine atladı ve bahar güneşinin parıltısı altında yuvarlana yuvarlana tepeden aşağı indi. Çok geçmeden üzerinde ilerlediği patikanın kaybolduğunu fark etti; bisiklet harika bir çimenlik boyunca ilerliyordu. Çimenlik yeşil ve yoğundu; ama yine de her bir ince çimi açıkça seçebiliyordu. Bu çimen sahasını bir yerlerde görmüş ya da hayalini kurmuş gibi geliyordu ona. Toprağın kıvrımları bir şekilde tanıdık geliyordu. Evet: toprak olması gerektiği gibi düzleşmeye başlamıştı ve

şimdi de, tabii ki, tekrar yükselmeye başlıyordu. Kocaman yeşil bir gölge onunla güneş arasına girmişti. Niggle yukarı baktı ve bisikletten düştü.

Önünde bir Ağaç, onun Ağacı bitmiş olarak duruyordu. Niggle'm sık sık hissettiği ya da tahmin etmiş olduğu ve o kadar da sık yakalamayı beceremediği üzere büyüyen yapraklan, rüzgârda kıvrılan dallarıyla, bir ağaç için söylene-bilirse eğer, canlıydı. Ağacı seyretti ve yavaşça kollarını kaldırıp kocaman açtı.

"Bu bir armağan!" dedi. Hem sanatını hem de sonucunu kastediyordu; ama kelimeyi tam da sözlükteki anlamıyla kullanmıştı.

Ağaca bakmaya devam etti. Emek verdiği bütün yapraklar, çizip boyadığından çok hayal ettiği şekliyle oradaydı; ve aralarında sadece aklında tomurcuklanmış olanlar da vardı ve bir sürü de, zamanı olsa tomurcuklanmış olacaklar. Üzerlerinde hiçbir şey yazmıyordu, onlar sadece enfes yapraklardı, ama üzerlerindeki tarihler bir takvim kadar açıktı. Görünüşe göre en güzellerinden bazıları - ve Niggle'ın üslubunun en karakteristik, en mükemmel örnekleri - Bay Parish'le işbirliği sayesinde üretilmişti: bunu ifade etmenin başka yolu yoktu.

Kuşlar Ağacın içerisinde yuva yapıyorlardı. Hayret verici kuşlardı: nasıl da ötüyorlardı öyle! Niggle onlara bakarken bile çiftleşiyor, kuluçkaya yatıyor, kanatlanıyor ve şarkı söyleyerek Ormanın içlerine doğru uçuyorlardı. Şimdilik uzakta iki yöne ayrılan bir orman da olduğunu fark etti. Uzaklarda dağlar donuk bir ışık yayıyorlardı.

Bir süre sonra Niggle Ormana doğru döndü. Ağaçtan bıktığı için değil, ama şimdilik aklında her şeyi açıklığa kavuşturmuşa benziyordu, ve bunun farkındaydı. Hatta ona bakmadığı zamanlarda bile onun büyüyüşünün farkındaydı. Uzaklara doğru yürüdüğünde garip bir şeyi fark etti: Orman tabii ki uzaklarda bir Ormandı, ama yine de ona yaklaşabiliyor, hatta orman o özel cazibesini kaybetmeden içine girebiliyordu. Daha önceleri etrafı sırf görüntüye çevirmeden hiç uzaklara gitmeyi becerememişti. Bu, kırlarda yürümeye bayağı bir çekicilik katıyordu, çünkü yürüdükçe yeni mesafeler açılıyor; böylece ikiye, üçe, dörde katlanmış mesafeler, iki, üç, hatta dört kere daha büyüleyici oluyordu. Durmadan devam edebilir ve bir bahçede ya da bir resimde (eğer böyle demeyi tercih ediyorsanız) tüm bir ülkeyi bulabilirdiniz. Durmadan devam edebilirdiniz, ama belki de sonsuza dek değil. Arka planda Dağlar vardı. Onlar çok yavaş yakınlaşıyorlardı. Resme

ait değil de başka bir şeyle bağlantılıymış, farklı bir şeyin ağaçlarının içerisinden bir görüntüsüymüş, daha ileri bir aşama, başka bir, resimmiş gibi görünüyorlardı.

Niggle etrafta yürüdü, ama yalnızca boş boş zaman öldürmüyordu. Dikkatle etrafına bakıyordu. Ağaç bitmişti, ama işi bitmemişti - "eski halinin tam tersi," diye düşündü- ama Ormanda daha tamamlanmamış ve hâlâ emek ve düşünce gerektiren bölgeler vardı. Hiçbir şeyin daha fazla değiştirilmesine gerek yoktu, vardığı noktaya kadar hiçbir şey hatalı değildi; ama belirli bir noktaya kadar devam edilmesi gerekiyordu. Niggle her görüntüdeki bu noktayı kesin olarak fark edilebiliyordu.

Uzaklardaki çok güzel bir ağacın altına oturdu - Büyük Ağacın bir çeşitlemesiydi, ama oldukça kendine hastı ya da biraz daha dikkat sonucu olurdu - ve işe nereden başlayıp, nerede bitirmesi ve ne kadar zaman gerektiğini düşündü. Planını pek de iyi kuramıyordu.

"Tabii ki!" dedi. "Benim Parish'e ihtiyacım var. Toprak, bitkiler, ve ağaçlar hakkında onun bildiği ve benim bilmediğim çok şey var. Bu yer sadece benim özel parkım olarak kalamaz. Benim yardıma ve öneriye ihtiyacım var: Bunları daha önce almalıydım."

Kalkıp işe başlamaya karar verdiği yere yürüdü. Paltosunu çıkardı. Sonra, uzaktan görünmeyen küçük üstü kapalı bir çukurda etrafina oldukça hayretle bakan bir adam gördü. Adam bir bahçıvan beline dayanmıştı, ama ne yapması gerektiğini bilmediği çok açıktı. Niggle onu selamladı. "Parish!" diye seslendi.

Parish bahçıvan belini omuzlayıp Niggle'ın yanına gitti. Hâlâ biraz topallıyordu. Konuşmadılar, sadece eskiden yoldan geçerken yaptıkları gibi başlarını salladılar; ama şimdi kolkola beraber yürüyorlardı. Niggle ve Parish, konuşmaksızın, gerekli görünen küçük evin ve bahçenin tam olarak nereye yapılması gerektiği konusunda anlaştılar.

Birlikte çalıştıkça, Niggle'ın zamanını kontrol edip işlerini halletmekte daha iyi olduğu açığa çıktı. Gariptir, Parish genelde ağaçlara, özellikle de Ağaca bakarak etrafta dolaşırken, inşaatla ve bahçıvanlıkla en çok meşgul olan Niggle'dı.

Bir gün Niggle bir çit kurmakla meşgulken Parish de dikkatle yakınlardaki bir çimenliğe uzanmış, yeşil çimendeki güzel »ve biçimli

küçük san bir çiçeğe bakıyordu. Niggle, uzun zaman önce, bu çiçeklerden bir sürüsünü Ağacın kökleri arasına yerleştirmişti. Birdenbire Parish kafasını kaldırdı: yüzü güneşte parlıyor ve gülümsüyordu.

"Bu muhteşem!" dedi. "Aslında burada olmamam gerekir. Benden bahsettiğin için teşekkür ederim.

"Saçma," dedi Niggle. "Ne söylediğimi hatırlamıyorum, ama her neyse hiç de yeterli olamaz."

"Ah, evet, tabii ki öyleydi," dedi Parish. "Bu beni çok daha evvel dışarı çıkardı. Biliyorsun şu İkinci Ses: beni buraya o yolladı; senin beni görmek istediğini söyledi. Bunu sana borçluyum."

"Hayır. Bunu İkinci Sese borçluyuz," dedi Niggle.

"İkimiz de."

Beraber yaşamaya ve çalışmaya devam ettiler: ne kadar süre olduğunu bilmiyorum. İlk başta, özellikle yoruldukları zamanlarda, anlaşamadıklarını inkâr etmenin yararı yoktu. Çünkü ilk başta gerçekten de bazen yoruluyorlardı. İkisine de tonik verilmiş olduğunu fark ettiler. Her iki şişede de aynı etiket Vardı: Dinlenmeden önce Pınardan alınacak suya birkaç damla konulmalıdır.

Pınarı Ormanın tam ortasında buldular. Niggle onu sadece uzun zaman önce bir kez hayal etmiş, ama hiç çizmemişti., Şimdi uzaklarda parıldayan gölün kaynağı ve kırlarda yetişen her şeyin temel gıdası olduğunu algılıyordu. Birkaç damlası suyu durgunlaştırıyor, biraz acı olsa da kuvvetlendiriyor; kafayı açıyordu. İçtikten sonra yalnız başlarına dinlendiler, sonra da tekrar kalkıp her şeye neşeyle devam ettiler.

Böyle zamanlarda Niggle harika yeni çiçekler ve bitkileri düşünür, Parish de her zaman onların tam olarak nereye dikileceklerini ve en çok nerede en iyi büyüyeceklerini biliyordu. Tonikler bitmeden çok önce, toniğe ihtiyaç duymaktan vazgeçtiler. Parish'in topallığı kayboldu.

İşleri bitime yaklaştığında etraftaki ağaçlara ve çiçeklere, ışıklara ve biçimlere ve arazi biçimine bakarak yürümek için kendilerine daha daha

fazla zaman ayırmaya başladılar. Bazen beraber şarkı söylediler. Ama Niggle gözlerini daha sık Dağlara doğru çevirmeye başladığını farketti.

Çukurdaki evin, bahçenin, çimenlerin, ormanın, gölün, ve tüm ülkenin uygun tarzda neredeyse tamamlanmış olduğu zaman geldi. Büyük Ağaç tamamıyla çiçek açmıştı.

"İşimiz bu akşam biter," dedi Parish bir gün. "Bundan sonra gerçekten uzun bir yürüyüşe çıkacağız."

Ertesi gün yola çıktılar ve tüm mesafeleri aşıp Uca gelene dek yürüdüler. Tabii ki uç görünür değildi: hiçbir çizgi, çit ya da duvar yoktu; ama o ülkenin sınırlarına gelmiş olduklarını biliyorlardı. Bir adam gördüler, çobana benziyordu; Dağların içlerine ilerleyen çimenli yokuşlardan aşağı, onlara doğru yürüyordu.

"Bir rehber ister misiniz?" diye sordu. "Devam etmek istiyor musunuz?"

Bir an için Niggle'la Parish'in arasına bir gölge düştü, çünkü Niggle şimdi devam etmek istediğini, bir bakıma devam etmesi gerektiğini biliyordu; fakat Parish devam etmek istemiyordu ve henüz devam etmeye hazır da değildi.

"Karımı beklemeliyim," dedi Parish, Niggle'a. "Yalnız kalır. Hazır olduğu zaman ve ben de her şeyi onun için hazırladığım zaman eninde sonunda onu bana yollayacaklarını sezinledim. Ev yapabildiğimiz kadarıyla artık bitti; evi ona göstermeyi isterdim. Sanırım evi daha iyi yapacaktır. Daha yuvaya benzetecektir. Umarım bu ülkeyi de sever." Çobana döndü. "Bana bu Ülkenin adını söyleyebilir misin?"

"Bilmiyor musun?" dedi adam. "Bu Niggle'ın Ülkesi. Bu Niggle'ın resmi, ya da çoğu öyle diyebiliriz: şimdi birazı da Parish'in Bahçesi."

"Niggle'ın Resmi!" dedi Parish hayret içinde. "Bütün bunları sen mi düşündün, Niggle? Senin bu kadar akıllı olduğunu hiç bilmezdim. Niye bana söylemedin?"

"Sana uzun zaman önce söylemeye çalıştı," dedi adam; "ama sen dikkat etmedin. O günlerde sadece tuali ve boyası vardı, ve sen de onlarla çatını tamir etmek istedin, işte bu senin ve karının eskiden Niggle'ın Saçmalığı ya da Şu Berbat Resim dediğiniz şey."

"Ama o zamanlar buna benzemiyordu, gerpek değildi," dedi Parish.

"Hayır, o zamanlar sadece bir görüntüsüydü," dedi adam; "ama bir kere olsun denemeye değer olduğunu düşünseydin o görüntüyü yakalayabilirdin."

"Sana pek fazla şans tanımadım," dedi Niggle. "Hiçbir zaman açıklamaya çalışmadım. Sana Yaşlı Toprak Eşeleyicisi derdim. Ama ne önemi var ki? Artık birlikte yaşadık ve çalıştık. Olaylar farklı olabilirdi, ama daha iyi olamazdı. Ne olursa olsun, korkarım gitmem gerekecek. Tekrar karşılaşacağımızı umuyorum: birlikte yapabileceğimiz daha bir sürü şey olmalı. Hoşça kal!" Parish'in elini sıcakça sıktı; iyi, sağlam, dürüst bir el gibi geldi. Dönüp bir an için arkasına baktı.

Büyük Ağacın üzerindeki çiçekler alev gibi parıldıyor-lardı. Bütün kuşlar havada uçuyor ve şarkı söylüyorlardı. Sonra gülümseyip Parish'i selamladı ve çobanla uzaklaştı.

Koyunlar ve yükseklerdeki çayırları öğrenecek, daha geniş bir gökyüzüne bakacak ve her zaman yukarı doğru, Dağlara doğru daha da ileri yürüyecekti. Bunun ötesinde ona ne olduğunu tahmin edemiyorum. Eski evindeki Küçük Niggle bile uzaklardaki dağlara bakıp, dağların kendi resminin sınırlarının içerisine girdiklerini görebilirdi; ama dağların gerçekte neye benzediklerini ve artlarında neler olduğunu sadece tırmanmış olanlar söyleyebilir.

"Bence o küçük aptal bir adamdı," dedi Meclis Üyesi Tompkins. "Hatta, değersiz; Topluma hiç yararı olmayan biri."

"Ah, bilmiyorum," dedi, önemli biri olmayıp sadece bir okul yöneticisi olan Atkins. "O kadar da emin değilim: bu sizin yar ar dun ne kastettiğinize bağlı."

"Pratik ya da ekonomik bir yararı yoktu," dedi Tompkins. "Siz okul yöneticileri işinizi biliyor olsaydınız onun çarkın hizmet eden bir dişlisi haline getirilmiş olabileceğini söyleyebilirdim. Ama bilmediğiniz için bu cins işe yaramaz insanlarımız oluyor. Eğer bu ülkeyi ben yönetseydim onu ve ona benzeyenleri herkese açık bir mutfakta bulaşıkları yıkamak falan gibi kendilerine uygun bir göreve yerleştirir ve bunu doğru düzgün yapmalarını sağlardım. Ya da onları bir yere kapatırdım. Onu uzun zaman önce bir yere kapatmış olmam gerekirdi."

"Onu kapatmak mı? Yani onu yolculuğuna vaktinden önce mi başlatırdım demek istiyorsun?"

"O eski anlamsız ifadeyi kullanmak istiyorsan, evet. Onu tünelin içinden koca Çöp Yığınına iterdim: söylemek istediğim bu."

"O zaman resim yapmanın bir değeri olmadığını ve korunmaya, geliştirilmeye ya da işe yarar hale getirilmeye bile değmediğini mi düşünüyorsun?"

"Tabii ki resim yapmanın yararları vardır," dedi Tompkins. "Ama onun resmi bir işe yaramazdı. Yeni fikirler ve yeni yöntemlerden korkmayan cesur genç adamlar için bir sürü alan var. Bu eski moda zımbırtılara ise hiç yer yok. Kişisel hayal kuruşlar. Hayatını kurtarmak için bir şey anlatan bir poster tasarlayamadı. Sürekli yapraklar ve çiçeklerle uğraştı. Bir kere ona niye diye sordum. Bana onların güzel olduğunu düşündüğünü söyledi! Buna inanabiliyor musunuz? Güzel dedi! Ne, bitkilerin sindirim ve cinsel organları mı güzel? dedim ona; hiç yanıt vermedi. Aptal boş gezenin boş kalfası."

"Boş gezenin boş kalfası," diye iç çekti Atkins. "Evet, zavallı küçük adam, asla bir şeyi bitirmedi. O gittiğinden beri tualleri daha işe yarar işlere verildiler. Ama emin değilim Tompkins. Kuvvetli rüzgârlar ve sellerden sonra evinin bitişiğindeki zarar görmüş evi yamamak için kullandıkları o kocaman tuali hatırlarsın. Yırtılmış bir köşesini bir tarlada buldum. Zarar görmüştü, ama seçilebiliyordu; bir dağ zirvesi ve bir dal dolusu yaprak. Onu aklımdan çıkaramıyorum."

"Neyinden çıkaramıyorsun?" dedi Tompkins.

"Siz ikiniz kimden bahsediyorsunuz?" dedi Perkins, sessizlikte araya girerek: Atkins bayağı bir kızarmıştı.

"İsmi tekrarlamaya değmez," dedi Tompkins. "Onun hakkında neden konuştuğumuzu hiç bilmiyorum. Şehirde yaşamıyordu."

"Hayır," dedi Atkins; "ama yine de senin gözün onun evindeydi. Bu yüzden gidip, ona uğrar ve çayını içerken adamı hor görürdün. Peki, şimdi onun hem evine hem de şehirdeki eve sahipsin. Adamın ismine kin beslemenin gereği yok. Eğer bilmek istiyorsan, Niggle'dan bahsediyorduk Perkins."

"Ah, zavallı küçük Niggle!" dedi Perkins. "Onun resim yaptığını hiç bilmezdim."

Bu, büyük bir olasılıkla Niggle'ın adının bir konuşmada son kez geçişiydi. Ama Atkins garip köşeyi yine de sakladı. Paramparça olmuştu, ama güzel bir yaprak hiç zarar görmeden kalmıştı. Atkins onu çerçeveletti. Sonra onu Şehir Müzesi'ne bıraktı. Uzun bir süre "Yaprak: Niggle'ın Eseri" orada köşede asılı kaldı ve yalnızca birkaç göz tarafından fark edildi. Ama sonunda Müze yandı, yaprak ve Niggle kendi eski ülkesinde tamamen unutuldu.

"Aslında çok işe yarıyor," dedi İkinci Ses. "Bir tatil ve bir değişiklik. İyileşmek için mükemmel, hem sadece bu da değil, birçok kişi için Dağlarla ilk tanışma. Bazı durumlarda harikalar yaratıyor. Oraya daha fazla kişi yolluyorum. Çok ender geri dönmek zorunda kalıyorlar."

"Evet, durum bu," dedi Birinci Ses. "Sanırım bölgeye bir isim vermeliyiz. Ne öneriyorsunuz?"

"Kondüktör bunu bir süre önce halletti," dedi İkinci Ses. "Artık uzun zamandır Körfezdeki Niggle Mahallesi diye bağırıyor. Niggle Mahallesi.* İkisine de bunu söyleyen mesaj yolladım."

"Ne dediler?"

"İkisi de güldü. Gülüşleriyle dağlar çınladı!"

Öykünün başındaki notu hatırlıyor musunuz?

BİTİRİŞ

Oxford Üniversitesi'nde çalışan bir profesörünün, kendisine ve çocuklarına ait bir dünya yaratıp, elfler, hobbitler ve ejderler üzerine kitaplar yazmasını, soylu yazın ortamı vaktiyle küçümseyerek karşılamıştı.

Biz, o dönemleri görmemiş genç insanlar olarak, fikir yürütebiliyoruz sadece. Geçmişi, tarih kitaplarından değil, "düşleyerek öğrenmemiz gerektiğini" söylemezdi büyüklerimiz.

Bir gece, birlikte oturup pipo tüttürürken, gelişen tepkilere şaşırmamış olan J.R.R.'a bakan Bilbo'nun "biraz ışığa ne dersin?" cümlesini düşleyebiliyoruz. Uzun süredir, kiremitte pişmiş alabalık düşü gören bir dostumuza karşı, bu konuda, etli börek ve salata kokusu kadar hoş yorumlar yapıyor.

Evet, söylemediğimiz gibi, "Hobbit: Oradaydık Ve Şimdi Buradayız" ın dilimizde okunmasından bu yana nice yaz geçti. Ve bir ateş topu gibi durmaksızın tepemizde dönen güneşin dışında, ülkemizde esen Tolkien fırtınasını, bir ölçüde başlatan yayınevi olmanın gerginliğini hala yaşıyoruz. (O zamanki hobbitlerden biri olan o, şimdi "epeydir" evli ve kovuğundan çıkmayı "nicedir" reddediyor.) Biz ise, geri kalan hobbitlerin bir bölümünü izleyerek, hala daha kovuklarımızdan çıkıp uzaklarda maceralar aramayı sürdürüyoruz. Bizi buna hangi gelişmeler zorluyor, bilmiyoruz.

"Bilgi yoksa, kurgu da mı yoktur," cümlesini bir türlü söyleyemeyen insan kalabalığına karşı, sahne ışıklarının yeniden yanıp sönmeye başlamasıyla birlikte, hobbitler, hafifçe zorlanarak da olsa, ağır adımlarla ışıkların altına yürümeyi sürdürüyor kısaca özetlememiz gerekirse :

- Hobbit: Oradaydık Ve Şimdi Buradayız
- Masallar
- Peri Masalları Üzerine
- Silmarillion

- Güç yüzüklerine dair
- Roverandom

Yaz sürekli geri geliyor, bir dahaki gelişinde yanında Dünya Tarihi adlı çekici bir serinin ilk kitabını, Kayıp Öyküler Kitabı, Birinci Bölüm u getireceğine söz verdi.

"Tanrıya şükür!" dedi gülerek Gandalf ve tütün tabakasını bize doğru uzattı. İçtik.

"ve tüm düşmanlarımız da böyle düşüvere."

Tepkisiz, sıkkın ve beklemedeyiz: Yapraklar, yeniden bir kez daha dökülmeyi bırakdı, Tüm bunlara rağmen, galiba inanmak zorundayız, yaz, bir kere daha geri gelecek, kovuktakilere selam...